

Łódź, 17 listopada 2021 r.

REGIONALNY DYREKTOR OCHRONY ŚRODOWISKA W ŁÓDZI

WOOŚ.420.27.2020.MOI.24

DECYZJA Nr 19/2021 z 17 listopada 2021 r. o środowiskowych uwarunkowaniach

Na podstawie art. 71 ust. 2 pkt 2, art. 75 ust. 1 pkt 1 lit. f, art. 82 i art. 85 ust. 1 i 2 pkt 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2021 r. poz. 247, ze zm.), zwanej dalej *ustawą oos*, a także § 3 ust. 1 pkt 31 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. poz. 1839), art. 19 ust. 1 ustawy z dnia 24 kwietnia 2009 r. o inwestycjach w zakresie terminalu regazyfikacyjnego skroplonego gazu ziemnego z Świnoujściu (Dz. U. z 2021 r. poz. 1836), zwanej dalej *specustawą gazową*, art. 104 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2021 r. poz. 735, ze zm.), zwanej dalej *k.p.a.*, po rozpatrzeniu wniosku Polskiej Spółki Gazownictwa Sp. z o.o. z siedzibą w Tarnowie, Oddział Zakład Gazowniczy w Łodzi, reprezentowanej przez pełnomocnika – [REDAKTOWANE] z 18 grudnia 2020 r. o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, a także uwzględniając opinię Łódzkiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Łodzi z 8 stycznia 2021 r., znak: LPWIS.NSOZNS.9022.2.40.2020.KH.SK i Dyrektora Zarządu Zlewni Wód Polskich w Sieradzu z 24 lutego 2021 r. znak: PO.ZZŚ.5.435.615m.2020.BM,

ustalam środowiskowe uwarunkowania dla przedsięwzięcia pn.: „Budowa gazociągu wysokiego ciśnienia MOP 6,3 MPa DN500 relacji Sieradz – Piotrków Trybunalski” w ramach inwestycji pn.: „Budowa gazociągu Kalisz – Sieradz – Mszczęce wraz z infrastrukturą niezbędną do jego obsługi na terenie województw łódzkiego i wielkopolskiego”, w wariantcie proponowanym przez wnioskodawcę i jednocześnie:

I. Określam:

1. Rodzaj i miejsce realizacji przedsięwzięcia:

Przedmiotowe przedsięwzięcie obejmuje budowę nowego gazociągu wysokiego ciśnienia o maksymalnym ciśnieniu roboczym (dalej: *MOP*) 6,3 MPa i średnicy nominalnej DN500 relacji Sieradz – Piotrków Trybunalski o długości maksymalnej 124 km wraz ze światłowodem, w województwie łódzkim, na terenie następujących powiatów i gmin:

- powiat sieradzki:
 - miasto Sieradz,
 - gmina Sieradz ,
 - gmina Burzenin;
- powiat wieluński:
 - gmina Konopnica,

- powiat łaski:
 - gmina Widawa;
- powiat bełchatowski:
 - gmina Rusiec,
 - gmina Szczerców,
 - gmina Kluki,
 - gmina Bełchatów,
 - miasto Bełchatów;
- powiat piotrkowski:
 - gmina Wola Krzysztoporska,
 - gmina Rozprza,
 - gmina Sulejów,
 - gmina Piotrków Trybunalski.

W zakres inwestycji wchodzi również obiekty towarzyszące, których budowa jest niezbędna z uwagi na prawidłowe i bezpieczne funkcjonowanie gazociągu, m.in. zespoły zaporowo-upustowe liniowe, zespoły zaporowo-upustowe kątowe, śluzy nadawcze i odbiorcze tłoka, stacje redukcyjno-pomiarowe.

Przedmiotowe przedsięwzięcie realizowane będzie etapowo.

Dla prawidłowej obsługi gazociągu przewidziane są m.in.:

- instalacja ochrony katodowej stanowiąca czynną ochronę antykorozyjną projektowanych gazociągów;
- drogi dojazdowe do obiektów wraz ze zjazdami, bądź dojścia do obiektów.

Cała trasa gazociągu posiadać będzie wyznaczoną tzw. strefę kontrolowaną, w obrębie, której operator sieci gazowej uprawniony będzie do kontrolowania wszelkich działań związanych z bezpieczeństwem gazociągu.

2. Warunki korzystania ze środowiska w fazie realizacji i eksploatacji lub użytkowania przedsięwzięcia, ze szczególnym uwzględnieniem konieczności ochrony cennych wartości przyrodniczych, zasobów naturalnych i zabytków oraz ograniczenia uciążliwości dla terenów sąsiednich:

- 2.1. Zaplecze budowy, a w szczególności miejsca postoju pojazdów i maszyn budowlanych oraz miejsca składowania odpadów, materiałów i surowców należy lokalizować poza terenami o płytkim zaleganiu wód podziemnych, poza dolinami cieków, poza terenami podmokłymi, bagiennymi, o wysokim stanie wód gruntowych, poza obszarami ujęć wód oraz poza obszarami zagrożonymi powodzią, na terenie uszczelnionym i zabezpieczonym przed przedostaniem się zanieczyszczeń, w tym substancji ropopochodnych do gruntu i wód.
- 2.2. Zaplecza budowy oraz tymczasowe magazyny odpadów i substancji chemicznych planować poza terenami lasów i terenami zadrzewionymi (z wyjątkiem miejsc wskazanych przez nadzór przyrodniczy jako możliwe do lokalizacji), a także poza terenami występowania chronionych gatunków roślin, zwierząt i siedlisk przyrodniczych oraz tak, by możliwe było maksymalne wykorzystanie jako dróg dojazdowych istniejących dróg publicznych.
- 2.3. W celu ochrony elementów przyrodniczych, nie lokalizować zapleczy budowy ani baz materiałowo-sprzętowych w odległości mniejszej niż:
 - 100 metrów od cieków wodnych,
 - 100 metrów od zbiorników wodnych (naturalnych i sztucznych),
 - 200 m od ujęć wód podziemnych,

- 200 m od terenów zabagnionych lub zawodnionych,
 - 50 m od terenów leśnych,
 - 200 m od form ochrony przyrody wymienionych w ustawie z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1098), zwanej dalej *ustawą o ochronie przyrody*.
- 2.4. Na placu budowy należy stosować oświetlenie sodowe, słabiej wabiące owady będące podstawowym pokarmem nietoperzy.
- 2.5. Place budowy należy wyposażyć w pojemniki z materiałem sorpcyjnym, który umożliwi likwidację ewentualnych wycieków substancji ropopochodnych podczas prowadzenia prac budowlanych. W przypadku wycieku ww. substancji, zanieczyszczenie usunąć niezwłocznie, a zużyte do neutralizacji środki przekazać uprawnionym odbiorcom.
- 2.6. Zorganizować bazę techniczną dla pracowników uwzględniającą ujęcie ścieków bytowych w system przenośnych toalet (szczelne zbiorniki bezodpływowe) lub w przypadku gdy zaplecze budowy zostanie zlokalizowane w zasięgu sieci kanalizacyjnej, podłączenie kontenera sanitarnego do kanalizacji lub wyposażenie w zbiornik bezodpływowy. Ww. zbiorniki winny być systematycznie opróżniane przez uprawnione podmioty, nie dopuścić do ich przepełnienia.
- 2.7. Przemieszczanie się maszyn budowlanych i środków transportu zorganizować po wcześniej wyznaczonych drogach dojazdowych oraz w przeznaczonym do budowy pasie montażowym.
- 2.8. Przedsięwzięcie realizować w pasie montażowym o maksymalnej szerokości:
- 15 m na obszarach sadów,
 - 18 m na obszarach lasów,
 - 30 m przy komorach dla metod bezwykopowych,
 - 25 m na pozostałych obszarach.
- 2.9. W celu zabezpieczenia środowiska gruntowo-wodnego przed ewentualnym zanieczyszczeniem:
- 2.9.1. Sprzęt i materiały wykorzystywane podczas realizacji przedsięwzięcia powinny spełniać odpowiednie standardy jakościowe i techniczne, wykluczające emisje do wód i do ziemi zanieczyszczeń z grupy ropopochodnych (oleje, smary, paliwo).
- 2.9.2. Miejsca tankowania pojazdów i sprzętu budowlanego zlokalizować w odległości minimum 50 m od cieków, wyłożyć szczelnymi płynami betonowymi lub matami zabezpieczającymi środowisko gruntowo-wodne przed zanieczyszczeniem substancjami ropopochodnymi oraz wyposażyć w sorbenty i biopreparaty neutralizujące wycieki paliw i płynów eksploatacyjnych. W szczególności:
- 2.9.2.1. Ewentualne tankowanie maszyn samojezdnych w terenie prowadzić należy wyłącznie z wykorzystaniem specjalistycznych pojazdów, z zastosowaniem środków technicznych np. wanien wychwytowych, mat sorpcyjnych podstawianych pod miejsce nalewu paliwa.
- 2.9.2.2. Tankowanie lekkich maszyn spalinowych (np. piły spalinowe, zagęszczarki itp.) prowadzić wyłącznie na powierzchni przykrytej matą sorpcyjną.
- 2.9.3. Wyposażyć ekipy budowlane oraz bazy i zaplecza w środki neutralizujące ewentualne wycieki np. sorbenty i maty do tankowania maszyn.
- 2.9.4. Wyposażyć zaplecza budowy oraz teren budowy w miejscu prowadzenia prac stacjonarnych (w tym przejść bezwykopowych) w przenośne toalety, które opróżniane winny być regularnie przez specjalistyczną firmę, a nieczystości przekazywane do oczyszczalni ścieków.

- 2.9.5. Materiały potencjalnie niebezpieczne dla środowiska gruntowo-wodnego (tj. oleje, smary, farby, masy i powłoki uszczelniające) magazynować w szczelnych i zamykanych pojemnikach na utwardzonym placu.
- 2.9.6. W czasie prowadzenia robót budowlanych należy prowadzić stały monitoring stanu technicznego sprzętu budowlanego i transportowego oraz przypadków wystąpienia zanieczyszczenia gruntu i neutralizację miejsc mogących powodować ewentualne zagrożenia dla środowiska gruntowo-wodnego.
- 2.9.7. Powierzchniowe odwodnienia wykopów prowadzić z wykorzystaniem tymczasowych osadników zawiesziny, celem ochrony wód w odbiornikach przed nadmiernym zamuleniem lub na wypadek uszkodzenia siatki igłofiltera i związanego z tym piaszczenia.
- 2.9.8. Nie należy wykonywać na terenie budowy żadnych poważnych prac naprawczych sprzętu budowlanego.
- 2.9.9. W przypadku stwierdzenia konieczności odwodnienia wykopów, prace odwodnieniowe prowadzić bez konieczności trwałego obniżania wód gruntowych. Należy ograniczyć do minimum czas odwadniania wykopu. Wodę z odwodnienia przed odprowadzeniem do odbiornika (cieki) poddać procesowi podczyszczania.
- 2.9.10. Roboty ziemne prowadzić w sposób nienaruszający trwale stosunków gruntowo-wodnych w miejscu realizacji przedsięwzięcia.
- 2.10. Wodę odpompowaną z wykopów odprowadzać do cieków lub rowów (po otrzymaniu stosownego zezwolenia). Zapewnić przy tym ochronę dna i brzegów koryt oraz dbać o zachowanie lokalnych stosunków hydrogeologicznych. Zrzut wody prowadzić tak, by nie powodować rozmywania brzegów, zrywania dna, ewentualnego zmętnienia, zwiększenia transportu rzeczno-geologicznego czy deficytu tlenowego.
- 2.11. Wody z odwodnienia oraz prób hydraulicznych odprowadzać w sposób wykluczający możliwość powodowania rozmywania brzegów, zrywania dna, zmętnienia, poprzez zabezpieczenie skarp i dna np.: płytami betonowymi, wykoszeniem i odmuleniem dna przed rozpoczęciem prac, ułożeniem rur bezpośrednio wprowadzających wodę do odbiorników pod kątem 45°, wykorzystaniem wielu wylotów odprowadzanej wody oraz oddaleniem wylotu od brzegów cieku, zastosowaniem metody natryskowej (rozdeszczowanie). Wody z odwodnienia i prób hydraulicznych zrzucać rurociągiem tymczasowym przez osadnik, gdzie będzie następowało oczyszczanie wody z zanieczyszczeń mechanicznych.
- 2.12. W trakcie prowadzenia prac w obrębie terasy zalewowej należy monitorować stan wód w rzece i prognozy przepływu tak, aby w przypadku wystąpienia sytuacji powodziowej istniała możliwość sprawnej ewakuacji materiałów, infrastruktury i sprzętu z terenu przedsięwzięcia.
- 2.13. Po wykonaniu wykopów i ułożeniu sieci, zniszczone rowy i cieki odbudować i zabezpieczyć.
- 2.14. Odwodnienia wykopów winny być prowadzone krótkimi odcinkami, przy zastosowaniu metod ograniczających ilości odpompowywanej wody i czas ich prowadzenia.
- 2.15. Prace budowlane należy prowadzić pod nadzorem przyrodniczym. Nadzór przyrodniczy obejmować powinien m.in.:
 - 2.15.1. Kontrolę odnośnie wycinki drzew i krzewów – w zakresie stwierdzenia występowania ptaków, chronionych gatunków chrząszczy i obecności nietoperzy oraz terminu realizacji prac w przypadku stwierdzenia zajętych gniazd lub dziupli przez ptaki, a także chronionych siedlisk przyrodniczych.

- 2.15.2. Kontrolę pod kątem obecności zajętych gniazd ptaków w roślinności zielnej i bezpośrednio na ziemi na trasie planowanego przebiegu gazociągu. Kontrolę przeprowadzić należy przed rozpoczęciem prac montażowych, w przypadku ich rozpoczęcia w trakcie trwania sezonu lęgowego.
- 2.15.3. Organizację zabezpieczenia środowiska życia płazów na wskazanych odcinkach, poprzez spowodowanie konstrukcji ogrodzeń ochronnych i nadzór nad właściwym zabezpieczeniem placu budowy przed możliwością wejścia płazów na teren prowadzenia prac.
- 2.15.4. Stały nadzór nad prowadzeniem prac ziemnych (wykopy, składowanie urobku) w celu zabezpieczenia przed powstawaniem pułapek bez wyjścia dla zwierząt, a w przypadku stwierdzenia obecności zwierząt w wykopach – uwalnianie zwierząt z uwięzienia; zadanie to powinno mieć charakter rutynowej, codziennej kontroli.
- 2.15.5. Oznaczanie w terenie stanowisk chronionych gatunków roślin, celem zabezpieczenia ich przed zniszczeniem podczas prac montażowych.
- 2.16. W trakcie realizacji przedsięwzięcia nadzór przyrodniczy winien odkryte wykopy regularnie kontrolować pod kątem przypadkowego uwięzienia zwierząt. Uwięzione zwierzę należy uwolnić i przenieść w bezpieczne miejsce, zgodne z wymaganiami siedliskowymi, poza zasięgiem oddziaływania przedsięwzięcia.
- 2.17. Skarpy wykopów lokalnie formować w sposób umożliwiający samodzielne ich opuszczenie przez zwierzęta. Wskazane nachylenie skarpy 1:1,5.
- 2.18. W przypadku rowów melioracyjnych i przydrożnych, przez które gazociąg będzie przechodzić metodą wykopu otwartego i w których występuje woda, nadzór przyrodniczy, przed wykonaniem prac, winien przeprowadzić kontrolę pod kątem występowania tam płazów. W przypadku stwierdzenia gatunków płazów należy je odłowić oraz przenieść poza teren budowy, np. do zbiornika o podobnym charakterze, ale nie bliżej niż 500 m od pasa montażowego.
- 2.19. Należy do minimum ograniczyć konieczność usunięcia roślinności oraz gleby z terenu chronionych siedlisk przyrodniczych. W celu ochrony siedlisk oraz umożliwienia odbudowy ich struktury, należy do zasypania ułożonej linii gazociągu wykorzystać urobek powstały podczas tworzenia wykopów. Zasypaną powierzchnię pokryć warstwą lokalnego humusu, co pozwoli na odbudowanie się zbiorowisk z miejscowej puli nasion.
- 2.20. W celu minimalizacji niekorzystnego oddziaływania na stwierdzone populacje chronionych gatunków roślin należy ograniczyć niszczenie osobników do niezbędnego minimum. Podobnie jak w przypadku siedlisk, należy wykorzystać wydobyty urobek do prac wykończeniowych po położeniu i zasypaniu linii gazociągu.
- 2.21. Na terenach leśnych, w przypadku zastosowania budowy gazociągu za pomocą technik bezwykopowych, należy ułożyć go poniżej systemu korzeniowego drzew, o ile pozwalają na to uwarunkowania techniczne.
- 2.22. Prace przygotowawcze przedmiotowego przedsięwzięcia ingerujące w pokrycie glebowe oraz wycinkę drzew i krzewów, kolidujących z planowanym gazociągiem należy przeprowadzić poza okresem lęgowym ptaków, tj. w terminie od 1 sierpnia do końca lutego.
- Dopuszcza się ww. prace w innym terminie, jednakże należy je poprzedzić bezpośrednio ekspertyzą ornitologiczną stwierdzającą brak zasiedlenia ptaków w rejonie drzewa, w przestrzeni o promieniu równym wysokości drzewa planowanego do usunięcia. Nadzór ornitologiczny obecny przy procesie wycinkowym winien zbadać zadrzewienia pod kątem obecności czynnych gniazd i wstrzymać wycinkę do czasu trwałego opuszczenia gniazda

- lub wystąpić o stosowną derogację do organu ochrony przyrody. W przypadku konieczności wycinki drzew i krzewów w okresie aktywności nietoperzy – należy go prowadzić pod kontrolą chiropterologa z nadzoru przyrodniczego.
- 2.23. Przed rozpoczęciem robót budowlanych należy przeprowadzić wizję terenową miejsc realizacji robót przy udziale botanika lub fitosocjologa w celu zlokalizowania miejsc występowania i liczebności populacji roślin inwazyjnych w obrębie pasa budowlano-montażowego.
- 2.24. Po zlokalizowaniu i oznaczeniu w obrębie pasa budowlano-montażowego w sposób widoczny miejsc, które porastają rośliny inwazyjne podjąć działania zapobiegawcze podczas realizacji inwestycji, które ograniczą rozprzestrzenianie tych roślin, w tym m.in.:
- 2.24.1. Humus w miejscach występowania roślin inwazyjnych ściągać wiosną przed rozpoczęciem kwitnienia. Zdjęty humus składować oddzielnie i przekazać do utylizacji; niedopuszczalne jest mieszanie tego humusu z humusem porośniętym roślinnością rodzimą. Prace należy prowadzić pod nadzorem botanika, który wskaże najskuteczniejsze metody postępowania w odniesieniu do poszczególnych gatunków roślin inwazyjnych oraz zgodnie z wytycznymi dotyczącymi zwalczania barszczu Sosnowskiego (*Heracleum sosnowskyi*) i barszczu Mantegazziego (*Heracleum mantegazzianum*) na terenie Polski (GDOŚ 2014).
- 2.24.2. Skupiska regularnie (przynajmniej raz w miesiącu) w obrębie pasa budowlano-montażowego kosić ręcznie w miesiącach od maja do września. Po każdorazowym koszeniu, biomasę należy dokładnie zbierać do worków foliowych i przekazywać do utylizacji. Oprócz tego wykopać części podziemne roślin, a następnie dokładnie zebrać do worków foliowych i przekazać do utylizacji.
- 2.24.3. Przeszkolić i nadzorować osoby wykonujące prace związane z eliminacją roślin inwazyjnych bądź powierzyć wykonanie prac specjalistycznej firmie.
- 2.25. W przypadku wyburzeń budowli, tj. porzuconych ruin, piwnic, studni itp., nadzór chiropterologiczny winien sprawdzić je pod kontem obecności nietoperzy.
- 2.26. Należy dokonać nasadzeń zastępczych kompensacyjnych: drzew w liczbie nie mniejszej niż liczba usuwanych drzew, krzewów o powierzchni nie mniejszej niż powierzchnia usuwanych krzewów, lasów o powierzchni nie mniejszej niż powierzchnia usuwanych lasów (oznaczonych w ewidencji jako Ls).
- 2.27. W pierwszej kolejności nasadzenia realizować w pasie montażowym, pozostawiając przy tym pas bez zadrzewień po 3 m na stronę od osi gazociągu (na terenach leśnych po 2 m na stronę). Pozostałe nasadzenia zrealizować na terenie gmin, przez które przebiegać będzie przedmiotowy odcinek gazociągu lub innych gmin na terenie województwa łódzkiego. W przypadku braku zgody właścicieli nieruchomości, nasadzenia wykonać na terenach przewidzianych do rekultywacji (wskazanych przez gminy zlokalizowane w sąsiedztwie przedsięwzięcia). W przypadku braku takich terenów, dopuszcza się wykonanie nasadzeń o charakterze ochronnym wokół zakładów przemysłowych i innych. W razie braku zgody właścicieli nieruchomości, nasadzenia zastępcze wykonać na terenach Skarbu Państwa i/lub na terenie gmin, przez które przebiega przedsięwzięcie lub na gruntach Lasów Państwowych na terenie województwa łódzkiego lub województw sąsiednich.
- 2.28. Nasadzenia drzew i krzewów przeprowadzić z uwzględnieniem wymaganych dla optymalnego wzrostu odległości pomiędzy sadzonkami zastosowanych gatunków drzew i krzewów. Nasadzenia realizować w pierwszym rzędzie jako tworzenie nowych alei lub uzupełnienie ubytków w istniejących alejach i drzewostanach. Do nasadzeń należy

wykorzystać gatunki drzew i krzewów, które uległy wycince oraz gatunki, które stwierdzono w sąsiedztwie przedsięwzięcia, uwzględniając ich funkcję ekologiczną i krajobrazową. Z nasadzeń należy wykluczyć gatunki obce, inwazyjne oraz niepożądane w środowisku przyrodniczym. Ostatecznego doboru sadzonek dokonać przy współpracy z nadzorem przyrodniczym i oprzeć go o następujące kryteria:

- skład gatunkowy drzew i krzewów, które uległy wycięciu w miejscu nasadzeń,
- skład gatunkowy drzew i krzewów rosnących w pobliżu miejsca nasadzeń,
- warunki glebowe i gruntowo-wodne w miejscu nasadzeń,
- dostępność sadzonek.

Zastosować prawidłowo wyprodukowany materiał szkółkarski drzew: właściwie uformowany z zachowaniem pokroju charakterystycznego dla gatunku i odmiany, o wyprowadzonej koronie i prostym pniu oraz proporcjonalnej bryle korzeniowej. Przeznaczone do użycia sadzonki powinny spełniać wymogi I klasy jakości: mieć dobrze ukształtowany i dostatecznie zdrewniały, pojedynczy pęd główny z wyraźnym pączkiem szczytowym; system korzeniowy powinien być wystarczająco silny, możliwie skupiony, a jego układ zgodny z właściwościami danego gatunku. Sadzonki powinny być zdrowe, bez oznak chorób i uszkodzeń. Materiał roślinny powinien być właściwie oznaczony. Dokonać nasadzeń z wykorzystaniem materiału szkółkarskiego. Nasadzenia zastępcze wykonać w okresie do 3 lat po zakończeniu budowy całego przedsięwzięcia i przeprowadzić poza okresem: od początku czerwca do połowy września. Sadzonki z objawami chorób, zasychające lub suche niezwłocznie usuwać i wymieniać na nowe.

2.29. W przypadku stwierdzenia uszkodzeń roślinności trwających dłużej niż jeden sezon wegetacyjny (pozostawanie bez warstwy organicznej, składowanie humusu, urobku, lokalizacja dróg technologicznych itp.) w obrębie zbiorowisk nieleśnych, zlokalizowanych w granicach siedlisk cennych przyrodniczo, przecinanych przez gazociąg, które występują w następującej lokalizacji:

- km 0,95-1,00, powierzchnia ok. 0,095 ha; km 15,35, powierzchnia ok. 0,04 ha; km 32,85-32,97, powierzchnia ok. 0,275 ha – siedlisko w typie 6120 – ciepłolubne śródłądowe murawy napiaskowe (*Koelerion glaucae*),
- km 84,17-84,28, powierzchnia ok. 0,3 ha – siedlisko w typie 65XX – eutroficzne łąki wilgotne (*All. Calthion*),

należy wykonać kompensację poprzez odtworzenie wierzchniej warstwy roślinnej w pasie montażowym. Odtworzenie należy wykonać po stwierdzeniu przez nadzór przyrodniczy faktu zniszczenia takiej roślinności i degradacji zebranego humusu bądź jego zanieczyszczenia. Działania odtworzeniowe polegać powinny na rozłożeniu warstwy organicznej zebranej *in situ* oraz rozsianiu mieszanki nasion składającej się z roślin typowych dla zniszczonego zbiorowiska. Wskazuje się na zbiór materiału do wysiewu z tego samego zbiorowiska znajdującego się w części nienaruszonej przez inwestycję. Zbiór i przygotowania nasion należy dokonać wyprzedzająco, w sezonie poprzedzającym działania odtworzeniowe, poprzez skoszenie roślin po dojrzeniu nasion, przeniesieniu ich na plandekę i wysuszeniu. Osypane po suszeniu nasiona należy zebrać i po wykonaniu zahumusowania wysiać na przygotowane podłoże, zgodnie z zasadami prac w zakresie gospodarki zielenią.

2.30. Celem ochrony pni drzew nieprzeznaczonych do wycinki należy wygrodzić powierzchnię zlokalizowaną w odległości minimum 1,0 m od pnia drzewa. Jeżeli takie rozwiązanie jest niemożliwe, należy zastosować specjalne osłony dla poszczególnych drzew. Przy ich wykonaniu pnie należy oszalować deskami drewnianymi. Deski winny sięgać

- do wysokości dolnych gałęzi koron drzew (co najmniej do 1,5 m wysokości pnia drzewa). W przypadku użycia desek zadbać, by nie opierały się na sztykach korzeniowych (nabiegach korzeniowych), ale na podłożu. Pomiędzy ekrany z desek a pnie, włożyć materiał zapobiegający ich bezpośredniemu przyleganiu, np. materiały jutowe, maty słomiane, rury elastyczne PCV, styropian, które będą amortyzowały ewentualne uderzenia z zewnątrz. Mocowanie wszelkiego rodzaju osłon do pni drzew należy wykonać bez użycia gwoździ. Ostatecznie oszalowanie należy otoczyć sznurem bądź drutem.
- 2.31. Podczas prowadzenia robót budowlanych w obszarze zasięgu strefy korzeniowej drzewa, tj. 1,5 krotności zasięgu korony drzewa przez cały czas trwania budowy nie wolno składować żadnych materiałów budowlanych, zwłaszcza kruszyw, cementu, cegieł, betonu, lepiszczy, wapna i płynnych chemikaliów, które mogłyby prowadzić do skażenia, zagęszczenia gruntu i pogorszenia warunków glebowych.
- 2.32. W przypadku zbliżenia się prac budowlanych do stref korzeniowych drzew niepodlegających wycince należy o nie zadbać poprzez umożliwienie korzeniom poboru wody i soli mineralnych oraz dostęp do powietrza. Należy chronić bryły korzeniowe drzew przed mechanicznym uszkodzeniem, przesuszeniem i niską temperaturą. Należy zadbać o to, aby korzenie były odsłonięte możliwie jak najkrócej, aby nie dopuścić do ich przesuszenia. Jeżeli wykopy nie zostaną zakryte tego samego dnia (oraz w czasie upałów) należy bryłę korzeniową osłonić matami z geowłókniny lub juty. Jeżeli dojdzie do uszkodzenia korzeni, powinny one być przycięte do miejsca zdrowego pod kątem prostym do ich osi w celu ograniczenia rozmiaru ran. Każdego cięcia należy dokonywać ostrym i zdezynfekowanym narzędziem, najlepiej piłą ręczną lub sekatorem (z powodu trudności sterylizowania pił spalinowych).
- 2.33. Jeżeli korona drzewa koliduje z obszarem prac, można część gałęzi narażonych na uszkodzenia podwiązać lub skonstruować osłonę. Jeżeli okaże się niezbędne obcięcie niektórych gałęzi, skalę takich działań należy ograniczyć do minimum, a także należy używać ostrych, zdezynfekowanych narzędzi, najlepiej sekatora lub piły ręcznej. Cięcie powinno odbywać się zgodnie z zaleceniami nadzoru przyrodniczego (trój etapowo i z zachowaniem obrączki), a pozostawiona rana powinna mieć gładką powierzchnię bez postrzępionych brzegów. Jeżeli cięcia zostaną przeprowadzone prawidłowo, nie należy zabezpieczać ran fungicydami. Wyjątki stanowią cięcia gałęzi drzew o osłabionej vitalności i w warunkach wysokiej temperatury powietrza, gdy rany cięte stanowiące powierzchnię utraty wody, mogą doprowadzić do jej krytycznego niedoboru i w efekcie do obumarcia drzewa. W takich wypadkach można zastosować fungicyd umożliwiający wymianę gazową w obszarze rany.
- 2.34. Dla zwiększenia przeżywalności i podniesienia vitalności drzew po zakończeniu prac budowlanych dopuszcza się zastosowanie środków poprawiających warunki glebowe takich jak ściółkowanie (mulczowanie) i mikoryzowanie strefy korzeniowej drzewa.
- 2.35. Zdjęty humus należy składować oddzielnie od pozostałej ziemi z wykopów, w wydzielonej części pasa montażowego. Materiał ten należy zabezpieczyć przed wysychaniem, zanieczyszczeniem oraz rozjeżdżaniem przez sprzęt budowlany.
- 2.36. Stanowiska chronionych siedlisk i chronionych roślin znajdujące się w bezpośrednim sąsiedztwie pasa budowlano-montażowego oznakować taśmą ostrzegawczą na granicy pasa montażowego. Miejsca te objąć nadzorem przyrodniczym podczas realizacji inwestycji.
- 2.37. Po ułożeniu rurociągu w wykopie, zasypać go najpierw ziemią pochodzącą z głębszej części wykopu, a następnie teren przykryć humusem. Nadmiar humusu wykorzystać do drobnej regulacji niwelacji terenu, a resztę rozplantować na terenie pasa budowlano –

- montażowego. Dopuszcza się przekazanie nadmiaru humusu do zagospodarowania uprawnionym podmiotom.
- 2.38. Po zasypaniu gazociągu należy wykonać stabilizację gruntu, a także w razie konieczności spulchnić glebę i wykonać zabiegi agrotechniczne (rekultywacja biologiczna). Do powyższych prac stosować należy ciągniki wraz ze stabilizatorami gruntu, spulchniacze gleby oraz typowy sprzęt będący w posiadaniu wykonawcy i służący rekultywacji agrotechnicznej gruntów.
 - 2.39. Ściółkę leśną, z miejsc gdzie będzie miała miejsce wycinka drzew, składować w sposób uniemożliwiający jej mieszanie się z gruntem macierzystym.
 - 2.40. W obrębie terenów leśnych zawęzić szerokości pasa montażowego (wycinkę drzew ograniczyć do niezbędnego minimum).
 - 2.41. W trakcie realizacji przedsięwzięcia w korycie cieków, należy maksymalnie ograniczyć zamulenie wody. W tym celu należy stosować środki ochronne, które zapobiegają przemieszczaniu się osadów dennych i zamulaniu, np. kurtyny ochronne.
 - 2.42. Ponadto, w celu zminimalizowania oddziaływania inwestycji na płazy, gady, drobne ssaki i większe bezkręgowce, w miejscach ich występowania należy:
 - 2.42.1. Zapewnić nadzór przyrodniczy na terenie robót (w tym szczególnie działania związane z ewakuacją zwierząt z wykopów i pułapek, po uzyskaniu stosownych zezwoleń derogacyjnych).
 - 2.42.2. Dół płuczkowy, w którym umieszczona będzie czasowo płuczka wiertnicza wraz z urobkiem w trakcie wykonywania przewiertu HDD, należy zabezpieczyć przed dostępem zwierząt. W tym celu zastosować ogrodzenie np. panelowe z zainstalowaną siatką o drobnych oczkach. Wspomnianą siatkę zamontować jak w przypadku tymczasowego ogrodzenia dla płazów: wysokość powinna wynosić ok. 50 cm ponad poziom terenu i powinna częściowo być wkopana w grunt (na głębokość min. 10 cm), odgięcie górnej krawędzi na zewnątrz gazociągu (w kierunku otaczającego terenu) wykonać pod kątem 45-90°, tworząc daszek (przewieszkę) o długości min. 5 cm. Szczelność ogrodzenia wraz z siatką winna być kontrolowana na bieżąco.
 - 2.42.3. Możliwie skrócić czas wykonywania prac, żeby nie doprowadzać do dłuższego obniżenia poziomu wód.
 - 2.42.4. Przed przystąpieniem do robót w dolinach rzek i w rejonie cieków wodnych nadzór przyrodniczy winien przeprowadzić kontrolę brzegów objętych pracami i ewentualną ewakuację zwierząt, prace rozpocząć bezpośrednio po wykonaniu tej kontroli.
 - 2.42.5. Przed przystąpieniem do prac budowlanych nadzór przyrodniczy winien zweryfikować miejsca lokalizacji płotków herpetologicznych.
 - 2.42.6. W miejscach liczego występowania płazów zamontować tymczasowe ogrodzenia ochronne. Wysokość ogrodzenia powinna wynosić ok. 50 cm ponad poziom terenu i powinno być ono częściowo wkopane w grunt (na głębokość min. 10 cm), odgięcie górnej krawędzi należy wykonać na zewnątrz gazociągu (w kierunku otaczającego terenu) pod kątem 45-90°, tworząc daszek (przewieszkę) o długości min. 5 cm (zalecana długość ≤ 10 cm); szczelność ogrodzeń winna być kontrolowana na bieżąco. Ogrodzenia wykonać z materiałów odpornych na warunki atmosferyczne, jako materiału można użyć folii (różnych grubości), brezentu, siatek polimerowych o oczkach wielkości do 5x5 mm, geotkaniny, geowłókniny. Materiał do budowy ogrodzeń powinien być gęsty o zwartej strukturze (jednorodny lub w postaci gęstej plecionki), nieprzezroczysty, chropowaty z delikatną fakturą, utrudniający wspinanie się płazów. Należy zwrócić szczególną uwagę na staranne i szczelne wykonanie

łączenia 2 sąsiednich pasów materiału, zakończenie ogrodzeń powinno mieć kształt litery U, wygiętej na zewnątrz. Ich szczelność winna być kontrolowana na bieżąco. Płotki należy rozstawić przed rozpoczęciem prac budowlanych (poza okresem zimowym), ostateczny termin należy uzgodnić z nadzorem przyrodniczym w porozumieniu z wykonawcą robót. Płotki ochronne zlikwidować po zakończeniu robót budowlanych. Rozstawienie płotków powinno przede wszystkim dotyczyć odcinków, gdzie zlikwidowano siedliska płazów, jak również, gdzie potwierdzono występowanie szlaków migracji płazów. W tabeli poniżej znajduje się zestawienie lokalizacji płotków herpetologicznych, które będą znajdowały się po obu stronach terenu budowy.

L.p.	Przybliżony kilometraż
1	ok. 0,80 – 1,15 (rejon komór nadawczo-odbiorczych przy Warcie)
2	ok. 3,30 – 3,60
3	ok. 4,30 – 4,50
4	ok. 5,40 – 5,60
5	ok. 7,50 – 7,90
6	ok. 18,35 – 18,50
7	ok. 33,05 – 33,15 (rejon komór nadawczo-odbiorczych przy cieku Oleśnica)
8	ok. 33,60 – 34,00
9	ok. 36,10 – 36,30
10	ok. 43,10 – 43,60
11	ok. 48,55 – 48,70 (rejon komór nadawczo-odbiorczych przy cieku Nieciecz)
12	ok. 53,60 – 53,85
13	ok. 58,10 – 58,40
14	ok. 60,00 – 60,20
15	ok. 61,90 – 62,10
16	ok. 68,70 – 70,60
17	ok. 83,50 – 83,80
18	ok. 88,10 – 88,70
19	ok. 89,70 – 90,00
20	ok. 90,40 – 90,60
21	ok. 92,30 – 92,90
22	ok. 95,00 – 96,10
23	ok. 96,25 – 96,35
24	ok. 98,05 – 98,25
25	ok. 101,35 – 101,75
26	ok. 118,40 – 118,65
28	ok. 122,15 – 123,29

2.43. Ze względu na zinwentaryzowane cenne siedliska płazów należy zawęzić pas montażowy do szerokości 18 m w km ok. 33,60 – 34,00, 58,20 – 58,40, 122,25 – 123,29.

2.44. Prace generujące znaczny hałas tzn. wbijanie ścianek szczelnych na odcinkach wykopów prowadzonych w obszarze o znacznie uwilgoconym podłożu, bądź w miejscu projektowanych komór nadawczych/odbiorczych przy metodach bezwykopowych należy prowadzić poza sezonem lęgowym ptaków (w odniesieniu do stwierdzonych na badanym terenie kluczowych gatunków ptaków oraz obszarów szczególnie cennych, takich jak tereny leśne czy zbiorniki wodne sezon lęgowy trwa od 1 marca do 31 sierpnia). Dopuszcza się prowadzenie ww. prac w innym terminie, jednakże prace te należy

prować pod nadzorem ornitologicznym, po uzyskaniu akceptacji specjalisty, potwierdzającej brak ryzyka wystąpienia niekorzystnego oddziaływania na populacje lęgowe kluczowych gatunków ptaków lub wystąpić o stosowną derogację do organu ochrony przyrody.

- 2.45. Utworzone hałdy humusu lub ziemi, których kąt nachylenia może sprzyjać zakładaniu gniazd/nor przez jaskółki brzegówki, należy zabezpieczyć, po konsultacji z nadzorem przyrodniczym np. geowłókniną. Dotyczy to szczególnie okresu wiosenno-letniego (od początku kwietnia do końca lipca).
- 2.46. W celu ochrony przed zajęciem przez jaskółki brzegówki skarp wykopów zaleca się zabezpieczenie ich w okresie dłuższej przerwy w pracy (np. na weekend, wykopy pozostawione do kontroli, wykopy przy przewiertach, etc). W przypadku stwierdzenia lęgów jaskółki brzegówki na terenie budowy, miejsca te należy odpowiednio zabezpieczyć i oznaczyć do czasu zakończenia lęgów. Jeśli konieczne będzie zlikwidowanie hałdy z gniazdami jaskółek, należy uzyskać zgodę na odstępstwa obowiązujące w stosunku do gatunku chronionego.
- 2.47. W przypadku wykrycia stanowisk żolny (*Merops apiaster*) należy bezwzględnie odstąpić od dalszych prac aż do momentu opuszczenia gniazd/nor przez młode osobniki.
- 2.48. Przekroczenia niżej wymienionych cieków należy wykonać metodą bezwykopową:
 - rzeka Warta w ok. 0,92 km oraz ok. 36,28 km gazociągu,
 - ciek Żeglina w ok. 4,38 km gazociągu,
 - trzy cieki bez nazwy w ok. 7,70 km, ok. 31,20 km oraz ok. 57,26 km gazociągu,
 - ciek Oleśnica w ok. 33,05 km gazociągu,
 - ciek Nieciecz w ok. 8,64 km gazociągu,
 - rzeka Widawka w ok. 53,67 km gazociągu,
 - rzeka Rakówka w ok. 83,51 km gazociągu,
 - dwa rowy w ok. 96,20 km oraz ok. 112,18 km gazociągu,
 - rzeka Bogdanówka w ok. 98,17 km gazociągu,
 - rzeka Strawa w ok. 117,10 km oraz 117,68 km gazociągu.

W przypadku małych cieków oraz cieków okresowo suchych, dla których zastosowanie metody wykopu otwartego jest technicznie wykonalne, po wcześniejszym uzgodnieniu z właściwym Zarządem Zlewni, dopuszcza się zmianę metody przekroczenia z metody bezwykopowej na metodę wykopu otwartego.

- 2.49. Przekroczenia mniejszych cieków wykonywać metodą wykopu otwartego, przy niskim stanie wód, w okresie minimalnych przepływów, w sposób zapewniający swobodny przepływ wód w obrębie ww. cieków oraz ograniczający zaburzenia stosunków gruntowo-wodnych w rejonie koryt cieków, a także w sposób ograniczający zmętnienie wód w obrębie cieków oraz na warunkach uzyskanych w pozwoleniu wodnoprawnym.
- 2.50. Prace związane z przekraczaniem wszystkich cieków prowadzić pod stałym nadzorem przyrodniczym, który winien m.in. monitorować i kontrolować podejmowane działania zapobiegawcze.
- 2.51. Wykop otwarty przy niezahamowanym przepływie wody w korycie rowów i rowów melioracyjnych prowadzić przy niskim stanie wód lub braku wody w korycie.
- 2.52. Nie dopuścić do zasypania rowów melioracyjnych. Wszelkie prace oraz przebudowy w obrębie urządzeń wodnych (np. rowów melioracyjnych) wykonać w sposób zapewniający swobodny przepływ wód w obrębie ww. urządzeń oraz ograniczający zaburzenia stosunków gruntowo-wodnych, zmętnienie wód oraz na warunkach uzyskanych

- od zarządcy ww. urządzeń. Po zakończeniu prac koryta przekraczanych rowów należy odmulić i doprowadzić do stanu pierwotnego.
- 2.53. Po zakończeniu prac, ciągi drenarskie należy odbudować, a teren przywrócić do stanu jak najbardziej zbliżonego do stanu sprzed rozpoczęcia prac budowlanych. Nie zasypywać mechanicznie miejsc skrzyżowania gazociągu z drenami. Miejsca te należy zasypać ręcznie, po ułożeniu drenów.
 - 2.54. Zastosować umocnienia dna i brzegów cieków przekraczanych metodą wykopu otwartego. Podczas odtwarzania i wzmacniania brzegów należy wykorzystywać naturalne materiały w postaci np. kamienia, drzew, głazów, darniny oraz faszyny.
 - 2.55. Należy wyeliminować lub ograniczyć wykonywanie robót budowlanych przy użyciu ciężkiego sprzętu bezpośrednio w korycie cieku, a także przemieszczanie sprzętu budowlanego korytem cieku.
 - 2.56. W celu zapewnienia równowagi pomiędzy poborem wód powierzchniowych, a ochroną wód i środowiska związanego z ich zasobami, pobór tych wód do prób hydraulicznych realizowany może być wyłącznie pod warunkiem zachowania przepływu nienaruszalnego bezpośrednio poniżej ujęcia tymczasowego oraz niepowodowania istotnych zmian reżimu hydrologicznego, uwzględniającego chwilowy spadek przepływu w obrębie zlewni.
 - 2.57. W przypadku poboru wody z cieków na potrzeby prób hydraulicznych należy zastosować działania minimalizujące dla fauny przed ich zasysaniem z wody, np. poprzez zastosowanie specjalnych koszy lub sit na wlotach do rur.
 - 2.58. Poboru wód z cieków do prób szczelności nie prowadzić podczas niskiego stanu wód.
 - 2.59. Zrzuty wód do odbiorników po przeprowadzonych próbach hydraulicznych należy prowadzić w sposób kontrolowany, w ilościach dostosowanych do możliwości przyjęcia ich przez cieki, w sposób nienaruszający koryt oraz otoczenia cieków.
 - 2.60. Miejsca poboru i zrzutu wody po wykonaniu prób hydraulicznych gazociągu należy przywrócić do stanu pierwotnego. Ewentualne naruszenia skarp w rejonie miejsc poboru i zrzutu wody należy odbudować.
 - 2.61. Przed przystąpieniem do wykonywania prac budowlanych wyznaczyć i odpowiednio przystosować miejsca czasowego gromadzenia i magazynowania odpadów powstających podczas prac budowlano-montażowych.
 - 2.62. Zaplecza budowy wyposażyć w odpowiednio opisane, szczelne i zamykane pojemniki do selektywnej zbiórki odpadów.
 - 2.63. Należy prowadzić selektywne gromadzenie odzyskanych materiałów i odpadów budowlanych, w tym surowców wtórnych – na wydzielonej powierzchni w pasie roboczym, poza bezpośrednim zasięgiem robót i w ściśle wytyczonych miejscach, odpowiednio zabezpieczonych przed przedostawaniem się zanieczyszczeń do gruntu i wód, a następnie przekazywać do dalszego zagospodarowania uprawnionym podmiotom.
 - 2.64. Odpady charakteryzujące się właściwościami niebezpiecznymi umieszczać w specjalnie dostosowanych do rodzaju odpadu i oznakowanych nazwą i kodem odpadu pojemnikach (kontenerach) na odpady niebezpieczne, umieszczonych na szczelnym podłożu, w miejscach zabezpieczonych przed dostępem osób postronnych i zwierząt.
 - 2.65. Odpady przekazywać uprawnionym odbiorcom.
 - 2.66. Na etapie użytkowania przedsięwzięcia, powstające odpady magazynować w sposób selektywny, a następnie sukcesywnie przekazywać do odbioru podmiotom posiadającym stosowne zezwolenia w zakresie gospodarowania odpadami.
 - 2.67. Niezanieczyszczone wody opadowe i roztopowe powstające na etapie realizacji przedsięwzięcia odprowadzać do gruntu, w sposób niepowodujący zalewania terenów

sąsiednich oraz niezmieniający stanu wody na gruncie, w szczególności kierunku i natężenia odpływu ww. wód ze szkodą dla gruntów sąsiednich. Ewentualne zanieczyszczone wody opadowe i roztopowe z terenu zaplecza budowy podczyszczać do parametrów zgodnych z wymogami prawa i zagospodarować tak jak ww. wody niezanieczyszczone.

- 2.68. Zastosować obieg zamknięty płuczki wiertniczej.
- 2.69. Powstającą na etapie realizacji przedsięwzięcia płuczkę wiertniczą podczyszczać z urobku, a następnie przekazywać uprawnionym podmiotom do unieszkodliwiania.
- 2.70. Do przeprowadzania prób szczelności planowanego gazociągu nie stosować środków chemicznych.
- 2.71. Ewentualne zrzuty wód z odwodnienia wykopów lub prób szczelności do cieków i urządzeń wodnych prowadzić w sposób wykluczający rozmycie brzegów, zrywanie dna oraz zmętnienie wód.
- 2.72. Masy ziemne z wykopów zanieczyszczone w stopniu przekraczającym określone prawem normy, należy przekazać do unieszkodliwiania, bądź poddać remediacji na miejscu, zgodnie z odrębnymi przepisami.
- 2.73. Urządzenia, które będą emitować wysoki poziom hałasu należy, w miarę możliwości, odsuwać od brzegów cieków tak, by umożliwić przemieszczanie się zwierząt wzdłuż cieku, chyba że technologia prac nie pozwala na to.
- 2.74. Dla zmniejszenia uciążliwości hałasu pracującego sprzętu budowlanego należy:
 - Prowadzić prace budowlane przy pomocy sprawnych maszyn i pojazdów.
 - Opracować plan robót przygotowawczych minimalizujący przejazdy sprzętu budowlanego przez tereny podlegające ochronie akustycznej.
 - Prace związane z realizacją gazociągu w bliskim sąsiedztwie obszarów chronionych akustycznie prowadzić jedynie w porze dziennej, z wyjątkiem prac prowadzonych metodami bezwykopowymi; dopuszczalne jest prowadzenie prac metodą wykopu otwartego całodobowo na terenach nie chronionych akustycznie.
 - Tak zorganizować roboty, aby urządzenia powodujące emisję hałasu o znacznym natężeniu, w miarę możliwości, nie pracowały jednocześnie, a w czasie przerw w pracy, unikać pracy urządzeń i maszyn na „biegu jałowym”.
- 2.75. W przypadku prowadzenia prac w pobliżu terenów objętych ochroną akustyczną, należy stosować następujące procedury/rozwiązania ograniczające emisję hałasu:
 - 2.75.1. obiekty zaplecza budowlanego lokalizować w taki sposób, aby stanowiły jednocześnie elementy ekranujące dla najbliższych i najbardziej narażonych na hałas budynków mieszkalnych;
 - 2.75.2. w razie potrzeby zastosować pełne ogrodzenie placu budowy np. w postaci płyt czy kontenerów działających jako ekran akustyczny.
- 2.76. W celu zmniejszenia ilości emitowanych zanieczyszczeń do środowiska należy stosować poniższe zalecenia:
 - 2.76.1. transport materiałów sypkich prowadzić pojazdami do tego przystosowanymi, skrzynie ładunkowe należy przykrywać plandekami lub transportowany materiał utrzymywać w stanie wilgotności ograniczającej pylenie;
 - 2.76.2. zabezpieczać składowane materiały sypkie przed nadmiernym pyleniem (np. przez przykrywanie);
 - 2.76.3. należy zraszać potencjalne miejsca wtórnego pylenia materiałów oraz dróg wewnętrznych w dni słoneczne i wietrzne;
 - 2.76.4. ograniczyć prędkość ruchu pojazdów w rejonie prowadzonej budowy;

- 2.76.5. zapewnić efektywne dojazdy na teren budowy.
- 2.77. Należy czyścić koła pojazdów wyjeżdżających z placu budowy na drogi publiczne oraz nie dopuszczać do powstawania głębokich kolein.
- 2.78. Po zakończeniu robót montażowych i zasypaniu gazociągu teren należy uporządkować, odbudować pierwotną rzeźbę terenu i przywrócić do stanu jak najbardziej zbliżonego do stanu sprzed rozpoczęcia prac budowlanych.
- 2.79. Powstające na etapie eksploatacji przedsięwzięcia niezanieczyszczone wody opadowe i roztopowe z terenu obiektów nieliniowych, tj. stacja redukcyjno-pomiarowa, zespoły zaporowo-upustowe, odprowadzać należy do gruntu, w sposób niepowodujący zalewania terenów sąsiednich oraz niezmieniający stanu wody na gruncie, w szczególności kierunku i natężenia odpływu ww. wód ze szkodą dla gruntów sąsiednich.
- 2.80. Na etapie eksploatacji gazociągu, w trakcie prac związanych z utrzymaniem strefy bezdrzewnej w strefie kontrolowanej gazociągu, przed przystąpieniem do prac związanych z usuwaniem drzew i krzewów należy przeprowadzić ich kontrolę pod kątem występowania gniazd ptaków. Prace związane z wycinką należy prowadzić poza okresem lęgowym ptaków, czyli w terminie od 16 października do końca lutego lub pod nadzorem ornitologicznym, który wykluczy występowanie gniazd ptaków przed przystąpieniem do prac związanych z wycinką.
- 2.81. Na etapie eksploatacji należy prowadzić monitoring prawidłowego funkcjonowania instalacji.
- 2.82. Podczas eksploatacji instalacji, zdarzenia awaryjne usuwać należy w trybie natychmiastowym.

II. Wymagania dotyczące ochrony środowiska konieczne do uwzględnienia w dokumentacji wymaganej do wydania decyzji, o których mowa w art. 72 ust. 1, w szczególności w projekcie zagospodarowania działki lub terenu lub projekcie architektoniczno-budowlanym, w przypadku decyzji, o których mowa w art. 72 ust. 1 pkt 1, 10, 14, 18, 23, 26 i 27:

1. Urządzenia emitujące hałas na obiektach nieliniowych przedmiotowego przedsięwzięcia wyposażyć w izolację akustyczną, np. zastosować obudowę dźwiękochłonną obiektów, w których będą usytuowane.
2. W stacjach SRP (wewnątrz kontenerów technologicznych) zamontować osiowe reduktory ciśnienia z tłumikami hałasu. Reduktor ciśnienia osiowy winien posiadać maksymalną moc akustyczną 65 dB po zastosowaniu tłumika (tłumienie tłumika minimum 20 dB).

Integralną częścią niniejszej decyzji jest Załącznik Nr 1 – Charakterystyka przedsięwzięcia.

Integralną częścią niniejszej decyzji jest Załącznik Nr 2 – Mapy przedstawiające lokalizację przedsięwzięcia.

UZASADNIENIE

W dniu 21 grudnia 2020 r. do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Łodzi (zwanego dalej *RDOŚ w Łodzi*) wpłynął wniosek o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedsięwzięcia pn. „*Budowa gazociągu wysokiego ciśnienia MOP 6,3 MPa DN500 relacji Sieradz – Piotrków Trybunalski*” w ramach inwestycji pn.: „*Budowa gazociągu Kalisz – Sieradz – Mszczewo wraz z infrastrukturą niezbędną do jego obsługi na terenie województw łódzkiego i wielkopolskiego*”, podpisany przez [REDAKTOR] reprezentującą Wnioskodawcę – Polską Spółkę Gazownictwa Sp. z o.o. z siedzibą w Tarnowie, zwanej dalej *PSG*,

Oddział Zakład Gazowniczy w Łodzi. Do ww. wniosku załączono następujące dokumenty: kartę informacyjną przedsięwzięcia (trzy egzemplarze) wraz z jej zapisem na elektronicznych nośnikach danych, mapę przedstawiającą dane sytuacyjne i wysokościowe z zaznaczonym przewidywanym terenem, na którym będzie realizowane przedsięwzięcie, oraz z zaznaczonym przewidywanym obszarem, o którym mowa w art. 74 ust. 3a zdanie drugie ustawy ooś, pełnomocnictwo udzielone przez PSG Sp. z o.o. [REDAKTOWANE] oraz dowód uiszczenia opłaty skarbowej (za wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach i udzielone pełnomocnictwo). Równocześnie Pełnomocnik zwrócił się z prośbą o przełożenie materiałów stanowiących załącznik do wniosku z 3 czerwca 2020 r. o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedsięwzięcia pn. „Budowa gazociągu wysokiego ciśnienia MOP 6,3 MPa DN500 relacji Sieradz – Piotrków Trybunalski” w ramach inwestycji pn.: „Budowa gazociągu Kalisz – Sieradz – Mieszcze wraz z infrastrukturą niezbędną do jego obsługi na terenie województw łódzkiego i wielkopolskiego” (sprawa znak: WOOŚ.420.13.2020.MOI), tj. map przedstawiających dane sytuacyjne i wysokościowe, sporządzonych w skali umożliwiającej szczegółowe przedstawienie przebiegu granic terenu, którego dotyczy wniosek oraz obejmujących obszar, o którym mowa w ust. 3a zdanie drugie.

Analizowane przedsięwzięcie objęte jest specustawą gazową w ramach zadania określonego w art. 38 pkt 4 lit. h tegoż aktu prawnego, tj. *budowa gazociągu Kalisz – Sieradz – Mieszcze wraz z infrastrukturą niezbędną do jego obsługi na terenie województw łódzkiego i wielkopolskiego*. W związku z powyższym oraz z uwagi na to, że analizowane przedsięwzięcie znajduje się na terenie województwa łódzkiego organem właściwym do wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach jest, zgodnie z art. 75 ust. 1 pkt 1 lit. f ustawy ooś, RDOŚ w Łodzi.

Rozpatrywane przedsięwzięcie stanowi inwestycję celu publicznego, gdyż zgodnie z art. 4 specustawy gazowej: *inwestycje w zakresie terminalu oraz inwestycje towarzyszące są celami publicznymi w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 21 sierpnia 1997r. o gospodarce nieruchomościami*.

Zgodnie z treścią wniosku, Wnioskodawca zamierza realizować przedsięwzięcie, o którym mowa w § 3 ust. 1 pkt 31 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. poz. 1839), tj. *instalacje do przesyłu gazu inne niż wymienione w § 2 ust. 1 pkt 20 oraz towarzyszące im tłocznie lub stacje redukcyjne, z wyłączeniem gazociągów o ciśnieniu nie większym niż 0,5 MPa i przyłączy do budynków; przy czym tłocznie lub stacje redukcyjne budowane, montowane lub przebudowywane przy istniejących instalacjach przesyłowych nie są przedsięwzięciami mogącymi znacząco oddziaływać na środowisko, dla którego obowiązek przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko jest fakultatywny*.

Na podstawie art. 19 ust. 2 specustawy gazowej, RDOŚ w Łodzi zawiadomił Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska, o tym że PSG, Oddział Zakład Gazowniczy w Łodzi, złożyła wniosek o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla ww. przedsięwzięcia (pismo z 28 grudnia 2020 r., znak: WOOŚ.420.27.2020.MOI).

RDOŚ w Łodzi zwrócił się do Łódzkiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego (zwanego dalej LPWIS) oraz Dyrektora Zarządu Zlewni Wód Polskich w Sieradzu (zwanego dalej Dyrektorem ZZWP w Sieradzu) o wydanie opinii co do potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko przedmiotowego przedsięwzięcia, a w przypadku stwierdzenia takiej potrzeby co do zakresu raportu o oddziaływaniu planowanego przedsięwzięcia na środowisko, załączając wymagane prawem załączniki (pismo z 28 grudnia 2020 r., znak: WOOŚ.420.27.2020.MOI.2).

Obwieszczeniem z 30 grudnia 2020 r., znak: WOOŚ.420.27.2020.MO1.3, RDOŚ w Łodzi zawiadomił strony postępowania o wszczęciu postępowania w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedmiotowego przedsięwzięcia, poinformował o organach uczestniczących w prowadzonym postępowaniu oraz o wystąpieniu do tych organów o opinię, a także o miejscu realizacji planowanego przedsięwzięcia zamieszczając tabelę, która zawierała nazwę powiatu, gminy i obrębu ewidencyjnego. Obwieszczenie było zamieszczone na tablicy ogłoszeń Urzędu Miasta Sieradza, Urzędu Gminy Sieradz, Urzędu Gminy Burzenin, Urzędu Gminy Konopnica, Urzędu Gminy Widawa, Urzędu Gminy w Ruścu, Urzędu Gminy w Szczercowie, Urzędu Gminy w Klukach, Urzędu Gminy Bełchatów, Urzędu Miasta Bełchatowa, Urzędu Gminy Wola Krzysztoporska, Urzędu Gminy w Rozprzy, Urzędu Miejskiego w Sulejowie, Urzędu Miasta Piotrkowa Trybunalskiego, a także na tablicy ogłoszeń Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Łodzi oraz na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Łodzi.

W piśmie z 8 stycznia 2021 r., znak: LPWIS.NSOZNS.9022.2.40.2020.KH.SK (otrzymanym 12 stycznia 2021 r.) LPWIS wyraził opinię, że nie istnieje konieczność przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko dla planowanego przedsięwzięcia.

Do RDOŚ w Łodzi w dniu 1 lutego 2021 r. wpłynęło pismo Stowarzyszenia „Taki Klimat” z siedzibą w Szczercowie (zwane dalej *Stowarzyszeniem*) zawierające w swej treści wniosek o dopuszczenie go na prawach strony udziału w toczącym się w tut. Urzędzie postępowaniu administracyjnym dotyczącym wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedmiotowego przedsięwzięcia. Według RDOŚ w Łodzi przesłanki warunkujące dopuszczenie do udziału organizacji społecznej w postępowaniu na prawach strony, wskazane art. 31 § 1 pkt 2 k.p.a., zostały przez Stowarzyszenie spełnione. W związku z powyższym, RDOŚ w Łodzi postanowieniem z 4 marca 2021 r., znak: WOOŚ.420.27.2020.MO1.6, dopuścił Stowarzyszenie w trybie art. 31 § 1 pkt 2 k.p.a. do udziału na prawach strony w postępowaniu administracyjnym w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla ww. przedsięwzięcia.

Obwieszczeniem z tego samego dnia, znak: WOOŚ.420.27.2020.MO1.7, RDOŚ w Łodzi poinformował strony postępowania o tym, że wpłynęło pismo Stowarzyszenia zawierające wniosek o dopuszczenie go na prawach strony do udziału w toczącym się w tut. Urzędzie postępowaniu administracyjnym dotyczącym wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla ww. przedsięwzięcia oraz o postanowieniu wydanym 4 marca 2021 r., znak: WOOŚ.420.27.2020.MO1.6. Obwieszczenie zostało wywieszane w sposób opisany powyżej.

W dniu 4 lutego 2021 r. do RDOŚ w Łodzi wpłynął wniosek Stowarzyszenia o niewydawanie decyzji środowiskowej dla gazociągu wysokiego ciśnienia relacji Sieradz-Piotrków Trybunalski dopóki nie nastąpi przedstawienie w postaci raportu oddziaływań tej inwestycji, zwłaszcza na Obszar Chronionego Krajobrazu Doliny Widawki oraz zmiana linii tego gazociągu na terenie powiatu bełchatowskiego.

Pismem z 24 lutego 2021 r., znak: PO.ZZŚ.5.435.615m.2020.BM (otrzymanym 26 lutego 2021 r.), Dyrektor ZZWP w Sieradzu nie stwierdził potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko dla planowanego przedsięwzięcia oraz wskazał na konieczność określenia w decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach warunków i wymagań, które zostały uwzględnione w punktach I.2.1, I.2.9.1, I.2.9.2, I.2.9.5, I.2.9.6, I.2.11, I.2.12, I.2.13, I.2.61 – I.2.66 niniejszej decyzji.

Ustalając, czy dla planowanego przedsięwzięcia potrzebne jest przeprowadzenie oceny oddziaływania na środowisko, RDOŚ w Łodzi zbadał jaki jest rodzaj, cechy i skala przedsięwzięcia, wielkość zajmowanego terenu, zakres robót związanych z realizacją, wykorzystanie zasobów

naturalnych oraz jaka emisja i uciążliwości wystąpią na etapie realizacji i eksploatacji planowanego przedsięwzięcia. Wzięto również pod uwagę opinię LPWIS oraz Dyrektora ZZWP w Sieradzu. Po przeprowadzeniu analizy dostarczonych materiałów dotyczących obszaru pozostającego w zasięgu oddziaływania przedmiotowego przedsięwzięcia, a także uwzględniając kryteria przedstawione w art. 63 ust. 1 ustawy ooś, RDOŚ w Łodzi uznał, że konieczne jest przeprowadzenie oceny oddziaływania przedmiotowego przedsięwzięcia na środowisko. W związku z tym, zgodnie z art. 63 ust. 1 i 4 oraz art. 66 i art. 68 ust. 1 i ust. 2 pkt 2 ustawy ooś RDOŚ w Łodzi wydał postanowienie z 11 marca 2021 r., znak: WOOS.420.27.2020.MOI.9, w którym postanowił nałożyć obowiązek przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko dla przedmiotowego przedsięwzięcia.

Obwieszczeniem z tego samego dnia, znak: WOOS.420.27.2021.MOI.10, RDOŚ w Łodzi poinformował strony postępowania o wydanych opiniach LPWIS i Dyrektora ZZWP w Sieradzu, a także o wydanym postanowieniu. Obwieszczenie zostało wywieszona w sposób opisany powyżej.

W dniu 15 czerwca 2021 r. do RDOŚ w Łodzi wpłynął raport o oddziaływaniu ww. przedsięwzięcia na środowisko (jeden egzemplarz wraz z zapisem na elektronicznym nośniku danych).

Obwieszczeniem z 21 czerwca 2021 r., znak: WOOS.420.27.2020.MOI.12, RDOŚ w Łodzi zawiadomił strony postępowania o złożeniu raportu o oddziaływaniu na środowisko dla przedmiotowego przedsięwzięcia, poinformował o przystąpieniu do przeprowadzania oceny oddziaływania na środowisko dla ww. przedsięwzięcia oraz o organie właściwym do wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Obwieszczenie było zamieszczone w sposób opisany powyżej.

Następnie, zawiadomieniem z tego samego dnia, znak: WOOS.420.27.2020.MOI.13, podano do publicznej wiadomości informacje o złożeniu raportu o oddziaływaniu na środowisko dla przedmiotowego przedsięwzięcia, przystąpieniu do przeprowadzania oceny oddziaływania na środowisko dla ww. przedsięwzięcia, organie właściwym do wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach oraz o tym że zgodnie z art. 77 ust. 1 pkt 2 i 4 ustawy ooś organ właściwy do wydania opinii, o którym mowa w art. 78 oraz organ właściwy do uzgodnienia warunków realizacji ww. przedsięwzięcia w sprawach ocen wodnoprawnych nie biorą udziału w ocenie oddziaływania na środowisko dla ww. przedsięwzięcia gdyż organy te wyraziły wcześniej opinię, że nie zachodzi potrzeba przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko. Zawiadomienie zostało wywieszona w sposób opisany powyżej.

Po analizie przedłożonej dokumentacji zwrócono się do pełnomocnika Wnioskodawcy, pismem z 25 czerwca 2021 r., znak: WOOS.420.27.2020.MOI.15, o uzupełnienie dokumentacji. Wymagane uzupełnienie otrzymano 26 lipca 2021 r.

Obwieszczeniem z 29 lipca 2021 r., znak: WOOS.420.27.2020.MOI.16, RDOŚ w Łodzi poinformował strony postępowania o tym, że zawiadomieniem z 29 lipca 2021 r., znak: WOOS.420.27.2020.MOI.17, podaje do publicznej wiadomości informację o możliwości składania uwag i wniosków w niniejszym postępowaniu w ramach udziału społeczeństwa, w trzydziestodniowym terminie od 19 sierpnia 2021 r. do 17 września 2021 r. włącznie. Obwieszczenie zostało wywieszona w sposób opisany powyżej.

Jednocześnie zawiadomieniem, o którym wspomniano powyżej, podano do publicznej wiadomości informacje, o tym, że istnieje możliwość zapoznania się z niezbędną dokumentacją sprawy, o procedurze udziału społeczeństwa, podając dopuszczalną formę składania uwag i wniosków oraz, że RDOŚ w Łodzi jest organem właściwym w przedmiotowej sprawie do rozpatrzenia uwag i wniosków. Zawiadomienie zostało wywieszona w sposób opisany powyżej.

W ramach udziału społeczeństwa otrzymano 10 pism, zawierających uwagi i wnioski. Pismem z 17 września 2021 r., znak: WOOŚ.420.27.2020.MOI.19 oraz z 22 września 2021 r., znak: WOOŚ.420.27.2020.MOI.20, zwrócono się do Wnioskodawcy, reprezentowanego przez pełnomocnika, o kompleksowe i wyczerpujące odniesienie się do uwag zgłoszonych w procedurze udziału społeczeństwa, wyznaczając dwudziestojednodniowy termin od dnia otrzymania wezwania.

Przy piśmie z 11 października 2021 r. otrzymano odpowiedź na uwagi społeczeństwa.

Obwieszczeniem z 14 października 2021 r., znak: WOOŚ.420.27.2020.MOI.22, zawiadomiono strony postępowania o otrzymaniu ww. wyjaśnień w zakresie uwag i wniosków, złożonych w procedurze udziału społeczeństwa, o zebraniu kompletnego materiału dowodowego umożliwiającego wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla ww. przedsięwzięcia, wyznaczając przy tym stronom postępowania siedmiodniowy termin od daty doręczenia obwieszczenia na zapoznanie się z aktami sprawy, a także na wypowiedzenie się co do zebranych dowodów i materiałów oraz zgłoszonych żądań. Obwieszczenie zostało wywieszane w sposób opisany powyżej. W wyznaczonym terminie wpłynęło jedno pismo zawierające uwagi i wnioski strony postępowania – Stowarzyszenia. Ponadto, w toku prowadzonego postępowania wpłynęły 3 pisma zawierające uwagi i wnioski Stowarzyszenia działającego w przedmiotowym postępowaniu na prawach strony.

Wnioskodawca, przez pełnomocnika, pismem z 4 listopada 2021 r., znak: GBP/Się-494/2021 złożył wniosek o nadanie niniejszej decyzji rygoru natychmiastowej wykonalności. We wniosku zawarto stosowne merytoryczne uzasadnienie, zgodnie z art. 108 k.p.a. Następnie, w dniu 16 listopada 2021 r. pismem z 8 listopada 2021 r., znak: PSGLO.DRZG.430.209.21 Wnioskodawca wycofał ww. wniosek. Zatem tut. Organ nie rozstrzygał w sprawie dotyczącej rozpatrzenia ww. wniosku o nadanie rygoru natychmiastowej wykonalności.

Zgodnie z art. 3 ust. 1 pkt 11 ustawy ooś przez ocenę oddziaływania na środowisko rozumie się: *postępowanie w sprawie oceny oddziaływania na środowisko planowanego przedsięwzięcia, obejmujące w szczególności:*

- a) weryfikację raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko,
- b) uzyskanie wymaganych ustawą opinii i uzgodnień,
- c) zapewnienie możliwości udziału społeczeństwa w postępowaniu.

Jednym ze szczególnych elementów oceny oddziaływania na środowisko jest zatem udział społeczeństwa. Jest on tym bardziej konieczny, że na etapie stosowania prawa organy administracji publicznej (zwłaszcza na etapie wydawania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach) winny realizować wymogi wypływające z ustawy z 21 czerwca 2001 r. o ratyfikacji Konwencji o dostępie do informacji, udziale społeczeństwa w podejmowaniu decyzji oraz dostępie do sprawiedliwości w sprawach dotyczących środowiska (Dz. U. z 2001 r., Nr 89, poz. 970) w kontekście następujących zapisów art. 6 ust. 4 ww. Konwencji *Każda ze Stron umożliwi udział społeczeństwa na tyle wcześnie, że wszystkie warianty będą jeszcze możliwe, a udział społeczeństwa może być skuteczny.* Celem konsultacji jest włączenie ogółu społeczeństwa w proces projektowo-decyzyjny poprzez informowanie oraz zbieranie uwag i wniosków dotyczących wypracowywanych rozwiązań na poszczególnych etapach realizacji przedsięwzięcia. Do konsultowania projektu w charakterze stron zapraszane są:

- organy administracji publicznej (głównie na szczeblu lokalnym);
- mieszkańcy obszaru oraz jego użytkownicy w rejonie planowanego przedsięwzięcia;
- organizacje ekologiczne i pozarządowe.

Zgodnie z art. 85 ustawy ooś, decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach wymaga uzasadnienia. Uzasadnienie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, niezależnie od wymagań wynikających z przepisów k.p.a., powinno zawierać m.in.:

- 1) w przypadku gdy została przeprowadzona ocena oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko:
 - a) informacje o przeprowadzonym postępowaniu wymagającym udziału społeczeństwa oraz o tym, w jaki sposób zostały wzięte pod uwagę, i w jakim zakresie zostały uwzględnione uwagi i wnioski zgłoszone w związku z udziałem społeczeństwa,
 - b) informacje, w jaki sposób zostały wzięte pod uwagę i w jakim zakresie zostały uwzględnione:
 - ustalenia zawarte w raporcie o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko,
 - uzgodnienia regionalnego dyrektora ochrony środowiska oraz opinie organu, o którym mowa w art. 78,
 - wyniki postępowania w sprawie transgranicznego oddziaływania na środowisko, jeżeli zostało przeprowadzone.

Zgodnie z wyrokiem Naczelnego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 29 stycznia 2015 r. (sygn. II OSK 1605/13) „*zastrzeżenia wobec raportu nie mogą pozostać nieudokumentowane, lecz powinny być wsparte stosownym dowodem, najlepiej tzw. kontrraportem, sporządzonym przez specjalistów dysponujących, co najmniej równie fachową wiedzą jak autorzy raportu*”. Odnosząc się do uwag wniesionych przez Stowarzyszenie dotyczących lokalizacji planowanego przedsięwzięcia na terenie powiatu bełchatowskiego, zwłaszcza gminy Szczerców i Kluki, gdzie na odcinku ok. 18 km trasa gazociągu przebiega przez Obszar Chronionego Krajobrazu Doliny Widawki, należy zaznaczyć, że trasa projektowanego gazociągu była wielokrotnie analizowana pod kątem aspektów środowiskowych w celu określenia jej optymalnego przebiegu. Przy tyczeniu trasy projektanci kierowali się m.in. możliwie jak najmniejszą wycinką istniejących drzew oraz zachowaniem bezpiecznej odległości od istniejącej zabudowy. Ponadto, w celu zminimalizowania niekorzystnego oddziaływania inwestycji na środowisko przyrodnicze, w tym również ograniczenia wycinki drzew i krzewów niektóre odcinki gazociągu zostały zawężone do pasa o szerokości 18 m lub 15 m. W miejscach, gdzie stwierdzono zadrzewienie tylko z jednej strony projektowanej trasy gazociągu, zastosowane zostało lokalne ominięcie drzew tak, aby w maksymalnym stopniu ograniczyć ich wycinkę (asymetria pasa). Zawężenie pasa budowlano-montażowego obejmuje również Obszar Chronionego Krajobrazu Doliny Widawki. Reasumując, w celu ograniczenia wycinki drzew i krzewów, ochrony siedlisk przyrodniczych lub miejsc występowania stwierdzonych gatunków zwierząt czy ograniczenia oddziaływania przedsięwzięcia na walory krajobrazowe wspomnianego Obszaru zaprojektowano zawężenia pasa montażowego. RDOŚ w Łodzi nie uwzględnił złożonej uwagi.

Kolejna uwaga Stowarzyszenia dotyczyła braku przedstawienia w raporcie szczegółowego oddziaływania przedmiotowego przedsięwzięcia na Obszar Chronionego Krajobrazu Doliny Widawki w gminie Szczerców, w tym doprecyzowania skali planowanej wycinki. Przedłożony raport zawiera opis oddziaływania planowanego gazociągu na ww. Obszar. Natomiast w związku realizacją przedmiotowego przedsięwzięcia konieczna będzie wycinka drzew i krzewów znajdujących się w pasie montażowym. Wycinka zostanie przeprowadzona w celu umożliwienia budowy gazociągu, wykonania wykopu, składowania ziemi, spawania rur, przeprowadzenie prób ciśnieniowych gazociągu oraz zasypywania wykopu. W raporcie podano szacunkowe ilości drzew przewidzianych do usunięcia oraz szacunkową powierzchnię krzewów przewidzianą do wycinki. Ponadto, podano całkowitą powierzchnię drzew i krzewów przewidzianych do wycinki na terenie lasów (oznaczonych w ewidencji jako Ls), która wynosi maksymalnie 55 ha. Wnioskodawca mając na względzie analizę maksymalnego negatywnego oddziaływania przedmiotowego przedsięwzięcia na środowisko, szacując skalę wycinki, podał maksymalne i zawyżone dane. Na etapie planowania i projektowania trasy gazociągu dokonano wstępnego szacowania wycinki. Dopiero na etapie późniejszym nastąpi szczegółowa inwentaryzacja drzew i krzewów. Ponadto, zaznaczyć należy, że do wycinki nie jest przewidziany jeden rozległy zwarty kompleks leśny, lecz zadrzewienia/płaty

rozproszone – największe kompleksy leśne przewidziane do wycinki mają powierzchnię ok. 6,7 ha, 4,19 ha, 1,11 ha, a pozostałe poniżej 0,82 ha. Wnioskodawca zaproponował również szereg działań kompensujących straty powstałe w wyniku przeprowadzenia przedmiotowego przedsięwzięcia, które zostały przeniesione do sentencji niniejszej decyzji. RDOŚ w Łodzi nie uwzględnił złożonej uwagi.

W nawiązaniu do uwagi Stowarzyszenia odnośnie braku opisu w raporcie oddziaływań skumulowanych z innymi przedsięwzięciami należy podkreślić, że zagadnienie to zostało przeanalizowane w raporcie. Przedsięwzięcia, które przywołało w piśmie Stowarzyszenia, tj. budowa stacji regazyfikacji gazu LNG oraz fabryka przyczep zlokalizowane są w znacznej odległości od przedmiotowego przedsięwzięcia – ponad 380 m. Znajdują się one poza zasięgiem oddziaływania placu budowy, a także poza zasięgiem oddziaływania przedmiotowego przedsięwzięcia w trakcie jego eksploatacji. W związku ze znaczną odległością projektowanego przebiegu trasy gazociągu od ww. przedsięwzięć stwierdzić można, że nie powinno dojść do wystąpienia oddziaływań skumulowanych. Ewentualne oddziaływania skumulowane wynikające z realizacji przedmiotowego przedsięwzięcia oraz wspomnianej stacji regazyfikacji LNG mogą potencjalnie wystąpić w przypadku ich równoczesnej budowy. Z uwagi na potokowy system wykonywania robót budowlanych związanych z budową gazociągu skala ewentualnej kumulacji będzie niewielka, ograniczona do bezpośredniego sąsiedztwa placów budowy obydwu przedsięwzięć. Ewentualna kumulacja będzie dotyczyła głównie emisji zanieczyszczeń do powietrza oraz emisji hałasu, będzie miała małoskalowy i przemijający charakter oraz ustanie po zakończeniu budowy. Na etapie eksploatacji nie dojdzie do kumulacji jakichkolwiek oddziaływań. RDOŚ w Łodzi nie uwzględnił złożonej uwagi.

Odnosząc się do uwag Rady Gminy Bełchatów dotyczących przebiegu trasy gazociągu przez prywatne nieruchomości i związanego z tym spadku cen nieruchomości, ograniczenia możliwości swobodnego korzystania z nieruchomości i swobodnego nimi gospodarowania zaznaczyć należy, że podczas projektowania trasy gazociągu kierowano się minimalizacją negatywnego oddziaływania na zajęcie terenów należących do osób prywatnych poprzez poprowadzenie gazociągu, w miarę możliwości, jak najbliżej granicy działek. Dodatkowo, przebieg trasy został zoptymalizowany tak, aby zachować największą odległość od zabudowy mieszkaniowej. Ponadto, zaproponowana w piśmie Rady Gminy Bełchatów alternatywna koncepcja poprowadzenia trasy gazociągu wzdłuż linii wysokiego napięcia jest niekorzystna ze względu na negatywne oddziaływanie prądów naprzemiennych na ochronę katodową gazociągu. Oddziaływanie to w konsekwencji może prowadzić do nieskutecznej ochrony oraz wzmożonej korozji rur, co powoduje obniżenie bezpieczeństwa przy eksploatacji gazociągu wysokiego ciśnienia. Z tego powodu nie projektuje się przebiegów równoległych przy liniach wysokiego napięcia. Nawet krótkie odcinki, które przebiegają równolegle wymagają szeregu dodatkowych pomiarów, w celu dobrania dodatkowych zabezpieczeń. Projektowanie dłuższych przebiegów wzdłuż linii WN uniemożliwia skuteczną ochronę gazociągu. Dodatkowym utrudnieniem są przepisy BHP dotyczące zakazu prowadzenia prac sprzętem mechanicznym w odpowiednich odległościach uzależnionych od mocy linii. RDOŚ w Łodzi nie uwzględnił złożonej uwagi.

W nawiązaniu do uwagi Stowarzyszenia dotyczącej zmiany trasy gazociągu, tj. poprowadzenia gazociągu w bezpośrednim sąsiedztwie drogi DK 74 – wariant ten nie jest technicznie wykonalny ze względu na gęstą zabudowę występującą wzdłuż tej drogi. Ponadto, w celu zrealizowania proponowanej trasy gazociągu konieczne byłoby znaczne wydłużenie trasy oraz poprowadzenie gazociągu przez obszary Lasów Państwowych Nadleśnictwa Bełchatów na dłuższym niż obecnie odcinku – finalnie długość przekroczenia terenów leśnych, a co za tym idzie skala wycinki, byłaby większa. RDOŚ w Łodzi nie uwzględnił złożonej uwagi.

W piśmie Rady Gminy Bełchatów poruszona została również kwestia spadku poczucia bezpieczeństwa mieszkańców, których posesje znajdują się w bliskim sąsiedztwie trasy przedmiotowego przedsięwzięcia. Odnosząc się do ww. uwagi należy wspomnieć, że dla przeprowadzenia takiej inwestycji wymagane jest zatwierdzenie projektu (w tym technologii spajania rur przewodowych) w zakresie zgodności z normą ciśnieniową. Jednym z elementów dokumentacji są Specyfikacje Techniczne Wykonania i Odbioru Robót Budowlanych, które szczegółowo opisują warunki w jakich należy prowadzić prace budowlane oraz konieczne do przeprowadzenia testy i badania. Przed oddaniem gazociągu do użytkowania, spawy poddawane są kontroli jakości za pomocą badań nieniszczących. Mając jednak świadomość, iż sytuacje awaryjne mogą zachodzić, Spółka PSG posiada szczegółowe procedury postępowania w zakresie wystąpienia awarii jak również działań po jej likwidacji – w tym zakresie prowadzi ustalenie przyczyn oraz rekomenduje działania zapobiegające powtórzeniu danej sytuacji, m.in. poprzez zaostrzenie warunków prowadzenia robót w pobliżu gazociągu wydawanych dla inwestorów. Każde uszkodzenie gazociągu i wyciek gazu, odnotowywane jest w centrum operacyjnym Inwestora poprzez zmianę aktualnego ciśnienia w gazociągu. W sytuacji nieuzasadnionego spadku ciśnienia, służby eksploatacyjne Operatora reagują natychmiastowo przeprowadzając inspekcję na odcinku, gdzie doszło do takiego zjawiska. Wszelkie prace budowlane prowadzone w takim rejonie są automatycznie jako pierwsze kontrolowane w celu jak najszybszego usunięcia awarii i wyeliminowania powstania większych szkód. Po identyfikacji miejsca awarii służby natychmiast przystępują do jej likwidacji, w szczególności następuje stopowanie przepływu gazu w uszkodzonym odcinku oraz jego zacerpanie na najbliższym ZZU lub stacji gazowej. RDOŚ w Łodzi nie uwzględnił złożonej uwagi.

Kolejne uwagi zostały zgłoszone przez mieszkańców gminy Sieradz i dotyczyły zmiany trasy gazociągu ze względu na fakt, że w obecnym śladzie trasa poprowadzona została przez działki, szczególnie wymienione w pismach, wiąże się z dużą ingerencją w kierunki rozwoju przestrzennego gminy Sieradz, np. wykorzystanie wymienionych nieruchomości na cele mieszkaniowe, letniskowe czy turystyczne. Wnioskodawca przeanalizował możliwość poprowadzenia trasy gazociągu innym śladem i skonstatowano, że w okolicy miejscowości Bogumiłów-Kolonia od strony zachodniej występuje ograniczenie w postaci obszaru o gęstym zadrzewieniu, częściowo należącym do Nadleśnictwa Żłoczew, a następnie zabudowa miejscowości Dąbrówka; od strony wschodniej występuje ograniczenie w postaci terenu zurbanizowanego miejscowości Bugumiłów-Kolonia oraz Bogumiłów; od strony północnej występuje teren o gęstym zalesieniu i zadrzewieniu, a następnie teren miasta Sieradz. Podkreślenia wymaga fakt, że aktualny przebieg trasy został zaprojektowany mając na względzie wykorzystanie terenów rolnych z możliwie jak najmniejszą ingerencją w tereny leśne i zadrzewione, jak również z zapewnieniem odpowiedniej odległości od zabudowy mieszkaniowej. Należy mieć na uwadze, że po wybudowaniu gazociągu nie ma ograniczeń w rolniczym użytkowaniu gruntów nad gazociągiem. RDOŚ w Łodzi nie uwzględnił złożonej uwagi.

Ponadto, w toku prowadzonego postępowania wpłynęły 3 pisma zawierające uwagi i wnioski strony postępowania – Stowarzyszenia oraz [REDAKTURA]. Jedno z pism wystosowanych przez Stowarzyszenie zawierało uwagi tożsame z uwagami, które zostały opisane powyżej (w ramach udziału społeczeństwa). W kolejnym z ww. pism [REDAKTURA] stwierdziła, że z uwagi na miejsce zamieszkania na terenie gminy Szczerców oraz ze względu na planowany przebieg gazociągu przez Obszar Chronionego Krajobrazu Doliny Widawki oraz tereny Nadleśnictwa Bełchatów – lasy państwowe, stanowiące dobro powszechne, przysługuje Jej status strony postępowania. W odpowiedzi na ww. pismo RDOŚ w Łodzi zwrócił się do adresata o wykazanie przesłanek faktycznych i prawnych przemawiających za uznaniem [REDAKTURA]

za stronę postępowania. Do dnia wydania niniejszej decyzji nie otrzymano odpowiedzi na ww. pismo. W kolejnym piśmie, które zostało przesłane przez Stowarzyszenie, stwierdzono, że zasadność wnioskowanej przez Stowarzyszenie zmiany trasy gazociągu na terenie powiatu bełchatowskiego nie została poddana przez PSG wnikliwej ocenie. Ponadto, zdaniem Stowarzyszenia, przedmiotowe przedsięwzięcie winno być zrealizowane w wariantcie sugerowanym przez Stowarzyszenie, co umożliwi maksymalne ograniczenie obciążeń środowiska na terenie powiatu bełchatowskiego, związanych z planowaną inwestycją. Co więcej, Stowarzyszenie uważa, że zmiana planowanego przebiegu trasy gazociągu na terenie powiatu bełchatowskiego na biegnącą zasadniczo wzdłuż DK 74 jest technicznie wykonalna. RDOŚ w Łodzi po analizie ww. pisma przyjął do wiadomości argumentację Stowarzyszenia i po ponownej weryfikacji materiału dowodowego uznał zebraną dokumentację za kompletną i wystarczającą do wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedmiotowego przedsięwzięcia.

Należy podkreślić, że zadania organu ochrony środowiska, w tym RDOŚ, mają na celu określenie warunków realizacji przedsięwzięcia objętego wnioskiem o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Dokonuje się tego w oparciu i na podstawie przedstawionego przez inwestora materiału dowodowego w sprawie. Głównym materiałem dowodowym w prowadzonych postępowaniach administracyjnych w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach jest raport o oddziaływaniu na środowisko wraz załącznikami dla skonkretyzowanej we wniosku inwestycji. To rzeczony raport określa szczegółowo zamierzenie inwestycyjne w koncepcji inwestora i w wariantach alternatywnych. Organ ochrony środowiska bada raport o oddziaływaniu na środowisko pod kątem jego poprawności formalnej oraz zawartości merytorycznej, zgodnie z precyzyjnie określonymi w ustawie o oś wymaganiami w tym zakresie oraz posiadaną wiedzą specjalistyczną. Organ ochrony środowiska nie jest uprawniony do współtworzenia raportu czy przedstawiania własnej koncepcji czy wariantów realizacji przedsięwzięcia planowanego przez inwestora. Organ ochrony środowiska nie posiada kompetencji do rozstrzygania w zakresie zaproponowanych rozwiązań technicznych czy lokalizacyjnych. Poddaje jedynie własnej ocenie z zakresu ochrony środowiska skonkretyzowaną we wniosku inwestycję, której dotyczy dołączona do wniosku dokumentacja, opierając się na wynikach analiz zawartych w raporcie o oddziaływaniu na środowisko opracowanym dla inwestycji o określonych parametrach technicznych.

Instrumentem przewidzianym przez przepisy prawa w przypadkach, w których te standardy nie byłyby dotrzymane – i co zostało by wskazane w ramach dokonanych analiz w trakcie procedury „ocenowej”, może być odmowa wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. W przypadku gdy z materiału dowodowego, tj. raportu wynika jednoznacznie, że standardy jakości środowiska zostaną dotrzymane i gdy nie ma podstaw aby uznać raport za nierzetelny, niepełny czy niezgodny z przepisami prawa, organ ochrony środowiska kierując się zasadą przezorności i prewencji określa warunki realizacji przedsięwzięcia w oparciu o zapisy raportu o oddziaływaniu na środowisko, przyjmując jednocześnie rozwiązania zaproponowane przez inwestora dotyczące m.in. środków minimalizujących czy zabezpieczających środowisko przed negatywnym oddziaływaniem na środowisko.

Nie jest zatem możliwe w świetle obecnie obowiązujących przepisów prawa ingerowanie przez organ ochrony środowiska w treść raportu, czy tym bardziej we współtworzenie koncepcji realizacji przedsięwzięcia. W opinii RDOŚ w Łodzi przedstawione w raporcie wariantowanie przedmiotowej inwestycji oraz przeprowadzona analiza wariantowa spełniają wymóg określony w art. 66 ustawy o oś.

Jak wskazano w wyroku WSA w Bydgoszczy z dnia 27 września 2017 r. (sygn. akt: II SA/Bd 276/16) przepisy nakazują jedynie zapewnienie udziału społeczeństwa w postępowaniu

i umożliwienie zgłoszenia uwag oraz wniosków, natomiast nie nakładają obowiązku uzyskania społecznej akceptacji dla przedsięwzięcia. Żaden przepis ustawy ooś nie uzależnia wydania pozytywnej dla inwestora decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach od zgody czy akceptacji, bądź braku sprzeciwu społeczności lokalnej, z tego powodu sprzeciw społeczny nie może blokować wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach w sytuacji, gdy spełnione są warunki do wydania takowej decyzji. Dodatkowo należy zaznaczyć, że jak wskazano w wyroku WSA w Warszawie z dnia 17 maja 2016 r. (sygn. akt: IV SA/Wa 560/16) odmowa wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedsięwzięcia powinna w oczywisty sposób nastąpić wówczas, gdy sprzeciwia się temu przepis prawa materialnego. Oznacza to, że gdy nie da się ustalić uwarunkowań środowiskowych w sposób pozwalający na realizację i funkcjonowanie przedsięwzięcia zgodnie z określonymi prawem wymaganiami, organ odmawia wydania ww. decyzji. Przesłanki wskazane w art. 81 ustawy ooś należy traktować jako wskazanie przez ustawodawcę okoliczności, w których taka odmowa musi nastąpić w sposób niewątpliwy, poza przypadkami wynikającymi z innych przepisów prawa. W przedmiotowym przypadku nie zachodzą przesłanki, które uniemożliwiałyby ustalenie środowiskowych uwarunkowań dla planowanego przedsięwzięcia. Ponadto w niniejszej decyzji narzucono szereg warunków, które Wnioskodawca musi spełnić, żeby negatywne oddziaływanie planowanego przedsięwzięcia na środowisko było jak najmniejsze lub nie występowało.

RDOŚ w Łodzi uznając wiarygodność i prawidłowość analiz zawartych w raporcie uwzględnia w niniejszej decyzji ustalenia zawarte w rzeczonym raporcie w sposób wskazany i opisany w niniejszej decyzji.

Projekt ma znaczenie ponadregionalne, a jego bezpośrednim celem jest zapewnienie bezpieczeństwa zaopatrzenia w paliwo gazowe odbiorców na obszarze podlegającym Oddziałowi Zakładu Gazowniczego PSG w Łodzi, umożliwienie pokrycia rosnącego zapotrzebowania na gaz w tej części Polski oraz zapewnienie możliwości rozwoju gazyfikacji na tym obszarze.

Zgodnie z informacjami przedstawionymi w raporcie o oddziaływaniu na środowisko, przedmiotowe przedsięwzięcie polega na budowie nowego gazociągu wysokiego ciśnienia MOP 6,3 MPa i średnicy nominalnej DN500 relacji Sieradz-Piotrków Trybunalski o długości maksymalnej 124 km wraz ze światłowodem. W zakres inwestycji wchodzi również obiekty towarzyszące, których budowa jest niezbędna z uwagi na prawidłowe i bezpieczne funkcjonowanie gazociągu, m.in. zespoły zaporowo-upustowe liniowe, zespoły zaporowo-upustowe kątowe, służby nadawcze i odbiorcze tłoka, stacje redukcyjno-pomiarowe.

Planowane przedsięwzięcie przecina obiekty infrastrukturalne takie, jak drogi krajowe, wojewódzkie, powiatowe i gminne, sieci wodociągowe i kanalizacyjne, linie energetyczne, linie telekomunikacyjne, sieci gazowe czy tory kolejowe, a także cieki oraz rowy melioracyjne.

Projektowany gazociąg został zaprojektowany głównie na terenach rolnych i łąkowych stanowiących III klasę lokalizacji, zgodnie z § 7 ust. 3 rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 26 kwietnia 2013.r *w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać sieci gazowe i ich usytuowanie* (Dz. U. poz. 640), zwanego dalej *rozporządzeniem w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać sieci gazowe i ich usytuowanie*. W niewielkim zakresie trasa gazociągu zlokalizowana jest na terenach, które stanowią I klasę lokalizacji – są to głównie tereny o wysokim stopniu zurbanizowania.

Planowana inwestycja zostanie wykonana z rur przewodowych stalowych przeznaczonych do rurociągowych systemów transportowych.

Gazociąg ulokowany będzie w wykopie. Minimalne wymagane przykrycie gazociągu DN500 to ok. 1,2 m, zatem minimalna głębokość wykopu przy takim przykryciu wyniesie minimum 1,7 m. Przewidywana głębokość wykopu dla odcinka liniowego (tj. poza przeszkodami

terenowymi) gazociągu wyniesie ok. 2 m. Lokalnie gazociąg będzie układany głębiej, np. w miejscach zdrenowanych, zmeliorowanych lub w miejscach skrzyżowań z infrastrukturą techniczną. Na terenach zdrenowanych gazociąg będzie posadowiony na głębokości ok. 1,4 m, natomiast w miejscach skrzyżowań gazociąg zostanie ułożony głębiej, na szacunkowej głębokości ok. 3 – 5 m.

Na trasie projektowanego gazociągu zostały zaprojektowane zespoły zaporowo-upustowe przyłączeniowe (w miejscu, gdzie przewidywane jest odejście np. na stację redukcyjno-pomiarową). ZZU mają za zadanie umożliwienie (w przypadku zajścia takiej konieczności) odcięcia przepływu gazu na kurku DN500 oraz odgazowania w sposób kontrolowany przyległych do niego odcinków gazociągu DN500 MOP 6,3 MPa poprzez orurowanie i armaturę wydmuchową. Zespoły zaporowo-upustowe na gazociągu zostały zaprojektowane jako podziemne.

Obiekty technologiczne wchodzące w skład zespołów zaporowo-upustowych kątowych (analogicznie dla ZZUP Złoczew/Burzenin, ZZUP Rusiec/Szczerców wraz z dwoma śluzami (nadawczą i odbiorczą), ZZUP Kluki, ZZUP Wola Krzysztoporska, ZZUP Bełchatów, ZZUP Piotrków Trybunalski Południe, ZZU Piotrków Trybunalski/Meszcze wraz z jedną śluzą (odbiorczą)):

- zespół zaporowo-upustowy kątowy (zawory kulowe, zasuwki klinowe oraz główny zawór kulowy liniowy pełnoprzelotowy – przystosowany do tłokowania),
- kolumna upustowa,
- kanalizacja światłowodowa,
- dodatkowo dla ZZUP Rusiec/Szczerców zabudowa 2 śluz (nadawczej, odbiorczej),
- dodatkowo dla ZZU Piotrków Trybunalski/Meszcze zabudowa 1 śluzy (odbiorczej).

W ramach przedmiotowego przedsięwzięcia zaplanowano także wykonanie stacji redukcyjno-pomiarowych: SRP Złoczew/Burzenin, SRP Rusiec/Szczerców, SRP Kluki, SRP Bełchatów, SRP Piotrków Trybunalski Południe dla potrzeb zasilania nowych obszarów lub zapewnienia drugostronnego zasilania obszarów już zgasyfikowanych.

Na zewnątrz pomieszczenia technologicznego SRP zabudowane zostaną filtrseparatory gazu, każdy dobrany na pełną przepustowość stacji.

Filtrseparatory zostaną wyposażone w pomiar różnicy ciśnień i sygnalizację. Każdy z filtrseparatorów posiadać będzie również indywidualny, stabilny przewód odgazowujący. Gaz oczyszczony w filtrseparatorach przepływa następnie do podgrzewaczy gazu, gdzie nastąpi jego podgrzanie do takiej temperatury, aby po redukcji temperatura gazu wynosiła min. 7°C. Po podgrzaniu strumień gazu zostanie skierowany na układ redukcyjny.

Dla stacji na wylocie z kontenera SRP został przewidziany punkt wtrysku nawaniacza gazu. Nawaniacz zlokalizowana zostanie w oddzielnym pomieszczeniu. Za stacją został zaprojektowany naziemny zespół zaporowo-upustowy. Wszystkie upusty gazu zostaną wyprowadzone na wysokość min. 3,0 m nad poziom terenu.

Projektowany kontener SRP będzie budynkiem niepodpiwniczonym, jednokondygnacyjnym niskim, mieszczącym na poziomie posadzki m.in. ciągi redukcyjne i pomiarowe wraz z niezbędną armaturą odcinającą i zabezpieczającą oraz pomiarową. Kontener technologiczny nie jest przewidziany na stały, jak i czasowy pobyt ludzi, a jedynie na okresowy pobyt związany z krótkotrwałym dozorem instalacji.

Ze względu na znaczne wychłodzenie gazu w wyniku redukcji ciśnienia i konieczności utrzymania temperatury gazu na poziomie 10°C, dla każdej stacji zostanie zaprojektowana kotłownia o odpowiedniej mocy. Każda kotłownia zostanie wyposażona w minimum 2 kotły (1 podstawowy prądowy oraz 1 rezerwowy bezprądowy).

Projektowana jest wentylacja grawitacyjna pomieszczeń technologicznych. Nawiew do pomieszczenia technologicznego zapewniony zostanie przez otwory nawiewne zlokalizowane w dolnej części drzwi wejściowych. Wywiew powietrza przez wyrzutnie zlokalizowane pod stropodachem oraz wyrzutnie dachowe zlokalizowane w najwyższych punktach, na dachu kontenera.

Dla pomieszczenia AKPiA zostanie zapewniona klimatyzacja gwarantująca temperaturę w pomieszczeniu nie wyższą niż +25°C. Skropliny z jednostki wewnętrznej klimatyzatora będą odprowadzane na zewnątrz kontenera. Ponadto, pomieszczenie AKPiA będzie pomieszczeniem ogrzewanym grzejnikiem elektrycznym, w celu zapewnienia w pomieszczeniu temperatury nie niższej niż +5°C. Temperatury w kontenerze AKPiA zostaną przyjęte zgodnie z wymaganiami branży AKPiA określonymi dla zabudowanych tam urządzeń.

Pomieszczenie technologiczne jest pomieszczeniem nieogrzewanym. Wszystkie zabudowane tam urządzenia są przystosowane do pracy w ujemnych temperaturach.

Na ogrodzonym terenie SRP zostaną zabudowane złącza kablowo-pomiarowe, w których zainstalowana zostanie aparatura zabezpieczeniowa oraz układ pomiaru rozliczeniowego energii elektrycznej, zrealizowany w systemie bezpośrednim.

Dla kontenerów SRP zaprojektowane będzie oświetlenie energooszczędne, ze źródłami LED. W ramach oświetlenia zewnętrznego zastosowane zostaną oprawy energooszczędne ze źródłem LED, montowane na słupach aluminiowych.

Na instalacji technologicznej SRP przewiduje się zamontowanie modułowego systemu zdalnego sterowania i nadzoru przepływu gazu (AKPiA), który będzie spełniał następujące funkcje:

- zabezpieczenie przed przekroczeniem maksymalnej przepustowości stacji (regulacja przepływu gazu),
- zabezpieczenie przed spadkiem ciśnienia wylotowego w gazociągu poniżej gwarantowanej wartości (regulacja ciśnienia gazu),
- okresową zmianę funkcji ciągów (np. ciąg główny, ciąg rezerwowy, ciąg zapasowy itp.). Może to być realizowane lokalnie, zdalnie lub automatycznie.

System zdalnego sterowania i nadzoru przepływu gazu umożliwi operatorowi jednoczesną zmianę nastawy wszystkich reduktorów ciśnienia przy utrzymaniu niezmiennego zróżnicowania nastaw, koniecznego dla prawidłowego działania instalacji, a przez to doprowadzenie ciśnienia wylotowego stacji do wartości mieszczącej się między wstępnie nastawioną wartością minimalną a maksymalną oraz kontrolę maksymalnego natężenia przepływu stacji. System zostanie wyposażony w elektroniczną jednostkę sterującą. Zapewniona będzie możliwość lokalnego ustawiania wartości nastawy ciśnienia oraz maksymalnego natężenia przepływu gazu z panelu elektronicznej jednostki sterującej oraz zdalnego, poprzez transmisję sygnałów pochodzących z systemów sterowania zdalnego i/lub telemetrii lub automatycznie z pamięci systemu. Dla zapewnienia ciągłości działania stacji w stanach awaryjnych systemu, stacja może pracować również w trybie mechanicznych nastaw „sprężynowych” bez udziału sterownika. Zapewnione zostaną odpowiednie automatyczne urządzenia ochronne zapewniające działanie całego systemu przez przynajmniej 24 godziny w razie awarii zasilania.

Na stacjach redukcyjno-pomiarowych zostaną zainstalowane urządzenia zapewniające pomiar oraz rejestrację parametrów pracy stacji gazowej, tj. ciśnienia gazu przed i po redukcji oraz temperatury gazu po redukcji działające w oparciu o rejestrator wyposażony w przetworniki ciśnienia oraz w czujnik temperatury. Ponadto, zabudowany będzie system eksplozymetryczny w celu monitorowania występowania stężenia mieszaniny gazu ziemnego z powietrzem.

W ramach przedmiotowego przedsięwzięcia przewiduje się budowę kabla światłowodowego biegnącego w kanalizacji kablowej pierwotnej wzdłuż projektowanego gazociągu DN500 Sieradz-

Piotrków Trybunalski. Łączność światłowodowa dla obsługi gazociągu i obiektów na nim zabudowanych zostanie zrealizowana w postaci pojedynczego obwodu (ringu). Dzięki pierścieniowemu rozwiązaniu łączności światłowodowej, ewentualne przerwanie pierścieni w dowolnym miejscu nie powoduje utraty łączności między poszczególnymi obiektami układów technologicznych (SRP i ZZUP). Przewidziano zapewnienie łączności światłowodowej przy użyciu kabla światłowodowego ułożonego w podziemnej kanalizacji wtórnej. Kanalizacja kablowa ułożona zostanie równoległe do projektowanego gazociągu DN500, w jednym wykopie. Projektowany kabel światłowodowy będzie zabezpieczony przez układanie w rurociągu ochronnym. Po wykonaniu rurociągu kablowego przeprowadzona zostanie próba ciśnieniowa szczelności sprężonym powietrzem.

Dojazd do projektowanych SRP i ZZUP odbywał się będzie z sieci istniejących dróg lokalnych. Zjazd z drogi lokalnej do terenu stacji, ZZUP powinien zostać wykonany z betonowych płyt drogowych ułożonych na podsypce piaskowej. Na terenie projektowanych stacji przewiduje się drogi wewnętrzne i place oraz ciągi komunikacyjne piesze z kostki betonowej ułożonej na odpowiednio dobranej podbudowie. Pozostała część terenu zostanie wyźwirowana. Teren wewnątrz ogrodzenia ZZUP zostanie wysypany warstwą żwiru.

W ramach planowanego przedsięwzięcia projektuje się drogi dojazdowe z nawierzchni utwardzonej np. w postaci płyty betonowej na podbudowie o szerokości ok. 4,5 m dostosowane do ruchu pojazdów o masie 40 ton.

Docelowo nie planuje się wykonania placów i parkingów. Jedynie na terenie obiektów (ZZU, SRP) zaplanowano budowę układu komunikacyjnego, w tym m.in. wykonanie chodników w celu obsługi armatury przez pracowników oraz wewnętrznych dróg komunikacyjnych.

Dzięki nachyleniu powierzchni dróg i chodników nastąpi wymuszenie spływu wody opadowej po nawierzchni. Powierzchnia wewnątrz ogrodzeń obiektów (ZZU, SRP), z wyłączeniem terenu pod urządzeniami oraz obszaru chodników i dróg, będzie wysypana żwirem, wobec czego woda opadowa na tym terenie będzie infiltrowana przez powierzchnię ziemi.

Drogi technologiczne, na potrzeby wykonania gazociągu, wzdłuż pasa montażowego będą wykonywane w przypadku występowania gruntów nienośnych oraz w przypadku występowania wysokiego stanu wód gruntowych. W przypadku gruntów nienośnych będą stosowane płyty żelbetowe, a w przypadku lokalnie występujących terenów podmokłych – materace faszynowe bądź drewniane lub geomembrany. W pozostałych przypadkach, tj. występowania na trasie gruntów nośnych, rolę drogi montażowej wzdłuż pasa montażowego stanowić będzie oczyszczony z przeszkód pas terenu rodzimego.

W miejscu skrzyżowania drogi montażowej z istniejącymi gazociągami, wodociągami, kanalizacjami należy zabezpieczyć przejazd sprzętu ciężkiego poprzez ułożenie płyt drogowych na istniejącej infrastrukturze. W miejscach zjazdów tymczasowych z dróg publicznych na pas montażowy należy na rowach przydrożnych zapewnić przepusty w postaci rur polietylenowych spiralnie karbowanych lub rur stalowych przepustowych o średnicy i ilości dostosowanej do wielkości i głębokości rowu. Rury przepustowe zostaną przykryte kruszywem, na którym zostaną położone płyty drogowe. Montaż i demontaż płyt oraz rur przeprowadzony zostanie dźwigiem i samochodem dostawczym. Materiał na wykonanie dróg montażowych może zostać wielokrotnie wykorzystany w miarę posuwania się robót budowlanych.

Po zakończeniu budowy, wykonawca ma obowiązek uporządkować powierzchnię pasa montażowego, przywrócić teren do stanu jak najbardziej zbliżonego do stanu sprzed rozpoczęcia prac budowlanych. Drogi montażowe zaprojektowano jako tymczasowe (na czas budowy gazociągu) o nawierzchni rozbieralnej.

Zasilanie obiektów zaplanowano z istniejącej sieci dystrybucyjnej niskiego napięcia 3x230/400 V, zgodnie z warunkami technicznymi przyłączenia do sieci określonymi przez dystrybutorów energii elektrycznej.

Zespoły zaporowo upustowe zasilane będą poprzez podziemne przyłącza kablowe, które doprowadzać będą energię elektryczną do złącza kablowo-pomiarowego zlokalizowanego w pobliżu bramki wejściowej. Posadowienie ww. złącza w granicy ogrodzenia umożliwi odczyt licznika energii elektrycznej bez konieczności wchodzenia na teren obiektu.

Przewidywany szacunkowy okres realizacji przedsięwzięcia wyniesie około 24 miesiące, eksploatacji – około 50-60 lat i likwidacji przedsięwzięcia – około 0,5 roku.

Faza realizacji przedsięwzięcia wymagać będzie przygotowania pasa montażowego, placu budowy, ewentualnych dróg dojazdowych itp. Czynności te wiązać się z czasowym zajęciem terenu – tylko na czas trwania etapu budowy.

W związku z realizacją gazociągu konieczne będzie zajęcie terenu na czas budowy i eksploatacji inwestycji. Poniżej podano przybliżone, szacunkowe powierzchnie zajmowanego terenu:

- pas montażowy pod budowę gazociągu: ok. 310 ha,
- ZZUP Wola Krzysztoporska wraz z drogą dojazdową: ok. 1 360 m²,
- ZZUP i SRP Złoczew/Burzenin wraz z drogą dojazdową: ok. 3 400 m²,
- ZZUP i SRP Rusiec/Szczerców wraz z drogą dojazdową: ok. 4 945 m²,
- ZZUP i SRP Kluki wraz z drogą dojazdową: ok. 3 061 m²,
- ZZUP i SRP Bełchatów wraz z drogą dojazdową: ok. 2 925 m²,
- ZZUP i SRP Piotrków Trybunalski Południe wraz z drogą dojazdową: ok. 3 158 m²,
- ZZU wej. Piotrków Trybunalski/Meszcze wraz z drogą dojazdową: ok. 1 823 m².

Prace będą prowadzone metodą potokową, przy zachowaniu podziału trasy gazociągu na odcinki robocze o długości uzależnionej od możliwości wykonawcy lub istniejącego zagospodarowania terenu. Dla każdego odcinka przewidywany jest zamknięty cykl roboczy o następującym przebiegu prac:

- roboty przygotowawcze,
- wykonanie wykopu i zwałowanie ziemi,
- roboty montażowe,
- badania, izolowanie złączy, wstępny odbiór ułożonego przewodu,
- zasypywanie wykopów, porządkowanie terenu.

Na czas budowy przedsięwzięcia zostanie wyznaczony pas montażowy o maksymalnej szerokości:

- 15 m – na terenach sadów,
- 18 m – na terenach leśnych i cennych przyrodniczo,
- 30 m – przy komorach dla metod bezwykopowych,
- 25 metrów – na pozostałych terenach.

Dla terenów o słabej nośności gruntów, jak również przy zbliżeniach do ogrodzeń posesji, szerokość pasa montażowego nie przekroczy 25 m. Pas montażowy jest elementem niezbędnym do wykonania wykopu, zdeponowania mas ziemnych wraz z miejscem przeznaczonym do składowania humusu, umieszczeniem gazociągu i jego zasypaniem. W pasie odbywać się będzie również ruch maszyn i pojazdów wykorzystywanych do transportu materiałów. Lokalnie w niektórych miejscach (np. przy przekroczeniach przeszkód metodą bezwykopową) pas montażowy zostanie lokalnie nieznacznie poszerzony – przewiduje się poszerzenie pasa w ok. 90 miejscach. Pas montażowy zostanie również powiększony w przypadku wykonywania przewiertów HDD/DP w celu tymczasowego ułożenia liry gazociągu.

Pas montażowy wykorzystany zostanie do składowania urobku z wykopów, magazynowania odcinków rur oraz łuków, scalania odcinków rur, magazynowania piasku do wykonania obsypki układanych gazociągów, a także do komunikacji wszelkiego sprzętu wykorzystanego do budowy gazociągu.

W celu umożliwienia dojazdu na trasę gazociągu niezbędne będzie wykonanie tymczasowych zjazdów technologicznych z dróg publicznych na tymczasowe drogi montażowe.

W miejscach, w których gazociąg będzie przechodził przez tereny o płytkim zaleganiu zwierciadła wód gruntowych niezbędne będzie przeprowadzenie, na okres budowy, czasowego odwodnienia wykopów. Ze względu na bardzo krótki czas prowadzenia robót prace te nie spowodują wystąpienia zjawiska osiadania gruntów występujących w zasięgu leja depresji. Odwodnienia będzie wymagać najprawdopodobniej ok. 32% długości całego gazociągu. Wody z czasowego odwodnienia wykopów będą zrzucane do istniejących cieków i rowów przebiegających w sąsiedztwie trasy projektowanego gazociągu. Woda z odwodnienia, przed odprowadzeniem do cieku czy rowu, będzie poddawana procesowi podczyszczania przez specjalnie przygotowany system (będą to głównie osadniki). Przed zasypaniem wykopów, na odcinkach gdzie poziom wód gruntowych jest wysoki, na gazociągu montowane będą obciążniki uniemożliwiające jego „wypłynięcie”.

Przedmiotowy gazociąg w większej części budowany będzie metodą wykopu otwartego, jedynie w miejscach skrzyżowań trasy gazociągu z przeszkodami terenowymi takimi, jak istniejące uzbrojenie (linie elektroenergetyczne najwyższych napięć, linie elektroenergetyczne SN i NN, gazociągi, wodociągi i kanalizacja), drogi ekspresowe, krajowe, wojewódzkie, powiatowe, niektóre gminne, szlaki kolejowe oraz niektóre ciekły wodne zostanie ułożony metodą bezwykopową.

Przekroczenie cieków wodnych wykonane zostanie przy wykorzystaniu metod bezwykopowych lub metodą wykopu otwartego. Wybór sposobu przekraczania cieku wodnego uzależniony będzie od głębokości cieku, długości koniecznego do przekroczenia odcinka, warunków geologicznych, wskazań wynikających z przeprowadzonej inwentaryzacji przyrodniczej oraz wymagań zarządcy cieku czy możliwości technicznych. Znaczna część terenów cennych przyrodniczo pokrywa się z lokalizacją cieków wodnych. Przekroczenie cieku metodą bezwykopową nie spowoduje niszczenia brzegów ani porastającej je roślinności, prace będą prowadzone poza ustabilizowaną linią brzegową, bez zatrzymywania przepływu wody i naruszenia istniejącego tam życia biologicznego. Zastosowanie metody bezwykopowej pozwala na nieingerowanie w stan istniejący dna i skarp oraz nie powoduje zniszczeń i strat w lokalnym ekosystemie. Wnioskodawca przewiduje zastosowanie metody bezwykopowej przy przekroczeniu: rzeki Warty (ok. 0,92 km oraz ok. 36,28 km gazociągu), cieku Żeglina (ok. 4,38 km gazociągu), trzech cieków bez nazwy (ok. 7,70 km, ok. 31,20 km oraz ok. 57,26 km gazociągu), cieku Oleśnica (ok. 33,05 km gazociągu), cieku Nieciecz (ok. 48,64 km gazociągu), rzeki Widawki (ok. 53,67 km gazociągu), rzeki Rakówki (ok. 83,51 km gazociągu), dwóch rowów (ok. 96,20 km oraz ok. 112,18 km gazociągu), rzeki Bogdanówki (ok. 98,17 km gazociągu), rzeki Strawy (ok. 117,10 km oraz 117,68 km gazociągu). Wnioskodawca dopuszcza zmianę metody przekroczenia małych cieków oraz cieków okresowo suchych, dla których zastosowanie metody wykopu otwartego jest technicznie wykonalne, po wcześniejszym uzgodnieniu z odpowiednim Zarządem Zlewni. Powyższe dotyczy zmiany sposobu przekroczenia cieku z metody bezwykopowej na metodę wykopu otwartego. Pozostałe ciekły zostaną przekroczone metodą wykopu otwartego z zachowaniem ciągłości przepływu. Po zakończeniu budowy gazociągu dno i skarpy cieku zostaną odtworzone i umocnione.

W przypadku kolizji projektowanego gazociągu z ciągiem drenarskim w obszarach zmeliorowanych, przerwany ciąg drenarski zostanie odbudowany.

Po zakończeniu prac montażowych gazociąg będzie poddany próbom wytrzymałościowym oraz szczelności. Powyższe próby Wnioskodawca przeprowadzi w celu upewnienia się o szczelności i wytrzymałości rurociągu na ciśnienie wewnętrzne oraz sprawdzenia drożności rurociągu wraz z jego oczyszczeniem z przypadkowych zanieczyszczeń. Aby przeprowadzić próby hydrauliczne wybudowany gazociąg zostanie podzielony na odcinki. Wnioskodawca przewiduje prowadzić pobór wody na potrzeby prób szczelności głównie z:

- rzeki Warty – orientacyjny km gazociągu ok. 0,92; km rzeki ok. 528,43;
- rzeki Warty – orientacyjny km gazociągu ok. 36,28; km rzeki ok. 560,63;
- cieku Widawka – orientacyjny km gazociągu ok. 53,67; km cieku ok. 28,66;
- cieku Rakówka – orientacyjny km gazociągu ok. 83,53; km cieku ok. 10,02;
- cieku Bogdanówka – orientacyjny km gazociągu ok. 98,18; km cieku ok. 14,05;
- cieku Strawa – orientacyjny km gazociągu ok. 118,58; km cieku ok. 8,53;
- cieku Rakówka (Wierzejka) – orientacyjny km gazociągu ok. 122,31; km cieku ok. 3,22.

Pobór i zrzut wody wykonywany będzie zgodnie z uzyskanymi pozwoleniami wodnoprawnymi.

W związku z realizacją przedmiotowego przedsięwzięcia konieczna będzie wycinka drzew i krzewów znajdujących się w pasie montażowym. Wycinka zostanie przeprowadzona w celu umożliwienia budowy gazociągu, wykonania wykopu, składowania ziemi, spawania rur, przeprowadzenia prób ciśnieniowych gazociągu oraz zasypiania wykopu. Szacunkowa liczba drzew przewidzianych do usunięcia wynosi ok. 38 100 szt., natomiast powierzchnia krzewów do wycinki to ok. 6 050 m². Ponadto, w związku z realizacją przedsięwzięcia niezbędne będzie przeprowadzenie wycinki na terenach oznaczonych w ewidencji jako Ls – ok. 55 ha lasów. Wnioskodawca dokona nasadzeń zastępczych kompensacyjnych drzew w liczbie nie mniejszej niż liczba usuwanych drzew, nasadzenia zastępcze krzewów o powierzchni nie mniejszej niż powierzchnia usuwanych krzewów oraz nasadzenia zastępcze powierzchni lasów o powierzchni nie mniejszej niż powierzchnia usuwanych lasów (oznaczonych w ewidencji jako Ls). W pierwszej kolejności nasadzenia realizowane będą w pasie montażowym, pozostawiając przy tym pas bez zadrzewień po 3 m na stronę od osi gazociągu (na terenach leśnych po 2 m na stronę). Pozostałe nasadzenia zaplanowano do realizacji na terenie gmin, przez które przebiegać będzie przedmiotowy odcinek gazociągu lub innych gmin na terenie województwa łódzkiego. W przypadku braku zgody właścicieli nieruchomości, Wnioskodawca zaproponował wykonanie nasadzeń na terenach przewidzianych do rekultywacji (wskazanych przez gminy zlokalizowane w sąsiedztwie przedsięwzięcia). W przypadku braku takich terenów, dopuszczono możliwość wykonania nasadzeń o charakterze ochronnym wokół zakładów przemysłowych i innych. W razie braku zgody właścicieli nieruchomości, nasadzenia zastępcze zaplanowano na terenach Skarbu Państwa i/lub na terenie gmin, przez które przebiega przedsięwzięcie lub na gruntach Lasów Państwowych na terenie województwa łódzkiego lub województw sąsiednich. W celu wykonania nasadzeń zastępczych na gruntach Lasów Państwowych w pierwszej kolejności Wnioskodawca zwróci się do właściwych Nadleśnictw, o udzielenie informacji odnośnie możliwości przyjęcia nasadzeń drzew na powierzchni równej powierzchni usuwanych drzew z terenu lasów. W przypadku gruntów prywatnych oznaczonych w ewidencji jako Ls, nasadzenia zostaną wykonane po uzyskaniu zgody właścicieli/użytkowników. Skład gatunkowy, kryteria doboru sadzonek, ich pielęgnację, a także okres dokonania nasadzeń szczegółowo określono w sentencji niniejszej decyzji.

Przywrócenie terenu do stanu pierwotnego po zakończeniu prac będzie przebiegać zgodnie ze stosownymi uzgodnieniami. Przed przystąpieniem do prac będzie miało miejsce wykonanie

zasyпки gazociągu, a także odbudowa urządzeń melioracyjnych (rowy melioracyjne, drenaż). Całość pasa zostanie dokładnie splantowana z nawiązaniem do terenu istniejącego.

Przed oddaniem do eksploatacji przedmiotowy gazociąg zostanie poddany próbie szczelności i wytrzymałości. Przeprowadzona próba hydrauliczna pozwoli stwierdzić, czy oddany do pracy gazociąg będzie pracować w sposób bezpieczny i bezawaryjny w czasie jego eksploatacji. Po dokonaniu odbioru końcowego i uzyskaniu decyzji pozwolenia na użytkowanie gazociągu, Wnioskodawca przystąpi do jego eksploatacji.

W ramach przedmiotowej inwestycji wykonano inwentaryzację przyrodniczą terenu przedsięwzięcia oraz obszaru jego oddziaływania. Wspomniana inwentaryzacja została wykonana w celu identyfikacji stanowisk objętych ochroną oraz rzadkich lub ginących gatunków roślin, grzybów i zwierząt, a także siedlisk przyrodniczych będących w zainteresowaniu Wspólnoty Europejskiej.

Na analizowanym obszarze występuje roślinność o charakterze odbiegającym od naturalnego, pierwotnego. Z jednej strony są to półnaturalne pastwiska i łąki – słabo zróżnicowane pod względem florystycznym i fitocenotycznym, pochodzenia wtórnego i antropogenicznego. Z drugiej strony są to siedliska synantropijne, typowe dla terenów użytkowanych (np. koszonych) poddanych stałej i silnej antropopresji (ruch kołowy, pieszy, turystyka i rekreacja, herbicydy itp.) – przydroża, nieużytki, infrastruktura drogowa, kolejowa. Zbiorowiska leśne na inwentaryzowanym obszarze mają często charakter wtórny, najczęściej są to nasadzenia sosny zwyczajnej na gruntach porolnych oraz monokultury sosnowe. Rzadko obserwowano płaty lasów o naturalnym charakterze, za takie można uznać pozostałości nadrzecznych łągów, a także wybrane płaty borów sosnowych i olsów. Często można również spotkać obce gatunki inwazyjne.

Na terenie przedmiotowego przedsięwzięcia łącznie wykazano 13 płatów siedlisk chronionych [z wyjątkiem ziołorośli nadrzecznych (*Convolvuletalia sepium*) kod 6430, które występują w dyspersji na całym obszarze badań] występujących w pasie montażowym, z Załącznika I Dyrektywy Siedliskowej, z 3 typów:

- grąd subkontynentalny (*Tilio-Carpinetum*) kod 9170 – 2 płaty o łącznej powierzchni ok. 0,90 ha,
- łągi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (*Salicetum albo-fragilis*, *Populetum albae*, *Alnenion glutinoso-incanae*) kod 91E0 – 6 płatów o łącznej powierzchni ok. 1,04 ha oraz 2 płaty znajdujące się w pasie montażowym ale ze względu na technologię budowy (przewiert pod rz. Wartą) poza zakresem jakichkolwiek prac,
- ciepłolubne śródładowe murawy napiaskowe (*Koelerion glaucae*) kod 6120 – 3 płaty o łącznej powierzchni ok. 0,41 ha.

Ponadto, wykazano 6 płatów siedlisk przyrodniczych, występujących w pasie montażowym, nie wymienionych w Załączniku I Dyrektywy Siedliskowej lecz cennych z konserwatorskiego punktu widzenia, z 2 typów:

- eutroficzne łąki wilgotne (zw. *Calthion*) kod 65XX – 1 płat, o powierzchni ok. 0,3 ha,
- olsy (*Carici elongatae-Alnetum s.l.*) kod 91XX – 5 płatów, o powierzchni ok. 1,184 ha.

Na analizowanym obszarze stwierdzono występowanie następujących gatunków roślin objętych ochroną:

- *Dactylorhiza maculata s.l.* (L.) Soó (kukulka plamista) – gatunek objęty ochroną częściową; populację liczącą kilkanaście okazów odnaleziono na zarastającej wilgotnej łące nawiązującej do zbiorowisk związku *Calthion*, w km ok. 84,28 (wariant preferowany); stanowisko zlokalizowane w pasie montażowym;

- *Dactylorhiza majalis* s.l. (Rchb.) P.F.Hunt et Summerh. (kukułka szerokolistna) – gatunek objęty ochroną częściową; populację liczącą kilkanaście okazów odnaleziono na zarastającej wilgotnej łące nawiązującej do zbiorowisk związku *Calthion*, w km ok. 84,28 (wariant preferowany); stanowisko zlokalizowane w pasie montażowym;
- *Epipactis helleborine* (L.) Crantz s.str. (kruszczyk szerokolistny) – gatunek objęty ochroną częściową; należy do najpospolitszych przedstawicieli storczykowatych Polski; na badanym terenie występuje powszechnie w lasach liściastych i mieszanych; żadne ze stanowisk nie znajduje się w pasie montażowym projektowanego gazociągu;
- *Helichrysum arenarium* (L.) Moench. (kocanki piaskowe) – gatunek objęty ochroną częściową; na badanym obszarze występuje powszechnie i licznie w murawach napiaskowych, a także w zbiorowiskach synantropijnych na piaszczystym podłożu, miedzach, poboczach gruntowych dróg itp.
- *Listera ovata* (L.) R.Br. (listera jajowata) – gatunek objęty ochroną częściową; populację liczącą kilkanaście okazów odnaleziono na zarastającej wilgotnej łące nawiązującej do zbiorowisk związku *Calthion*, w km ok. 84,28 (wariant preferowany); stanowisko zlokalizowane w pasie montażowym;
- *Nymphaea alba* L. (grzybień biały) – gatunek objęty ochroną częściową; licznie występuje w zasychniętym zbiorniku wodnym w rejonie km 62,0, w odległości powyżej 100 m, po stronie lewej od osi gazociągu.

Na etapie budowy przedmiotowego przedsięwzięcia prace polegać będą na wykonaniu wykopu, w którym ułożony zostanie odcinek gazociągu, a następnie na jego zasypaniu. Oddziaływanie ograniczone będzie do przygotowania powierzchni pod wykop, w tym usunięcia części roślinności i gleby, zdeponowania jej w sąsiedztwie wykopu, a następnie wykonania wykopu. Na krótkich odcinkach przewiduje się zastosowanie metod bezwykopowych, które ograniczają się do usunięcia roślinności i wykonania wykopu na odcinku krótszym, ale nieco bardziej rozległym. Oddziaływanie ma wówczas podobny charakter i zbliżony zasięg.

Na terenach gruntów ornych oddziaływanie w trakcie budowy oraz eksploatacji gazociągu nie będzie miało istotnego znaczenia z uwagi na fakt krótkotrwałego wyłączenia tego terenu z uprawy oraz niskie walory przyrodnicze, zwłaszcza konserwatorskie, pól uprawnych. Nie stwierdzono wśród nich siedlisk objętych ochroną na mocy zapisów Dyrektywy Siedliskowej ani gatunków objętych ochroną prawną.

W przypadku siedlisk łąkowych, zmiany będą ograniczone do roślinności zielnej, która odtworzy się, korzystając z lokalnego banku diaspor, w ciągu dwóch sezonów wegetacyjnych. Możliwe jest również odtworzenie siedliska poprzez czasowe zdjęcie darni i rozłożenie jej po zakończeniu prac montażowych. W takim przypadku zmiana nie wpłynie znacząco niekorzystnie na stan siedliska. Użytkowanie gazociągu nie będzie mieć żadnego istotnego znaczenia dla właściwego stanu ochrony siedliska.

W przypadku siedlisk leśnych, prace budowlane będą wymagać usunięcia roślinności w postaci drzew, krzewów i roślinności zielnej stanowiącej runo. Usunięcie roślinności będzie konieczne, ale ograniczone do minimum. Poprzez prace utrzymaniowe, polegające na regularnym usuwaniu nalotu drzew i krzewów na powierzchni strefy kontrolowanej, fragment siedliska pozostanie długofalowo pozbawiony roślinności drzewiastej. Może to powodować zmiany w strukturze siedliska poprzez modyfikację warunków świetlnych, co prowadzi będzie do wkroczenia gatunków nie tolerujących zacienienia. Oddziaływanie to, z uwagi na jego niewielki zasięg powierzchniowy nie będzie miało charakteru znaczącego. W obrębie pasa montażowego projektowanego gazociągu stwierdzono występowanie lasów z przewagą sosny zwyczajnej i lasów

mieszanych o charakterze gospodarczym. Jako środki minimalizujące zaproponowano prowadzenie prac na terenach leśnych w jak największym zakresie.

W przypadku siedlisk w typie łąki zmiennowilgotnej, oddziaływanie będzie polegać na usunięciu roślinności oraz zmianie stosunków wodnych. Przy minimalizacji zakresu prac, polegających na zawężeniu pasa montażowego, oddziaływanie to będzie mieć mało istotny charakter, a siedlisko powróci do stanu sprzed realizacji przedsięwzięcia, po przywróceniu terenu do pierwotnej postaci z użyciem lokalnego odkładu humusu. Okres wstępnego odtworzenia się siedliska łąkowego zajmie ok. 2 sezony wegetacyjne.

Wśród siedlisk o szczególnym zainteresowaniu Wspólnoty znajdują się zbiorowiska wykształcające się na brzegach lub osuszonym dnie zbiorników wodnych. Należą one do asocjacji szybko odtwarzających się spontanicznie, a zakres prowadzonych prac nie wpłynie zasadniczo na ich skład ani strukturę.

Planowana przebudowa gazociągu nie narusza w sposób istotnie negatywny stanu wykazanych siedlisk przyrodniczych. Potencjalnie ujemne oddziaływanie będzie dotyczyło jedynie krótkiego etapu realizacji przedsięwzięcia (prace ziemne, transport, drogi dojazdowe, możliwe zanieczyszczenie powierzchni, składowanie materiałów, zaplecza budowy). W czasie użytkowania gazociągu nie przewiduje się wystąpienia zjawisk niekorzystnych dla stwierdzonych siedlisk. Przy zastosowaniu działań minimalizujących, negatywne, znaczące oddziaływania ze strony przedsięwzięcia na stan, funkcje i zachowanie siedlisk chronionych nie powinny wystąpić.

Na analizowanym terenie dominują gatunki grzybów i porostów, które są szeroko rozpowszechnione w Polsce. Nie stwierdzono wśród nich gatunków cennych, objętych ochroną lub rzadkich.

Wśród bezkręgowców stwierdzono występowanie pojedynczych osobników z rodzajów objętych ochroną gatunkową w całości, z rozróżnieniem na gatunki objęte ochroną ścisłą i częściową. Należą do nich trzmiele. Na analizowanym terenie stwierdzono występowanie szeroko rozpowszechnionych gatunków trzmieli, związanych w głównej mierze z siedliskami antropogenicznymi. W trakcie sezonu wegetacyjnego rozwijają się kolejno poszczególne aspekty zbiorowisk roślinnych, począwszy od obserwowanych w sezonie wczesnowiosennym zbiorowisk geofitów, łąk wilgotnych i świeżych, poprzez zbiorowiska chwastów i okrajków na przełomie wiosny i lata, aż po zbiorowiska bylin i nieużytków oraz wrzosowiska. Miejsca te stanowią żerowiska trzmieli użytkowane w ciągu kolejnych faz okresu wegetacyjnego i mają charakter powszechny. Czasowy ubytek w postaci przekształcenia powierzchni ziemi w obrębie pasa montażowego nie będzie miał istotnego znaczenia dla lokalnych populacji trzmieli.

Prowadzono rozpoznanie w zakresie potencjalnych siedlisk chrząszczy saproksylofagicznych, w tym gatunków zasiedlających dziuplaste drzewa, takich jak np. pachnica dębowa czy kwietnica okazała. Drzewa zlokalizowane w pasie montażowym, a więc podlegające bezpośredniemu oddziaływaniu ze strony inwestycji, zostały skontrolowane pod kątem obecności śladów występowania larw oraz postaci dorosłych tej grupy owadów. Nie stwierdzono dziupli zasiedlonych przez larwy chrząszczy próchnożernych gatunków chrząszczy w widocznych i dostępnych częściach drzew. Niemniej jednak, z uwagi na znaczny zakres wycinki, wskazano na konieczność prowadzenia nadzoru przyrodniczego nad wycinką drzew na terenach leśnych oraz w obrębie rzędowych nasadzeń drzew, celem bezpośredniej kontroli podczas wycinki. Zasiedlone przez ksylofagi części drzew mogą znajdować się bowiem w miejscach niedostępnych na etapie inwentaryzacji. W przypadku stwierdzenia występowania drzew wykazujących cechy umożliwiające zasiedlenie przez larwy chrząszczy z gatunków objętych ochroną, należy poddać je kontroli pod tym kątem, a po stwierdzeniu zasiedlenia przenieść w odpowiednie siedliska zastępcze.

Prowadzono również rozpoznanie wśród gatunków motyli oraz ważek. Wśród motyli nie stwierdzono obecności gatunków objętych ochroną, głównie z uwagi na brak dobrze wykształconych siedlisk, na których występują rośliny żywicielskie gatunków cennych, rzadkich i chronionych. Kontrole wykazały występowanie pojedynczych osobników modraszków i czerwończyków nie należących do gatunków rzadkich ani w skali kraju ani regionalnie. Nie było wśród nich także gatunków objętych ochroną.

Wśród ważek zaobserwowano bardzo duże zróżnicowanie gatunków na terenach sąsiadujących ze zbiornikami wodnymi, bądź bezpośrednio w ich obrębie. Wśród nich nie stwierdzono gatunków objętych ochroną.

Wśród mięczaków obserwowano głównie gatunki pospolite i nie objęte ochroną. Wyjątkiem jest ślimak winniczek (*Helix pomatia*), którego osobniki w ciągu całego okresu badań stwierdzano bardzo często na terenie całej inwestycji, głównie w obrębie obniżen z wilgotnymi łąkami i w dolinach rzek. Podczas realizacji zadania może dojść do niszczenia osobników ślimaka winniczka, który z uwagi na tryb życia, nie zostanie przepłoszony. Liczebność populacji winniczka w sąsiedztwie przebiegu gazociągu jest duża. Ubytek osobników nie wpłynie znacząco negatywnie na kondycję populacji w rejonie przedsięwzięcia.

Przed rozpoczęciem realizacji prac konieczne będzie uzyskanie decyzji derogacyjnych na przypadkowe zabijanie chronionych gatunków bezkręgowców. Planowane przedsięwzięcie nie wpłynie na stan uwilgotnienia siedlisk dla gatunków higrofilnych – ważki, ślimak winniczek. Nie przewiduje się trwałego osuszenia terenu inwestycji, co mogłoby doprowadzić do deprecjacji warunków siedliskowych chronionych gatunków.

Na analizowanym odcinku gazociągu, trakcie badań odłowiono 14 gatunków ryb, jednak tylko trzy z nich znajdują się w Polsce pod ochroną: koza, śliz oraz różanka. Przekraczane ciek, w których stwierdzono występowanie chronionych gatunków ryb to: Żeglina, Oleśnica, Warta, Nieciecz, Widawka, Rakówka, Strawa. Wszystkie te rzeki będą przekraczane metodą bezwykopową, a więc nie występuje niebezpieczeństwo zagrożenia dla ichtiofauny w trakcie wykonywania prac przy gazociągu. Na pozostałych ciekach albo nie występują ryby albo brak jest wody (lub znajduje się woda w wystarczającej ilości).

W czasie prowadzonych inwentaryzacji, w obrębie analizowanego buforu planowanego przedsięwzięcia i na obszarach przyległych różnorodność gatunkowa herpetofauny była stosunkowo wysoka. Jak wspomniano w raporcie o oddziaływaniu na środowisko intensywność obserwacji miała charakter punktowy i koncentrowała się głównie w okolicach miejsc rozrodu płazów, tj. głównie zbiorniki wodne, ale również rozlewiska w rejonie koryt rzek, czy też rowy melioracyjne, często ze stagnującą wodą. Odnotowano łącznie występowanie 11 gatunków płazów oraz 5 gatunki gadów. Na uwagę zasługuje obecność kumaka nizinnego znajdującego się na liście gatunków z Załącznika II Dyrektywy Siedliskowej oraz 6 taksonów z Załącznika IV Dyrektywy Siedliskowej w tym: ropuchę paskówkę i grzebiuszkę ziemną. Ponadto, odnotowano powszechne występowanie ropuchy szarej oraz gatunków żab z grup: zielonych oraz brunatnych. Sumaryczne liczebności poszczególnych gatunków w obrębie pojedynczych stanowisk były niewielkie i w większości przypadków mieściły się w przedziale od 1 do 20 osobników, rzadko od 21 do 50 osobników. Tylko pojedyncze zbiorniki wodne umożliwiały rozród populacji ropuchy szarej oraz żab zielonych, gdy równoczesna liczebność mogła przekroczyć 50 osobników. Największe zagęszczenie płazów obserwowane było w miejscach, gdzie gazociąg przebiegać będzie w bezpośrednim sąsiedztwie rzek oraz trwałych zbiorników wodnych.

Na terenie planowanego przedsięwzięcia zidentyfikowano następujące gatunki płazów:

- żaby z grupy zielonych (*Pelophylax esculentus* compl.) – powszechnie i licznie występujące na całym terenie inwestycji, w sprzyjających siedliskach; wykazano wszystkie trzy gatunki

(Żaba śmieszka (*Pelophylax ridibundus*), żaba jeziorkowa (*Pelophylax lessonae*) oraz mieszaniec obu taksonów żaba wodna (*Pelophylax esculentes*)), na wszystkich małych i większych zbiornikach wodnych, kanałach, rowach śródłukowych i zastoiskach wody; najliczniej odnotowano żabę śmieszkę oraz żabę wodną;

- żaba trawna (*Rana temporaria*) – powszechnie i licznie występujące osobniki na całym terenie inwestycji, w sprzyjających siedliskach;
- żaba moczarowa (*Rana arvalis*) – powszechnie i umiarkowanie licznie występujące osobniki; żabę trawną i żabę moczarową wykazano na 36 stanowiskach;
- ropucha szara (*Bufo bufo*) – powszechnie i umiarkowanie licznie występowanie na całym terenie inwestycji, w sprzyjających siedliskach; wykazano na 20 stanowiskach;
- ropucha zielona (*Bufo viridis*) – pojedyncze okazy w rozproszeniu na całym terenie inwestycji; wykazano w 2 stanowiskach;
- ropucha paskówka (*Epidalea calamita*) – pojedyncze osobniki; odnotowano na jednym stanowisku;
- rzekotka drzewna (*Hyla arborea*) – pojedyncze osobniki; stwierdzono na jednym stanowisku;
- grzebiuszka ziemna (*Pelobates fuscus*) – nielicznie; wykryta na 2 stanowiskach w krajobrazie otwartym;
- kumak nizinny (*Bombina bombina*) – wykryty na 3 stanowiskach; w rozlewiskach na polach;
- traszka zwyczajna (*Lissotriton vulgaris*) – nieliczne osobniki;
- traszka grzebieniasta (*Triturus cristatus*) – nieliczne osobniki; kilkanaście osobników traszki zwyczajnej i traszki grzebieniastej stwierdzono w zbiornikach wodnych w rejonie przedmiotowego przedsięwzięcia.

Na analizowanym odcinku gazociągu zidentyfikowano następujące gatunki gadów:

- zaskroniec (*Natrix natrix*) – zaobserwowano na 3 stanowiskach;
- padalec (*Anquis fragilis*) – zaobserwowano na 3 stanowiskach;
- jaszczurka zwinka (*Lacerta agilis*) – powszechnie występująca w odpowiednich siedliskach, szczególnie w obrębie zalesionych, nasłonecznionych fragmentów z odkrytą wierzchnią warstwą gleby;
- jaszczurka żyworodna (*Zootoca vivipara*) – wykryta w pięciu miejscach, głównie w miejscach z zaroślami, silnie uwilgotnionych, zacienionych; część stanowisk w obrębie nieczynnego torowiska;
- żmija zygzakowata (*Vipera berus*) – nie wykryta jednak prognozuje się jej występowanie ze względu na obecność odpowiednich siedlisk.

Płazy występujące w rejonie przedmiotowego przedsięwzięcia można podzielić na dwie zasadnicze grupy: związane silnie z wodą gatunki bytujące, żerujące i rozmnażające się w zbiornikach wodnych, odbywające tylko krótkie migracje po terenie lądowym oraz płazy wykorzystujące zbiorniki wodne tylko jako miejsca rozrodu, natomiast spędzające długą część sezonu wegetacyjnego w środowisku lądowym. Do pierwszej grupy zaliczono napotkane w trakcie inwentaryzacji gatunki: żaba wodna (*Pelophylax esculentus*) oraz kumak nizinny (*Bombina bombina*). Do drugiej grupy zaliczono żabę trawną (*Rana temporaria*) i moczarową (*R. arvalis*), ropuchę szarą (*Bufo bufo*) i zieloną (*Pseudepidalea viridis*), traszkę zwyczajną (*Lissotriton vulgaris*) i traszkę grzebieniastą (*Triturus cristatus*).

Potencjalnym zagrożeniem dla pierwszej grupy jest ingerencja w zbiorniki wodne stanowiące miejsce rozrodu, rozwoju i żerowania osobników. Istotne oddziaływanie tego typu może wpłynąć na grupę gatunków płazów w obrębie psa montażowego. Analizowany gazociąg nie przecina bezpośrednio większych zbiorników wodnych, jednak pewna ich ilość znajduje się w niewielkiej odległości od pasa montażowego. Takie miejsca występują m.in. w km 18,40, 43,20,

58,20 (bardzo bliskie położenie stawu – konieczność zawężenie pasa montażowego), km ok. 62,00, od km ok. 68,80 do ok. 71,00 (kompleks stawów hodowlanych), km ok. 83,75, ok. 89,90, ok. 90,40, ok. 92,30 – 92,80 (rozlewiska z bobrami), ok. 95,00, ok. 118,60.

Zagrożeniem dla drugiej grupy, a także dla części osobników pierwszej grupy, znajdujących się aktualnie na łądzie jest tworzenie wykopów, które mogą stanowić pułapki uniemożliwiające wydostanie się zwierząt, a w konsekwencji ich ginięcie. Ze względu na powolne poruszanie się osobników, możliwe są kolizje z maszynami budowlanymi w trakcie trwania prac montażowych.

Trasa gazociągu przecina kilkanaście szlaków migracji płazów w km:

- ok. 0,8 – 0,95 – szlak migracji w dolinie Warty;
- ok. 4,35 – 4,45 – szlak migracji i miejsce występowania płazów w dolinie Żegliny;
- ok. 5,4 – 5,5 – siedlisko płazów;
- ok. 7,5 – 8,0 – siedlisko płazów w rejonie koryta Żegliny;
- ok. 18,40 – stawy śródpolne, szlak migracji płazów;
- ok. 33,10 – szlak migracji, koryto Oleśnicy;
- ok. 33,65 – 33,80 – tereny podmokłe w dolinie Dopływu spod Szykiewic;
- ok. 36,10 – 36,30 – siedlisko płazów w dolinie Warty;
- ok. 48,60 – szlak migracji i miejsce występowania płazów przy korycie rz. Nieciecz;
- ok. 53,65 – 53,80 – szlak migracji i miejsce występowania płazów przy korycie rz. Widawka;
- ok. 58,20 – siedlisko płazów w bezpośrednim sąsiedztwie pasa montażowego;
- ok. 60,15 – szlak migracji wzdłuż rz. Pilsia;
- ok. 83,45 – 83,65 – rozległa, podmokła dolina rz. Rakówka;
- ok. 88,10 – szlak migracji w rejonie siedlisk płazów,
- ok. 89,75 – szlak migracji wzdłuż Dopływu z Kielchinowa;
- ok. 90,40 – siedlisko płazów w sąsiedztwie pasa montażowego;
- ok. 92,40 – rozległe rozlewiska stworzone przez bobry;
- ok. 96,20 – szlak migracji wzdłuż rz. Dopływ w Bogdanowie;
- ok. 98,10 – szlak migracji wzdłuż rz. Bogdanówka;
- ok. 101,40 – siedliska płazów i szlak migracji wzdłuż cieku Dopływ z Krężnej;
- ok. 118,50 – 118,60 -szlaki migracji i siedlisko płazów w rejonie rz. Strawa;
- ok. 122,30 – szlak migracji wzdłuż rz. Rakówka.

Kilometraż dwustronnych wygrodzeń herpetologicznych na etapie prowadzonych prac określony został w sentencji niniejszej decyzji.

Ingerencja w środowisko życia jaszczurek wiąże się z tworzeniem wykopów, które mogą stanowić dla zwierząt pułapki bez wyjścia. Ponadto, niewielka ilość osobników może ginąć na skutek kolizji z maszynami podczas prac montażowych. Dość szybkie poruszanie się jaszczurki zwinki i jaszczurki żyworodnej zapobiegnie w większości tego typu przypadkom. Wkraczanie maszyn budowlanych spowoduje przepłoszenie zwierząt na tereny nieobjęte pracami montażowymi. Padalec jest gatunkiem aktywnym głównie w porze nocnej bądź o zmroku, kiedy prace nie są prowadzone, co pozwoli na uniknięcie kolizji z maszynami. W przypadku wszystkich gatunków jaszczurek istnieje możliwość uwięzienia w wykopach.

Zagrożeniem dla zaskrońca (*Natrix natrix*) może być ingerencja w siedlisko gatunku podczas przekraczania obszarów podmokłych i sąsiedztwa zbiorników wodnych. Zwykle jednak zaskrońiec płoszy się dość szybko, co pozwoli na uniknięcie kolizji z maszynami. Oddziaływanie ograniczy się więc do możliwości uwięzienia w wykopach. Rozwiązaniem minimalizującym możliwość tego rodzaju oddziaływania będzie prowadzenie prac pod nadzorem przyrodniczym, który każdego dnia będzie kontrolował miejsce pracy przed rozpoczęciem robót.

Przedmiotowe przedsięwzięcie będzie realizowane pod stałym nadzorem przyrodniczym. Zastosowanie tymczasowych ogrodzeń pasa robót w wybranych miejscach oraz ustanowienie nadzoru przyrodniczego pozwolą zminimalizować negatywny wpływ budowy gazociągu na herpetofaunę. Siedliska zajęte przez przedsięwzięcie, w miejscach stałego występowania gadów i płazów oraz migracji płazów należą do powszechnie występujących w otoczeniu obszaru robót, co powinno pozwolić utrzymać stabilność populacji gatunków herpetofauny, na które inwestycja może potencjalnie wpływać. Przy zastosowaniu działań zapobiegawczych, budowa gazociągu nie będzie znaczącym i istotnym obciążeniem dla stanu zachowania lokalnych populacji płazów i gadów. Eksploatacja gazociągu nie wpłynie negatywnie na populację herpetofauny.

Na analizowanym terenie, we wszystkich okresach fenologicznych odnotowano łącznie 123 gatunki ptaków. Z grupy gatunków objętych ścisłą ochroną 18 taksonów zostało wymienionych w Załączniku I Dyrektywy Ptasiej, a 11 na Czerwonej liście ptaków zagrożonych Polski. Zgrupowanie ptaków lęgowych omawianego obszaru charakteryzuje się przeciętnym, lokalnie wysokim bogactwem gatunkowym. W okresie lęgowym wykazano pewne lub prawdopodobne gniazdowanie 109 gatunków, a 52 spotkano w trakcie migracji, koczowania oraz zimowania. Ze względu na znaczny udział powierzchni w pasie inwestycyjnym pól zadrzewień i zakrzewień oraz obecności zwartych kompleksów leśnych, najbardziej niekorzystny wpływ prac budowlanych będzie odnosił się głównie do wycinki drzew i krzewów, czyli potencjalnych miejsc gniazdowania np. odpowiednich dla dzięcioła zielonosiwego, dzięcioła czarnego, dzięcioła zielonego czy dzięciołka. Szczególnie istotne są obszary zadrzewione (łęgi, olsy) w sąsiedztwie terenów bagiennych lub podmokłych m.in. starorzecza koło Borowin, doliny Warty, Widawki oraz Wolbórki. W przypadku ww. terenów należy obligatoryjnie wprowadzić nadzór przyrodniczy, szczególnie jeśli prace byłyby prowadzone w okresie lęgowym. Negatywne znaczenie może mieć również zubożenie siedliska lęgowego w przypadku prowadzenia prac na obszarach o cennych walorach przyrodniczych dla awifauny lęgowej. Takimi terenami są rozległe pasy wilgotnych łąk koło Monic, Dąbrowy Rusieckiej, Kluk, Grocholic oraz Piotrkowa Trybunalskiego. Na tym obszarze zlokalizowano stanowiska cennych gatunków ptaków z Załącznika I Dyrektywy Ptasiej m.in.: derkacza, gąsiora, jarzębatki. W celu minimalizacji negatywnego oddziaływania planowanego przedsięwzięcia na etapie budowy na ww. obszary należy wszystkie prace wykonać w okresie pozalęgowym, optymalnie w momencie silnego zmrożenia pokrywy glebowej wykonując prace w jak najszybszym tempie lub zastosować metody bezwykopowe, szczególnie w obrębie koryt rzecznych. W okresie pozalęgowym przypadającym na czas migracji, koczowań oraz zimowania nie wykazano istotnych zagrożeń mimo wskazania wielu miejsc cennych dla ptaków w tym okresie. W trakcie prac budowlanych będzie dochodziło do przypadkowych i niezamierzonych przypadków płoszenia, co jednak przy ogólnym obszarze dostępnych miejsc spełniających rolę żerowisk i miejsc odpoczynku powinno mieć znaczenie marginalne.

Prognozowany negatywny wpływ na populacje ptaków występujących wzdłuż przedmiotowego przedsięwzięcia będzie odnosił się szczególnie do okresu lęgowego i dotyczyć wszystkich gatunków odnotowanych podczas inwentaryzacji, niezależnie od miejsca wykrycia danego stanowiska. Będzie to oddziaływanie związane z bezpośrednią ingerencją w siedliska lęgowe jak trwałe lub okresowe usunięcie zakrzewień, starszych drzew lub całych fragmentów drzewostanów w pasie budowlanym. Do grupy najbardziej narażonej na ryzyko utraty miejsc lęgowych będą należeć gatunki gniazdujące bezpośrednio na ziemi, a w przypadku prowadzenia prac w okresie letnim również na straty lęgów spowodowanych ich zniszczeniem. W momencie przygotowania terenu pod inwestycję, zdejmowania wierzchniej warstwy gleby czy wycinki będzie dochodziło do regularnego płoszenia ptaków w okresie inkubacji, rozpraszania stad młodych osobników m.in.: przepiórki i kuropatwy. Należy jednak podkreślić, iż to oddziaływanie

ma charakter czasowy, gdyż po położeniu gazociągu, teren nadal będzie wykorzystywany przez ptaki jako miejsce lęgowe. Przy zastosowaniu proponowanych działań minimalizujących i zapobiegawczych, budowa gazociągu na analizowanym terenie nie wpłynie istotnie negatywnie na lokalną i regionalną populację awifauny.

Ssaki łądowe stwierdzone na obszarze inwestycji wyraźnie związane są z dwoma typami środowisk tj. z lasem oraz krajobrazem otwartym. Wynika to głównie z obecności tego rodzaju siedlisk jako potencjalnych miejsc ich bytowania. W wyniku przeprowadzenia badań terenowych wykazano wysokie zagęszczenie populacji sarny europejskiej, zająca szaraka oraz lisa europejskiego. Jest to zapewne wynikiem obecności optymalnych środowisk dla tych gatunków charakteryzujących wielkoobszarowe tereny rolnicze o ekstensywnym użytkowaniu. Ważnym elementem krajobrazu są liczne, aczkolwiek niewielkie powierzchniowo różnorodne remizy śródpolne, laski, młodniki, starsze nasadzenia czy szpalery topolowo-olchowe spełniające rolę schronień dziennych. Na uwagę zasługuje szczególnie lokalnie liczna populacja zająca, którego silne spadki zostały odnotowane w wielu częściach Polski. Wykryto również regularne ślady występowania borsuka oraz jednota, jak również obu gatunków kun: domowej oraz leśnej.

W pasie inwestycyjnym odnotowano występowanie 8 gatunków ssaków objętych ochroną częściową, z czego 2 (bóbr europejski, wydra) zostały uznane jako kluczowe i znajdują się w Załączniku II Dyrektywy Siedliskowej. Zarówno bóbr oraz wydra są to gatunki charakterystyczne dla środowisk wodnych, związanych bezpośrednio z dolinami większych rzek oraz kompleksów łąkowych czy z siecią rowów pochodzenia antropogenicznego. Pozostałe gatunki to:

- ryjówka aksamitna (*Sorex araneus*) – powszechnie na całym terenie inwestycji,
- badylarka (*Micromys minutus*) – nielicznie w rejonie zarośniętych zbiorników wodnych,
- wiewiórka (*Sciurus vulgaris*) – tereny leśne, powszechnie i dość licznie,
- kret europejski (*Talpa europaea*) – gatunek powszechnie występujący wzdłuż planowanego przebiegu inwestycji, szczególnie w obrębie kompleksów łąkowych dolin rzecznych.

Wśród gatunków chronionych, zbiorowiska leśne nielicznie zasiedla jeź wschodnioeuropejski. Stwierdzono częste występowanie ssaków z rodziny ryjówkowatych (*Soricidae*), szczególnie na terenach nieużytków, łąk, skrajów terenów rolniczych i w zaroślach nad ciekami. W rejonie występowania zarośniętych stawów stwierdzono występowanie badylarki (*Micromys minutus*), która współdzieli siedliska z gryzoniami, w tym z normikowatymi (*Arvicolidae*) i myszowatymi (*Muridae*). Nie stwierdzono obecności gatunków ściśle chronionych.

Do kluczowych oddziaływań, jakie planowana inwestycja będzie wywierać na teriofaunę należą:

- zajęcie fragmentu siedliska (teren pasa montażowego),
- przypadkowe, nieumyślne zabijanie drobnych ssaków (teren pasa montażowego),
- możliwość płoszenia spowodowana przez podwyższony hałas i drgania związane z pracą maszyn i urządzeń budowlanych oraz obecnością ludzi (obszar oddziaływania położony na terenie i poza pasem montażowym).

Zajęcie terenu pod inwestycję powodujące ubytek i przekształcenie siedlisk jest głównym zagrożeniem będącym przyczyną utraty siedlisk poszczególnych gatunków ssaków. Najbardziej narażone są gatunki małych ssaków (np. gryzonia, ryjówko kształtne i jeżokształtne). W przypadku kreta europejskiego tereny łąkowe zlokalizowane na obszarze objętym analizą stanowić mogą miejsca rozrodu. Oddziaływanie na drobne ssaki owadożerne objęte ochroną częściową, takie jak ryjówka aksamitna, kret europejski czy jeź europejski będzie wiązało się z niebezpieczeństwem uwięzienia w wykopach tworzonych podczas prac montażowych. Ponadto, w wyniku prac wystąpi częściowe zajęcie siedlisk – jeża, wiewiórki czy kreta. Zaproponowano

działania minimalizujące negatywne oddziaływanie, m.in. nadzór przyrodniczy nad pracami budowlanymi. W odniesieniu do gatunków o odmiennej aktywności dobowej (np. jeź), istotne wydaje się także czasowe ograniczenie prac do jasnej pory dnia. W przypadku średniej wielkości gatunków roślinożernych, takich jak wiewiórka, należy zwracać uwagę na obecność gniazd tego ssaka w obrębie pasa przeznaczanego do wycinki. Bezpośrednie kolizje z osobnikami nie powinny wystąpić na większą skalę, gdyż gatunki te przemieszczają się dość szybko i powinny zostać przepłószone przez wkraczające maszyny budowlane. Utrata siedlisk ssaków będzie miała jednak charakter lokalny, tymczasowy oraz odwracalny i będzie ograniczona głównie do etapu realizacji. Na zniszczenie siedlisk ww. gatunków chronionych wykonawca powinien wystąpić o odpowiednie decyzje derogacyjne. Istnieje także ryzyko przypadkowego zabijania drobnych zwierząt podczas wykonywania prac ziemnych i tymczasowego zmniejszenia liczebności osobników lokalnych populacji ssaków. Dotyczy to przede wszystkim małych gryzoni i owadożernych bytujących w i na powierzchni ziemi. Oddziaływanie to odnosi się do gatunków bardzo licznych i pospolitych, ponadto zostanie ograniczone poprzez opiekę nad pracami specjalistów nadzoru przyrodniczego. Opisane zagrożenie będzie miało charakter lokalny, tymczasowy oraz odwracalny, będzie także ograniczone przede wszystkim do etapu realizacji.

Ze względu na możliwość płoszenia zwierząt nocnych zalecane jest ograniczenie czasowe prac do pory dziennej oraz ich realizacja przy stałym nadzorze przyrodniczym. Niekorzystny wpływ przedsięwzięcia na większe gatunki ssaków objętych ochroną, takich jak bóbr (*Castor fiber*) czy wydra (*Lutra lutra*), związanych z siedliskami wodnymi dotyczy głównie etapu realizacji. Okresowe zmaczenie wody w miejscach bezpośrednich ingerencji w koryta cieków dodatkowo może utrudnić funkcjonowanie większych ssaków wykorzystujących środowisko wodne (w tym bobra). Oddziaływanie to będzie jednak znikome ze względu na przyjęcie metody bezwykopowej przekraczania większych cieków i rzek, krótkotrwałe i odwracalne.

W trakcie monitoringu nietoperzy z pośród 27 występujących w Polsce gatunków nietoperzy wykazano obecność 18: mopek zachodni (*Barbastella barbastellus*), nocek łydkowłosy (*Myotis dasycneme*), nocek brandta (*Myotis brandtii*), nocek wąsatek (*Myotis mystacinus*), nocek bechsteina (*Myotis bechsteinii*), nocek rudy (*Myotis daubentonii*), nocek duży (*Myotis myotis*), nocek Natterera (*Myotis nattereri*), mroczek późny (*Eptesicus serotinus*), borowiaczek (*Nyctalus leisleri*), mroczek posrebrzany (*Vespertilio murinus*), borowiec wielki (*Nyctalus noctula*), karlik malutki (*Pipistrellus pipistrellus*), karlik drobny (*Pipistrellus pygmaeus*), karlik średni (*Pipistrellus kuhli*), karlik większy (*Pipistrellus nathusii*), gacek szary (*Plecotus austriacus*), gacek brunatny (*Plecotus auritus*). Zidentyfikowane gatunki są pod ścisłą ochroną.

Zagrożenia jakie zidentyfikowano w stosunku do nietoperzy w przedmiotowej inwestycji mogą wystąpić zasadniczo jedynie w fazie budowy, w postaci zakłócenia trzech rodzajów aktywności: żerowania, przelotów oraz rozrodu. Teren realizacji przedmiotowego przedsięwzięcia, między Piotrkowem Trybunalskim i Sieradzem, to mozaika obszarów leśnych, gruntów zalesionych również w efekcie sukcesji naturalnej, tereny łąkowe, doliny łąkowe małych i średnich rzek nizinnych oraz gruntów ornych. Znalazło to odzwierciedlenie w obecności cennych w skali UE gatunków nietoperzy takich jak mopek i przynajmniej przeloty kolejnych dwóch gatunków, których występowanie zależne jest od obecności wód, starych borów sosnowych i lasów mieszanych. Największą liczbę kryjówek oraz ukryć dla nietoperzy w badanym ciągu inwestycyjnym oraz jego sąsiedztwie oferuje zabudowa, jednak lokalnie są to kompleksy leśne. Szczególnie transekty przebiegające przez kompleksy leśne wykazały ich dużą istotność w żerowaniu nietoperzy z czego wynikają główne zalecenia podczas wykonywania prac. Należy zwrócić szczególną uwagę na unikanie pozostawiania maszyn na okres nocny w ciągach linii oddziałowych i dróg leśnych oraz na obrzeżach kompleksów leśnych. Na obszarach łąkowych należy zwracać uwagę na przywrócenie

pokrywy gruntu do stanu pokrycia darnią w jak najkrótszym okresie – poniżej 1 roku oraz na unikanie trwałych uszkodzeń powierzchni gruntów, szczególnie w momencie usuwania pokrywy trawiastej, krzewinkowej, krzewiastej i drzewiastej, które w krajobrazie otwartym są miejscem rozmnażania się. W wypadku uszkodzeń roślinności trwającej dłużej niż jeden sezon wegetacyjny powinno się rozważyć kompensację poprzez odtworzenie wierzchniej warstwy roślinnej w pasie montażowym. Istotne dla minimalizacji oddziaływania inwestycji jest również zastosowanie się do wymienionych wskazań dotyczących organizacji pracy maszyn na terenach leśnych. Nie przewiduje się znacząco negatywnego oddziaływania planowanej inwestycji na nietoperze ani stan ich miejsc żerowania (oddziaływanie możliwe jedynie na etapie budowy, w trakcie wycinki drzew i prowadzenia prac nocą z użyciem niekorzystnego dla nietoperzy oświetlenia).

Ze względu na ograniczony czasowo i powierzchniowo charakter przedsięwzięcia, a także łatwy do zminimalizowania jej wpływ, nie przewiduje się istotnego oddziaływania na ssaki przy zachowaniu zaproponowanych działań minimalizujących w trakcie realizacji budowy. Zalecenia dotyczące zagrożeń podczas etapu realizacji przedmiotowego przedsięwzięcia, zamieszczono w sentencji niniejszej decyzji.

Budowa gazociągu, jak wynika w przedstawionej powyżej analizie, wiązać się będzie z ingerencją w przyrodę. W obszarach występowania flory i fauny dojdzie do częściowego zniszczenia siedlisk. W przypadku przedmiotowego przedsięwzięcia będzie miało miejsce m.in.:

- usunięcie roślinności,
- usunięcie osobników w trakcie przygotowywania terenu pod inwestycję,
- ingerencje w miejsca zimowania i ryzyko zasypania zbiorników rozrodczych lub ich części,
- uwięzienie w tworzonych wykopach,
- płoszenie wysiadających osobników,
- płoszenie, likwidacja potencjalnych miejsc lęgowych lub miejsc żerowania,
- płoszenie z miejsc bytowania i żerowania.

Celem przeciwdziałania niszczenia siedlisk lub zminimalizowania skutków ich niszczenia w trakcie budowy, wszelkie prace realizowane na trasie planowanego gazociągu będą kontrolowane przez nadzór przyrodniczy. Zarówno przed przystąpieniem do realizacji, jak i w trakcie realizacji przedsięwzięcia będą dokonywane obserwacje i powzięte zostaną odpowiednie środki, by chronić siedliska zarówno zwierząt, jak i roślin. W związku z tym podejmowane będą następujące czynności:

- prowadzenie prac budowlanych pod nadzorem przyrodniczym, obejmującym w szczególności następujące działania:
 - przeprowadzenie wycinki poza okresem lęgowym ptaków, czyli w terminie od 1 sierpnia do końca lutego, z wyjątkiem szczegółowo opisanym w sentencji niniejszej decyzji,
 - organizacja zabezpieczenia środowiska życia płazów na wskazanych odcinkach poprzez konstrukcję ogrodzeń ochronnych i nadzór herpetologiczny nad właściwym zabezpieczeniem placu budowy przed możliwością wejścia płazów na teren prowadzenia prac,
 - stały nadzór nad prowadzeniem prac ziemnych (wykopy, składowanie urobku) w celu zabezpieczenia przed powstawaniem pułapek bez wyjścia dla zwierząt, a w przypadku stwierdzenia obecności zwierząt w wykopach – uwalnianie ich i przenoszenie w miejsca odpowiednio oddalone od terenu prowadzonych prac, właściwe siedliskowo dla danego gatunku; zadanie to powinno mieć charakter rutynowej, codziennej kontroli,
 - oznaczenie w terenie stanowisk chronionych gatunków roślin, celem zabezpieczenia ich przed zniszczeniem podczas prac montażowych (nadzór botaniczny);

- wykorzystanie zdjętego humusu oraz gleby do odtworzenia zagospodarowania powierzchni ziemi po zakończeniu prac montażowych, w celu odbudowy zbiorowisk z lokalnej bazy nasion.

Wpływ przedmiotowego przedsięwzięcia na bioróżnorodność będzie miał miejsce na etapie realizacji przedsięwzięcia – prowadzenie wykopów, spawanie gazociągu, próby ciśnieniowe, ruch pojazdów oraz praca maszyn i urządzeń. Będzie to jednak proces krótkotrwały i etapowany, przez co uciążliwości związane z prowadzeniem prac budowlanych będą przesuwaly się wraz z frontem robót. Realizacja gazociągu związana będzie z ingerencją w środowisko przyrodnicze i pewnych strat nie da się uniknąć. Jednak przebieg trasy jest tak zaprojektowany, aby nie dopuścić np. do likwidowania naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy; likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych, czy wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu. Trasa planowanego gazociągu przebiegać będzie w zdecydowanej większości przez tereny rolnicze. Prowadzone prace mogą doprowadzić do nieznaczającego uszczuplenia lub zniszczenia fragmentu populacji niektórych gatunków roślin. Szczególnie duże znaczenie może to mieć w przypadku gatunków o małym zasięgu występowania i małej liczebności okazów w obrębie poszczególnych stanowisk. Niszczenie istniejącej roślinności to również duże prawdopodobieństwo wnikania roślin synantropijnych. Synantropizacja szaty roślinnej może nastąpić w wyniku powstania siedlisk ruderalnych na terenach zajętych czasowo na potrzeby realizacji prac. Na etapie ustalania lokalizacji planowanego przedsięwzięcia, mając na uwadze potrzebę zachowania wartości przyrodniczych całego analizowanego obszaru oraz uwzględniając uwarunkowania środowiskowe, Wnioskodawca dołożył wszelkich starań by w miarę możliwości trasa gazociągu została poprowadzona poza terenami podmokłymi, zboczami dolinnymi, zbiornikami wodnymi oraz terenami leśnymi. Prace budowlane mogą wpływać bezpośrednio na stan zachowania siedlisk. Jednak ograniczenia czasowe (prace krótkotrwałe) i przestrzenne pozwolą na minimalizację wpływu na ich stan. Wykonywanie prac na etapie realizacji przedsięwzięcia pod nadzorem przyrodniczym, właściwa organizacja prac oraz ograniczenie zajętości terenu, zmniejszy istotnie skalę oddziaływania na szatę roślinną i bioróżnorodność analizowanych obszarów.

Ze względu na ograniczony czasowo, a przede wszystkim przestrzennie, charakter inwestycji, nie przewiduje się istotnego wpływu na funkcjonowanie i zaburzenie głównej funkcji korytarzy ekologicznych, tj. zachowania ciągłości szlaków migracyjnych roślin i zwierząt. Przedsięwzięcia nie będzie naruszać struktury korytarzy, ani nie stworzy trwałych barier dla migracji ptaków i pozostałych organizmów, w tym wodnych. Zostanie tym samym zachowana ciągłość powiązań przyrodniczych, a tym samym możliwość wymiany gatunkowej zarówno roślin, jak i zwierząt, stanowiąca podstawę zachowania bioróżnorodności.

Inwestycja może powodować jedynie czasowy wzrost izolacji przestrzennej lokalnych populacji, zwłaszcza bardziej płochliwych gatunków. Jednak również w tym przypadku, krótkotrwały okres oddziaływania inwestycji na etapie realizacji nie spowoduje znacznych zaburzeń istotnych zmian warunków bytowania i migracji fauny. Zajęcie terenu na czas prowadzenia prac, nawet krótkotrwałe, może doprowadzić do utraty siedlisk poszczególnych gatunków ssaków, ptaków i innych zwierząt. Z tego też powodu niezwykle istotne będzie maksymalne ograniczenie powierzchni przeznaczonych na zaplecza budowy oraz na same prace. Na terenach ustanowionych formą ochrony przyrody Wnioskodawca będzie wykonywał planowane prace przy zachowaniu wszystkich środków ostrożności oraz zakazów zawartych w przepisach regulujących działalność na ww. terenach (zakazy określone ustawą o ochronie przyrody), z uwzględnieniem warunków wskazanych w pozyskanych decyzjach na odstępstwa od zakazów, zgodnie z ww. ustawą.

Przy prawidłowym i rzetelnym zastosowaniu proponowanych działań minimalizujących realizacja przedsięwzięcia nie wpłynie istotnie na szatę roślinną i faunę, na stan zachowania

środowiska przyrodniczego oraz jego walory. Wpływ ww. prac będzie miał charakter lokalny i krótkotrwały oraz w przeważającej części odwracalny. Skala i charakter przedsięwzięcia pozwolą także na zachowanie powiązań przyrodniczych.

Planowane przedsięwzięcie w fazie eksploatacji nie będzie znacząco oddziaływać zarówno na rośliny, jak i na zwierzęta. Długość eksploatacji gazociągu planuje się wstępnie na ok. 50–60 lat.

Na etapie likwidacji Wnioskodawca przewiduje pozostawienie rurociągu pod ziemią, odgazowanie poprzez przedmuchiwanie gazem obojętnym, odłączenie go od systemu ochrony katodowej i jego samoczynny rozpad. Część obiektowa zostanie zdemontowana. Na etapie likwidacji oddziaływanie na bioróżnorodność będzie mniejsze lub zbliżone do oddziaływania na etapie realizacji.

Na czas eksploatacji przedsięwzięcia na trasie gazociągu zostanie wyznaczona strefa kontrolowana. Zgodnie z §10 ust. 6 rozporządzenia w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać sieci gazowe i ich usytuowanie, szerokość strefy kontrolowanej dla gazociągów o maksymalnym ciśnieniu roboczym (MOP) powyżej 1,6 MPa oraz o średnicy do DN500 wynosi 8 m (po 4 metry w obie strony od osi gazociągu). W strefie kontrolowanej należy kontrolować wszelkie działania, które mogłyby spowodować uszkodzenie gazociągu lub mieć inny negatywny wpływ na jego użytkowanie i funkcjonowanie, m.in. nie należy wznosić obiektów budowlanych, urządzać stałych składów i magazynów oraz podejmować działań mogących spowodować uszkodzenia gazociągu podczas jego użytkowania. Ponadto w strefie kontrolowanej nie mogą rosnąć drzewa w odległości mniejszej niż 3 m od gazociągu o średnicy DN500 (licząc od osi gazociągu do pni drzew).

Przewidywane ilości potrzebnej do wykorzystania wody, innych surowców i materiałów, paliw oraz energii na etapie realizacji przedsięwzięcia wynikać będą z przyjętej technologii budowy sieci, a także uzgodnień zawartych pomiędzy wnioskodawcą, a dostawcami wody, energii itp. W związku z realizacją przedsięwzięcia planuje się wykorzystać ok. 124 km rur stalowych, przewodowych dla materiałów palnych, nastąpi zużycie paliwa i energii elektrycznej.

W czasie eksploatacji rurociągu nie będzie występować zapotrzebowanie na wodę, paliwa, surowce i materiały. Nastąpi jedynie zapotrzebowanie na paliwo gazowe (gaz ziemny wysokometanowy grupy E) na potrzeby pracy kotła gazowego (rezerwowego) w SRP oraz w nawianalni kontaktowo-wtryskowej.

W czasie likwidacji rurociągu nie będzie występować zapotrzebowanie na surowce i materiały.

Analizowane przedsięwzięcie nie przecina złóż, terenów i obszarów górniczych. W obrębie przedmiotowego przedsięwzięcia nie występują osuwiska oraz tereny predysponowane do występowania ruchów masowych.

W ramach realizacji inwestycji nie planuje się wykonywania prac rozbiórkowych mogących znacząco oddziaływać na środowisko.

W sąsiedztwie projektowanego przedsięwzięcia planowana jest budowa pierwszego etapu gazociągu Kalisz-Sieradz-Meszcze – odcinek od Kalisza do Sieradza, a także odcinek gazociągu Piotrków Trybunalski-Meszcze. Harmonogram realizacji odcinka Piotrków Trybunalski-Meszcze nie jest znany. Wszystkie odcinki są objęte specustawą gazową, w ramach zadania określonego w art. 38 pkt 4 lit. h, tj. „Budowa gazociągu Kalisz-Sieradz-Meszcze wraz z infrastrukturą niezbędną do jego obsługi na terenie województw łódzkiego i wielkopolskiego”. Zgodnie z założeniami Wnioskodawcy etap projektowy odcinka gazociągu Sieradz-Piotrków Trybunalski kończy się z roczną różnicą czasową w stosunku do odcinka Kalisz-Sieradz (odrębne harmonogramy realizacji). Pozwala to na odpowiednie rozplanowanie prac w celu zminimalizowania, a wręcz uniknięcia ewentualnych oddziaływań skumulowanych związanych

z realizacją gazociągu relacji Kalisz–Sieradz oraz gazociągu Sieradz-Piotrków Trybunalski. W związku z powyższym nie przewiduje się wystąpienia oddziaływania skumulowanego w tym zakresie. Jednakże, w przypadku wystąpienia takiej sytuacji, realizacja planowanego zamierzenia powinna być prowadzona w koordynacji z innymi ewentualnymi inwestycjami realizowanymi i planowanymi w omawianym rejonie realizacji przedsięwzięcia tak, by wyeliminować i zminimalizować uciążliwości związane z jej oddziaływaniem na środowisko, poprzez m.in. właściwą organizację robót i rozłożenie w czasie prowadzonych prac.

Ponadto, w sąsiedztwie terenu przeznaczanego pod budowę przedmiotowego gazociągu wydane zostały decyzje o środowiskowych uwarunkowaniach na realizację przedsięwzięć polegających na przebudowie dróg powiatowych, budowie instalacji fotowoltaicznych, budowie zakładów produkcyjnych, budowie stacji regazyfikacji gazu LPG, rozbudowie stacji tankowania pojazdów, budowie dróg ekspresowych, budowie sieci kanalizacji sanitarnej, przebudowa linii kolejowej czy przebudowa drogi gminnej. Ze względu na nieznaną harmonogram realizacji ww. przedsięwzięć, nie można jednoznacznie określić oddziaływania skumulowanego przedmiotowego przedsięwzięcia z ww. przedsięwzięciami planowanymi do realizacji w sąsiedztwie. Ewentualne oddziaływania skumulowane mogą wystąpić w czasie prowadzenia prac związanych z realizacją ww. przedsięwzięć w tym samym okresie, co budowa przedmiotowego przedsięwzięcia. W takim przypadku kumulacji podlegać będą oddziaływania związane z emisją zanieczyszczeń do powietrza, emisją hałasu oraz odpadów. Oddziaływania te wynikać będą ze zwiększonego ruchu pojazdów, równoczesnej pracy urządzeń i maszyn, oraz prowadzenia prac ziemnych. Nie można w obecnej chwili wykluczyć sytuacji, w której harmonogramy budowy sąsiadujących z planowanym gazociągiem ww. przedsięwzięć będą nakładać się na siebie w czasie. W związku z powyższym nie można wykluczyć kumulacji oddziaływań na etapie budowy, jednakże z uwagi na stosunkowo krótki czas jej trwania i lokalny zasięg oddziaływań, ewentualne oddziaływania skumulowane nie będą znaczące oraz ustaną wraz z rozpoczęciem eksploatacji projektowanego gazociągu i ww. przedsięwzięć.

Nie przewiduje się negatywnego oddziaływania na środowisko w związku z funkcjonowaniem przedsięwzięcia. Eksploatacja przedsięwzięcia wiązać się będzie z ochroną powietrza atmosferycznego, poprzez dywersyfikację źródeł dostaw gazu i zastąpienie nim paliw stałych takich jak węgiel.

W przypadku gazociągu przesyłowego wysokiego ciśnienia mogą wystąpić zdarzenia mające znamiona poważnej awarii, jednak nie będą się one kwalifikowały do kategorii poważnej awarii przemysłowej, bowiem projektowany gazociąg nie jest zakładem w rozumieniu ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2020 r. poz. 1219, ze zm.). Bezpośrednie oddziaływanie na środowisko związane z wystąpieniem poważnej awarii może wynikać m.in. z: osuwania mas ziemnych, błędów konstrukcyjnych, wad mechanicznych, ekstremalnych zdarzeń pogodowych, korozji gazociągu oraz czynników zewnętrznych (najczęściej). W wyniku wystąpienia jakiegokolwiek z powyższych przyczyn może dojść do rozszczelnienia gazociągu lub jego rozerwania, co będzie prowadzić do uwolnienia substancji łatwopalnej (gazu) do atmosfery. W sytuacji wycieku gazu, któremu towarzyszy zapłon, może dojść do pożaru lub wybuchu. Skala oraz zasięg obydwu zjawisk jest nieprzewidywalna i trudna do oszacowania. Jednak stwierdzić można, że łagodniejszy przebieg zachodzi podczas pożaru, w którym powstaje zazwyczaj długi stabilny płomień o dużym obciążeniu cieplnym. Znacznie gorsze konsekwencje może mieć wybuch ulatniającego się gazu. Podczas wybuchu powstaje fala uderzeniowa, która może spowodować zniszczenie obiektów budowlanych, urządzeń infrastruktury, śmierć ludzi oraz zwierząt. Planowany gazociąg wysokoprężny ma w założeniu spełniać warunki bezpiecznego użytkowania, nie stwarzać zagrożenia pożarowego oraz nie powodować innych

zagrożeń dla zdrowia i życia ludzi, dlatego też planowana inwestycja została zlokalizowana zgodnie z bezpiecznymi odległościami od zabudowań. Ponadto, gazociąg podlega całodobowemu monitoringowi aby w przypadku awarii możliwa była natychmiastowa reakcja (według przyjętych procedur) celem wyeliminowania usterki. Należy podkreślić, że awarie technologiczne nowych gazociągów należą do zdarzeń mało prawdopodobnych z uwagi na liczne zabezpieczenia, jednakże nie można ich całkowicie wykluczyć.

Przedmiotowe przedsięwzięcie zlokalizowane jest w znacznej odległości od mórz i obszarów wybrzeży, z uwagi na położenie w centralnej Polsce.

Inwestycja realizowana będzie częściowo na terenie obszarów wodno-błotnych oraz częściowo na obszarach o płytkim zaleganiu wód podziemnych. Przedmiotowe przedsięwzięcie leży poza obszarami wybrzeży, poza obszarami górskimi, realizowane zaś częściowo będzie na obszarze lasów. Z informacji zamieszczonych w raporcie o oddziaływaniu na środowisko wynika, że planowane przedsięwzięcie nie jest zlokalizowane na obszarach objętych ochroną, w tym w strefie ochronnej ujęć wód, ani obszarów ochronnych zbiorników wód śródlądowych. Najbliższe ujęcie wód powierzchniowych znajduje się na terenie gminy Burzenin, w odległości ok. 0,55 km w kierunku północno-wschodnim od projektowanego gazociągu. Najbliższe ujęcie wód podziemnych znajduje się również na terenie gminy Burzenin, w odległości ok. 0,55 km w kierunku wschodnim od planowanej inwestycji.

Przedmiotowe przedsięwzięcie realizowane będzie na terenie obszarów wymagających specjalnej ochrony ze względu na występowanie gatunków roślin i zwierząt lub/i ich siedlisk lub siedlisk przyrodniczych objętych ochroną oraz innych obszarów objętych ochroną na podstawie ustawy o ochronie przyrody.

Projektowany gazociąg będzie realizowany częściowo na terenie Nadwarciańskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu (km gazociągu ok. 0 – 5,75; długość kolizji ok. 5,75 km). Obszar został utworzony w celu ochrony terenów cennych ze względu na walory przyrodnicze i krajobrazowe zróżnicowanych ekosystemów, a w szczególności naturalnego koryta rzeki Warty, wartościowych ze względu na możliwość zaspokajania potrzeb związanych z turystyką i wypoczynkiem, a także pełnią funkcję korytarza ekologicznego łączącego tereny położone w Pradolinie Warszawsko-Berlińskiej z Parkiem Krajobrazowym Międzyrzecza Warty i Widawki. Planowane przedsięwzięcie na etapie eksploatacji nie wpłynie na krajobraz, zmianę stosunków wodnych, a jego realizacja nie wiąże się z likwidowaniem zbiorników wodnych, starorzeczy i obszarów wodno-błotnych. Przedmiotowe przedsięwzięcie będzie przebiegać częściowo również przez Obszar Chronionego Krajobrazu Doliny Widawki (km gazociągu ok. 53,46 – 56,46 oraz ok. 59,80 – 74,75; długość kolizji ok. 17,95 km). Obszar obejmuje tereny chronione ze względu na wyróżniający się krajobraz o zróżnicowanych ekosystemach, wartościowe ze względu na możliwość zaspokajania potrzeb związanych z turystyką i wypoczynkiem, a także pełnią funkcję korytarzy ekologicznych. Planowane przedsięwzięcie na etapie eksploatacji nie wpłynie na krajobraz, zmianę stosunków wodnych, a jego realizacja nie wiąże się z likwidowaniem zbiorników wodnych, starorzeczy i obszarów wodno-błotnych.

Analizowane przedsięwzięcie będzie przebiegać częściowo przez Park Krajobrazowy Międzyrzecza Warty i Widawki (km gazociągu ok. 30,64 – 40,18, długość kolizji ok. 9,54 km). Park krajobrazowy obejmuje obszar chroniony ze względu na wartości przyrodnicze, historyczne i kulturowe oraz walory krajobrazowe w celu zachowania i popularyzacji tych wartości w warunkach zrównoważonego rozwoju.

Ponadto, teren przedmiotowego przedsięwzięcia położony jest w pobliżu wymienionych poniżej form ochrony przyrody:

- rezerwaty przyrody Półboru i Hołda – ok. 1,0 km;

- Sulejowski Park Krajobrazowy – ok. 1,0 km;
- obszar mający znaczenie dla Wspólnoty Święte Ługi PLH100036 – ok. 2,0 km;
- Osjakowski Zespół Przyrodniczo-Krajobrazowy – ok. 4,5 km.

Przebieg planowanego przedsięwzięcia znajduje się poza granicami obszarów Natura 2000. W buforze do 5 km od lokalizacji planowanej inwestycji znajduje się jeden obszar należący do Europejskiej Sieci Ekologicznej Natura 2000, tj. obszar mający znaczenie dla Wspólnoty Święte Ługi PLH100036, położony w odległości około 2 km w linii prostej od lokalizacji planowanej inwestycji. Zgodnie ze Standardowym Formularzem Danych (SDF) obszaru Natura 2000 przedmiotem ochrony obszaru Święte Ługi PLH100036 są następujące siedliska przyrodnicze: 7110 Torfowiska wysokie z roślinnością torfotwórczą (żywe), 7120 Torfowiska wysokie zdegradowane, lecz zdolne do naturalnej i stymulowanej regeneracji, 91D0 – Bory i lasy bagienne (*Vaccinio uliginosi-Betuletum pubescentis*, *Vaccinio uliginosi-Pinetum*, *Pino mugo-Sphagnetum*, *Sphagno girgensohnii-Piceetum*) i brzożowo-sosnowe bagienne lasy borealne oraz gatunki zwierząt: 1042 zalotka większa (*Leucorhina pectoralis*), 1166 traszka grzebieniasta (*Triturus cristatus*), 1188 kumak nizinny (*Bombina bombina*). Dla ww. obszaru jest obecnie sporządzany plan zadań ochronnych (PZO). Według wiedzy zgromadzonej przez RDOŚ w Łodzi, na potrzeby sporządzenia dokumentacji do planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Święte Ługi PLH100036 opracowanej w 2021 r., najbliższe płaty chronionych torfowisk znajdują się w odległości około 2,2 km w linii prostej od lokalizacji planowanej inwestycji, zaś najbliższy płat siedliska 91D0 usytuowany jest w odległości około 2,5 km w linii prostej od lokalizacji planowanej inwestycji. Stan zachowania ww. siedlisk w obszarze jest średni, a ich reprezentatywność dobra. W odległości około 3,1 km od granicy planowanej inwestycji znajduje się stanowisko zalotki większej. Stan zachowania gatunku w obszarze jest dobry. Podczas inwentaryzacji przeprowadzonej na potrzeby sporządzenia dokumentacji do PZO nie stwierdzono występowania kumaka nizinnego oraz traszki grzebieniastej na omawianym obszarze Natura 2000. Zgodnie z raportem przedłożonym tutaj. Organowi oraz dostępnymi danymi pomiędzy przedmiotową inwestycją a obszarem Natura 2000 znajdują się tereny leśne, zabudowa mieszkaniowa oraz pola uprawne. Planowane do realizacji przedsięwzięcie nie będzie ingerowało w ww. siedliska przyrodnicze będące przedmiotem ochrony rozpatrywanego obszaru Natura 2000 oraz siedliska gatunków zwierząt, dla których ochrony wyznaczono ww. obszar Natura 2000. Według SDF obszaru głównymi zagrożeniami zidentyfikowanymi dla obszaru Natura 2000 Święte Ługi PLH100036 są pozbywanie się odpadów z gospodarstw domowych/obiektów rekreacyjnych, usuwanie martwych i umierających drzew, ścieżki, szlaki piesze, szlaki rowerowe, usuwanie podszytu, polowanie, leśnictwo, chwywanie, trucie, kłusownictwo, kopalnie odkrywkowe, wędkarstwo, wycinka lasu. Planowana inwestycja nie będzie źródłem powstawania ww. zagrożeń.

W związku z powyższym, biorąc pod uwagę zakres przedmiotowej inwestycji, zasięg jej oddziaływania oraz jej usytuowanie względem płatów chronionych siedlisk przyrodniczych, stanowisk i siedlisk gatunków – przedmiotów ochrony obszaru Natura 2000 Święte Ługi PLH100036 należy stwierdzić, że realizacja przedsięwzięcia nie będzie znacząco negatywnie oddziaływać na cele ochrony analizowanego obszaru Natura 2000. Planowana inwestycja nie pogorszy stanu siedlisk przyrodniczych ani siedlisk gatunków zwierząt, nie wpłynie również negatywnie na gatunki zwierząt, dla których ochrony wyznaczono ww. obszar Natura 2000. Ze względu na swój charakter i rozmiar przedmiotowe przedsięwzięcie nie pogorszy integralności obszarów Natura 2000, jak również nie wpłynie znacząco negatywnie na spójność sieci obszarów Natura 2000.

W obszarze inwestycji nie występują jeziora, znajdują się zbiorniki wodne. Planowane przedsięwzięcie znajduje się częściowo na obszarach o krajobrazie mającym znaczenie historyczne i kulturowe oraz poza obszarem uzdrowisk i ochrony uzdrowiskowej.

Przedmiotowa inwestycja spełnia wszelkie wymogi z zakresu ochrony środowiska oraz nie będzie oddziaływać na środowisko w stopniu przekraczającym dopuszczalne normy. Zgodnie z powyższym oraz mając na uwadze, że zarówno na etapie realizacji jak i eksploatacji przedsięwzięcia zastosowane zostaną możliwe rozwiązania ograniczające jego wpływ na środowisko, stwierdza się że inwestycja nie będzie miała negatywnego wpływu na ww. oraz najbliższe obszary chronione.

Dzięki zastosowaniu działań minimalizujących polegających na prowadzeniu prac pod nadzorem przyrodniczym w miejscu kolizji gazociągu ze zinwentaryzowanymi siedliskami fauny (zapobieganie bezpośredniej śmiertelności, przenoszenie osobników poza teren budowy, kontrola wykopów, tymczasowe płotki ochronne, prowadzenie wycinki w okresie lęgowym pod nadzorem przyrodniczym) nie przewiduje się znacznych negatywnych skutków realizacji inwestycji na siedliska przyrodnicze fauny. Ponadto, w trakcie realizacji przedsięwzięcia odkryte wykopy będą regularnie kontrolowane pod kątem przypadkowego uwięzienia zwierząt. Uwięzione zwierzę zostanie uwolnione i przeniesione w bezpieczne miejsce, zgodnie z wymaganiami siedliskowymi, poza zakres oddziaływania przedsięwzięcia.

Przedmiotowe przedsięwzięcie, którego część stanowi przeprowadzenie gazociągu przez teren obszarów objętych ochroną na podstawie ustawy o ochronie przyrody, zgodnie z art. 6 pkt 2 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2020 r. poz. 1990, ze zm.), w związku z art. 2 pkt 5 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 741 ze zm.), jest inwestycją liniową celu publicznego, w związku z czym w przedmiotowym przypadku ma zastosowanie art. 17 ust. 2 pkt 4 oraz art. 24 ust. 2 pkt 3 ustawy o ochronie przyrody.

Gazociąg przecina w kilku miejscach korytarze migracji o randze ponad lokalnej. Korytarze ekologiczne umożliwiają przemieszczanie się różnorodnych gatunków, zarówno roślin jak i zwierząt, między odizolowanymi siedliskami oraz swobodną wymianę genów między populacjami. W związku z powyższym są niezwykle istotnym czynnikiem wpływającym na utrzymanie i poprawę różnorodności biologicznej. Najważniejsze korytarze ekologiczne tworzą doliny rzeczne wraz z rzekami. Planowane przedsięwzięcie będzie przebiegać częściowo przez korytarz ekologiczny GKpDc-5A Warta-Jeziorsko (km gazociągu ok. 12,96 – 16,80 i 19,22 – 23,66) i przez korytarz ekologiczny KPdC-5B Bełchatów-Radomsko (km gazociągu ok. 64,57 – 71,53) – zgodnie z Mapą korytarzy ekologicznych 2005 oraz przez korytarz ekologiczny KPdC-22 Dolina Warty (km gazociągu ok. 0 – 5,60; ok. 13,20 – 16,80; ok. 19,22 – 23,80 i ok. 33,05 – 36,61) i KPdC-10C Dolina Warty-Dolina Pilicy (km gazociągu ok. 64,57 – 78,07) – zgodnie z Mapą korytarzy ekologicznych 2012. Z uwagi na to, że projektowany gazociąg znajdował się będzie pod ziemią, nie będzie stanowił przeszkody i nie wpłynie na migrację zwierząt.

Na trasie projektowanego gazociągu lub w jego bezpośrednim sąsiedztwie występują obszary podlegające ochronie prawnej na podstawie przepisów ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 710 ze zm.) – 77 stanowisk archeologicznych, w tym 17 znajdujących się na trasie planowanego przedsięwzięcia. Przed przystąpieniem do wykonywania prac związanych z realizacją gazociągu, w obrębie stanowisk archeologicznych, należy bezwzględnie przeprowadzić archeologiczne badania ratownicze. Prace ziemne realizowane w związku z budową gazociągu powinny się odbywać pod ścisłym nadzorem

archeologicznym. Nadzór nad pracami uzgodniony zostanie, zgodnie z treścią raportu, z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków.

Biorąc pod uwagę fakt, iż gazociąg zlokalizowany zostanie pod powierzchnią terenu w wizualnym odbiorze walory krajobrazowe nie ulegną zmianie. Obiekty kubaturowe, takie jak stacja redukcyjno-pomiarowa czy zespoły zaporowo-upustowe zlokalizowane są poza obszarami cennymi pod względem przyrodniczym i krajobrazowym, więc ich budowa, nie przyczyni się do obniżenia wartości danego terenu. Po zakończeniu inwestycji, teren przywrócony zostanie do stanu najbardziej przypominającego stan pierwotny (sprzed inwestycji). Na trasie gazociągu widoczne będą jedynie słupki znacznikowe, a na terenach leśnych niewielkie przecinki.

W zasięgu oddziaływania przedsięwzięcia znajdują się obszary, na których standardy jakości środowiska zostały przekroczone.

Planowany do budowy gazociąg przebiegać będzie przez tereny o zróżnicowanym wskaźniku gęstości zaludnienia.

W zasięgu oddziaływania przedsięwzięcia i w jego najbliższej okolicy, nie występują jeziora. Ponadto z informacji zamieszczonych w raporcie wynika, że planowany do budowy rurociąg zlokalizowany został poza terenami uzdrowisk i obszarów ochrony uzdrowiskowej.

Z analiz poszczególnych wariantów lokalizacyjnych dla planowanego przedsięwzięcia wynika, iż najkorzystniejszym rozwiązaniem jest poprowadzenie planowanego gazociągu według trasy wariantu proponowanego przez Wnioskodawcę. Wariant alternatywny różni się od wariantu podstawowego przebiegiem trasy gazociągu w 13 jej fragmentach. W stosunku do wariantu 1 (alternatywnego) wariant preferowany przebiega przez obszary o korzystniejszych warunkach terenowych (mniej terenów podmokłych) oraz na krótszym odcinku wzdłuż cieków Żeglina, w dolinie którego występuje stosunkowo duża populacja płazów. Wariant preferowany przebiega przez tereny rolne, natomiast wariant alternatywny 2 koliduje z terenami leśnymi. Wybór wariantu preferowanego w stosunku do wariantu alternatywnego 2 przyczyni się do wyeliminowania konieczności wycinki drzew w terenach leśnych, na tym odcinku gazociągu. Odnosząc się do zaproponowanego wariantu alternatywnego 3, poprowadzenie trasy gazociągu zgodnie z wariantem preferowanym przyczyni się do zachowania większej odległości od zabudowań mieszkalnych oraz korzystniejszego przebiegu, przez przeszkody terenowe, w stosunku do wariantu 3 (alternatywnego). Biorąc pod uwagę przebieg przedmiotowego przedsięwzięcia w wariantach alternatywnych 4, trasa gazociągu w wariantach preferowanych zostanie poprowadzona z zachowaniem większej odległości od kompleksu leśnego niż w wariantach alternatywnych 4. Ponadto, w wariantach preferowanych przekroczenie rzeki Oleśnicy wystąpi w korzystniejszych warunkach terenowych. Mając na uwadze wariant alternatywny 5, poprowadzenie trasy zgodnie z wariantem preferowanym wiąże się z korzystniejszymi warunkami terenowymi dla wykonania przekroczenia rzeki Warty. Dodatkowo nastąpi zminimalizowanie ingerencji w kompleks leśny, a co za tym idzie, zmniejszenie przecięcia kompleksu leśnego z długości 2,3 km do 1,3 km w stosunku do wariantu 5 (alternatywnego). Zważywszy na przebieg trasy gazociągu w wariantach alternatywnych 6, poprowadzenie trasy zgodnie z wariantem preferowanym wiąże się z korzystniejszymi warunkami terenowymi. Dodatkowo, zostaną nienaruszone znaczne kompleksy leśne, ze względu na poprowadzenie trasy planowanego przedsięwzięcia po terenach upraw rolnych. W stosunku do wariantu 7 (alternatywnego) wariant preferowany przebiega przez obszary o korzystniejszych warunkach terenowych – mniej terenów podmokłych. Dodatkowo wariant preferowany został dostosowany do leśnych przecinek z drogami. Biorąc pod uwagę trasę gazociągu w wariantach alternatywnych 8, wariant preferowany przebiega zgodnie z zaleceniem PGL Lasy Państwowe – najmniej ingeruje w gospodarkę leśną. Zważywszy na trasę wariantu

alternatywnego 9, wariant preferowany jest korzystniejszy niż wariant alternatywny 9 z uwagi na ominięcie kompleksu leśnego oraz dostosowanie przebiegu trasy równoległe z liniami energetycznymi, co wiąże się prowadzeniem jednej przecinki. Mając na uwadze przebieg gazociągu w wariantcie alternatywnym 10, przebieg trasy w wariantcie preferowanym omija tereny bagienne oraz kompleksy leśne wskazane przez PGL Lasy Państwowe, a trasa w wariantcie preferowanym przebiega przez obszary o lepszych warunkach terenowych niż w wariantcie alternatywnym 11. Odnosząc się do przebiegu trasy przedmiotowego przedsięwzięcia w wariantcie alternatywnym 12, trasa w wariantcie preferowanym przebiega w dalszej odległości od nowych zabudowań zlokalizowanych przy ul. Podole w Piotrkowie Trybunalskim. W nawiązaniu do przebiegu trasy planowanego przedsięwzięcia w wariantcie alternatywnym 13, przebieg gazociągu w wariantcie preferowanym został poprowadzony zgodnie z zaleceniem PGL Lasy Państwowe, w sposób mniej ingerujący w gospodarkę leśną w stosunku do wariantu alternatywnego 13. Dodatkowo, przebieg gazociągu w wariantcie preferowanym przez Wnioskodawcę (w stosunku do wariantu alternatywnego 13) zostanie poprowadzony wzdłuż istniejącego gazociągu. Z uwagi na powyższą analizę, wariant proponowany przez wnioskodawcę jest wariantem korzystniejszym dla środowiska.

Projektowane przedsięwzięcie przecina cieki powierzchniowe: Warta, Żeglina, Oleśnica, Nieciecz, Widawka, Pilsia, Rakówka, Bogdanówka, Strawa oraz mniejsze cieki bez nazwy i rowy.

Planowane przedsięwzięcie znajduje się w większości w zlewni Odry, w regionie wodnym Warty, w obrębie następujących zlewni jednolitych części wód powierzchniowych (dalej: JCWP):

- RW600019183119 „Warta od Widawki do Żegliny”,
- RW600017183129 „Żeglina”,
- RW60001618198 „Dopływ spod Strzałek Sękowskich”,
- RW600016181929 „Dopływ ze Szklanej Huty”,
- RW600019181899 „Oleśnica od Pysznej do ujścia”,
- RW600017181894 „Dopływ spod Szykielowa”,
- RW600019181999 „Warta od Wierzchnicy do Widawki”,
- RW6000171829299 „Nieciecz”,
- RW60001918299 „Widawka od Krasówki do ujścia”,
- RW6000191825 „Widawka od Kręcicy do Krasówki”,
- RW600016182499 „Pilsia”,
- RW60002318236 „Ścichawka”,
- RW60001618229 „Rakówka”.

W końcowym przebiegu gazociąg znajduje się w zlewni Wisły, w regionie wodnym Środkowej Wisły, w obrębie następujących zlewni JCWP:

- RW20001725452499 „Bogdanówka”,
- RW2000172545254 „Dopływ z Krzyżanowa”,
- RW2000172545289 „Strawa”.

Planowane przedsięwzięcie znajduje się w obrębie trzech Głównych Zbiorników Wód Podziemnych: 312 „Zbiornik Sieradz”, 326 „Zbiornik Częstochowa (E)”, 401 „Niecka Łódzka”.

Według podziału Polski na 172 Jednolite Części Wód Podziemnych (dalej: JCWPd) planowane przedsięwzięcie zlokalizowane jest w obrębie trzech JCWPd: nr 82, 83, 84, w regionie wodnym Warty, na obszarze dorzecza Odry (JCWPd nr 82, 83) i w regionie wodnym środkowej Wisły na obszarze dorzecza Wisły (JCWPd nr 84).

W oparciu o Mapy Zagrożenia Powodziowego, o których mowa w art. 169 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (Dz.U. 2021 r. poz. 624 ze zm.), zwanej dalej *ustawą Prawo wodne*,

ustalono, że projektowany gazociąg przebiega przez obszary szczególnego zagrożenia powodzią, w rozumieniu art. 16 pkt 34 ustawy Prawo wodne, wyznaczone dla rzek:

- Warta – km ok. 0,35 – 1,13 (dł. ok. 0,78 km) i ok. 36,17 – 36,50 (dł. ok. 0,33 km),
- Żeglina – km ok. 3,44 – 4,55 (dł. ok. 1,11 km), ok. 4,87 – 5,65 (dł. ok. 0,78 km), ok. 5,74 – 7,89 (dł. ok. 2,15 km),
- Oleśnica – km ok. 33,03 – 33,07 (dł. ok. 0,04 km),
- Nieciecz – km ok. 48,45 – 48,65 (dł. ok. 0,20 km) i ok. 49,13 – 49,14 (dł. ok. 0,01 km),
- Widawka – km ok. 53,20 – 54,02 (dł. ok. 0,82 km), ok. 54,78 – 54,85 (dł. ok. 0,07 km), ok. 55,49 – 55,52 (dł. ok. 0,03 km), ok. 55,65 – 55,70 (dł. ok. 0,05 km), ok. 56,08 – 56,09 (dł. ok. 0,01 km).

Dla lokalizacji przedmiotowego gazociągu Wnioskodawca wystąpi do właściwego organu Wód Polskich o wydanie wymaganych pozwoleń wodnoprawnych.

Analizowane przedsięwzięcie nie przebiega w pobliżu ujęć wód oraz ich stref ochronnych. Najbliższe ujęcie wód powierzchniowych znajduje się na terenie gminy Burzenin, w odległości ok. 0,55 km w kierunku północnym od projektowanego gazociągu) i gminy Szczerców (ok. 0,70 km w kierunku północno-wschodnim od planowanego przedsięwzięcia.

Najbliższe ujęcie wód podziemnych znajduje się na terenie gminy Burzenin, w odległości ok. 0,55 km w kierunku wschodnim od planowanego przedsięwzięcia. Zgodnie z informacją uzyskaną przez Wnioskodawcę z Urzędu Gminy Burzenin jest to ujęcie w budowie.

Zgodnie z informacją uzyskaną przez Wnioskodawcę z Urzędu Miasta Sulejów planowana jest budowa nowego ujęcia wody w odległości ok. 1,73 km w kierunku wschodnim od projektowanego gazociągu.

Funkcjonowanie planowanego przedsięwzięcia oraz jego realizacja zgodnie z przyjętymi założeniami projektowymi nie wpłynie na pogorszenie ogólnego stanu jednolitej części wód powierzchniowych i podziemnych, a także nie będzie pozostawać w sprzeczności z ustaleniami planów i warunków korzystania z wód regionu wodnego, uwzględniając w szczególności cele środowiskowe, priorytety w zaspokajaniu potrzeb gospodarczych, ograniczenia oraz kierunki osiągnięcia dobrego stanu wód. W celu ochrony środowiska wodno-gruntowego, a także wód powierzchniowych i podziemnych przed potencjalnym zanieczyszczeniem, w sentencji niniejszej decyzji określone zostały warunki dotyczące realizacji i eksploatacji przedmiotowego przedsięwzięcia.

Mając na uwadze rodzaj, skalę, charakter i zakres przedmiotowego przedsięwzięcia, zarówno na etapie realizacji, eksploatacji czy likwidacji, przy założeniu realizacji określonych w sentencji warunków, uznano, że planowane zamierzenie inwestycyjne nie będzie stwarzać zagrożeń dla osiągnięcia celów środowiskowych jednolitych części wód, w tym będzie odbywało się w sposób zapewniający nienaruszalność przepisów prawnych dot. ochrony wód, określonych w „Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły” oraz „Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry”.

Uciążliwości związane z realizacją planowanego przedsięwzięcia będą typowymi uciążliwościami dla etapu budowy, związanymi z pracą ciężkiego sprzętu budowlanego. Oddziaływanie planowanej inwestycji na środowisko w trakcie realizacji można określić jako chwilowe (ograniczone do czasu pracy maszyn budowlanych i ruchu samochodów dostarczających materiały), nieciągłe o niewielkim natężeniu i zasięgu. Praca ciężkiego sprzętu budowlanego zostanie ograniczona głównie do pory dnia. W trakcie realizacji przedsięwzięcia hałas emitowany do środowiska może osiągać wartości ponadnormatywne w bezpośrednim i bliskim sąsiedztwie przebiegu gazociągu. Należy jednak podkreślić, że uciążliwość ta będzie nieciągła i ograniczy się do okresu prowadzenia robót budowlanych. Ponadto poprzez odpowiednią

organizację prac możliwe jest znaczne ograniczenie tej uciążliwości. Biorąc powyższe pod uwagę należy stwierdzić, że realizacja planowanej inwestycji nie będzie mieć wpływu na zdrowie ludzi.

Przedsięwzięcie, z uwagi na jego lokalizację i ograniczony zakres oddziaływania na środowisko nie będzie wywoływać oddziaływań transgranicznych.

Etap realizacji planowanego przedsięwzięcia może pociągać za sobą potencjalne niebezpieczeństwo zanieczyszczenia gruntu, wód powierzchniowych i podziemnych poprzez np. przypadkowe wycieki paliw, olejów, smarów z niesprawnych maszyn budowlanych czy też środków transportu materiałów budowlanych. Do wód podziemnych i powierzchniowych potencjalnie trafić może również woda zanieczyszczona, pochodząca z mycia i sprzątania terenu budowy. Może ona zawierać w szczególności pyły z materiałów budowlanych. W związku z powyższym, na terenie inwestycji powinien znajdować się pojemnik z materiałem sorpcyjnym umożliwiający likwidację ewentualnych wycieków substancji ropopochodnych podczas prac budowlanych. Woda wykorzystana do prób szczelności zrzucana będzie do odbiorników po podczyszczeniu w osadniku. Skład wody po próbach będzie tożsamy składowi wody pobranej i będzie odpowiadał klasie czystości wody pobranej. Zasadniczo przyjęto, że woda zrzutowa jest wodą czystą i dlatego można ją odprowadzić do wód powierzchniowych nie zanieczyszczając ich. Jak wykazano w raporcie, projektowana inwestycja nie zaburzy również obiegu wody w przyrodzie, nie będzie miała również wpływu na stan tych wód.

Eksploatacja przedmiotowej inwestycji nie wpłynie negatywnie na gleby. Oddziaływanie na powierzchnię ziemi w trakcie realizacji nie będzie znaczące, ponadto będzie oddziaływaniem krótkotrwałym, które ustanie po zakończeniu prac. Stan wierzchniej warstwy gleby zostanie doprowadzony do stanu zbliżonego do pierwotnego. Ponadto, z uwagi na charakter przedmiotowego przedsięwzięcia stwierdza się, iż nie będzie ono miało pośredniego ani bezpośredniego wpływu na klimat.

W obrębie odcinków projektowanego gazociągu, które będą wykonywane na terenach o wysokim poziomie wód gruntowych, tj. przewyższającym niweletę dna wykopu pod gazociąg, na okres budowy wykonane zostanie czasowe odwodnienie wykopów. Wody pochodzące z czasowego odwodnienia wykopów Wnioskodawca planuje zrzucić do istniejących cieków i rowów przebiegających w bezpośrednim sąsiedztwie trasy projektowanego gazociągu. W czasie odwadniania wykopów wystąpi lokalne obniżenie poziomu wód gruntowych, oraz krótkotrwałe i miejscowe zaburzenie warunków hydrogeologicznych. Okres wykonywania odwodnienia zostanie jednak maksymalnie skrócony celem nie dopuszczenia do osiadania gruntów występujących w obrębie leja depresji.

Skład wody z odwodnienia wykopów będzie odpowiadał składowi wody gruntowej, dlatego jej zrzut do istniejących cieków nie wpłynie na jakość wód powierzchniowych i podziemnych.

Odpowiednio zorganizowane zaplecze budowy oraz stosowanie wyłącznie sprawnego sprzętu budowlanego ograniczy niebezpieczeństwo zanieczyszczenia wód gruntowych i gruntu do minimum.

Prace montażowe prowadzone w pobliżu lub na ciekach wodnych mogą mieć wpływ na występującą w nich ichtiofaunę. Celem ograniczenia negatywnego oddziaływania realizacji przedsięwzięcia na tą grupę, roboty na ciekach wodnych, w których zinwentaryzowano ryby przeprowadzone zostaną metodą bezwykopową.

Przekroczenia cieków przez rurociąg wykonane będą metodą bezwykopową lub metodą wykopu otwartego. Metody bezwykopowe charakteryzują się znikomym oddziaływaniem na wody powierzchniowe podczas przekraczania cieku, unikając ingerencji w koryto i brzeg cieku. Przekraczanie cieku metodą wykopu otwartego wiąże się z ingerencją w wody powierzchniowe, jednak jest to oddziaływanie krótkotrwałe. Wszystkie prace w obrębie cieków wykonane będą

przy niskich stanach wód. Wnioskodawca przewiduje wykonywanie prac w obrębie rowów melioracyjnych przy minimalnym przepływie lub przy całkowitym braku wody w rowie. Po wykonaniu prac koryto rowu zostanie odmulone i doprowadzone do stanu pierwotnego.

Podczas prowadzenia prac budowlanych może występować wzrost poziomu emisji hałasu do środowiska, związany głównie z wykorzystaniem różnego rodzaju maszyn budowlanych (koparka, spychacz itd.), urządzeń wykorzystywanych przy pracach montażowych (agregat prądotwórczy, sprężarka, dźwig, ładowarka itp.), a także środki transportu. Uciążliwość ta będzie jednak nieciągła, a zmiany klimatu akustycznego ograniczą się do okresu prowadzenia prac budowlanych. Hałas emitowany podczas prac budowlanych będzie krótkotrwały o zasięgu lokalnym, przemijający z chwilą zakończenia robót.

Projektowana inwestycja w większości przebiega przez tereny rolne użytkowane głównie jako grunty orne, łąki i pastwiska oraz w sąsiedztwie kompleksów leśnych. W rejonie projektowanego przedsięwzięcia występuje również zabudowa mieszkaniowa, gospodarcza/zagrodowa i usługowa. Analizę emisji hałasu do środowiska wykonano dla etapu realizacji i eksploatacji przedsięwzięcia.

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. z 2014 r., poz. 112), dopuszczalny równoważny poziom dźwięku A wynosi dla pory dnia (06:00 – 22:00) – $L_{AeqD} = 50/55$ dB, a dla pory nocy (22:00 – 06:00) – $L_{AeqN} = 40/45$ dB. W fazie realizacji inwestycji standardy jakości środowiska akustycznego winny być spełnione dla pory dnia oraz w porze nocy, na ww. terenach chronionych akustycznie.

Realizacja planowanej inwestycji będzie powodować emisję hałasu zarówno w porze dnia, jak i w porze nocy. Źródłami hałasu w porze dnia będą urządzenia i maszyny wykorzystywane przy pracach ziemnych i pracach montażowych z wykorzystaniem metod bezwykopowych oraz metody wykopu otwartego. Natomiast w porze nocy emisja będzie związana jedynie z realizacją gazociągu metodą bezwykopową (prace podczas wykonywania przewiertów/przecisków muszą odbywać się w sposób ciągły, tj. 24 h/dobę). Podczas prowadzenia prac metodami tradycyjnymi (tj. metodą wykopu otwartego), prace prowadzone będą wyłącznie w porze dnia.

W przypadku prowadzenia prac metodą bezwykopową wykorzystywane będą również zespoły maszyn składających się z wiertnicy do wierceń, systemu do sporządzania płuczki wiertniczej, pompy płuczkowej, systemu do oczyszczania płuczki wiertniczej, przewodu wiertniczego, systemu sterowania oraz zestawu narzędzi wiertniczych. Podczas wykonywania przewiertów (metody bezwykopowe) większość prac będących źródłem hałasu będzie miała miejsce na terenie placu montażowego w miejscu rozpoczęcia przewiertu oraz na terenie placu montażowego w miejscu zakończenia przewiertu pod pokonywaną przeszkodą. Należy podkreślić, że na przeważającej części trasy gazociąg będzie budowany metodą wykopu otwartego.

Hałas emitowany podczas prac budowlanych będzie krótkotrwały o zasięgu lokalnym. Przedmiotowe prace związane z budową gazociągu będą miały charakter miejscowy, okresowy, przemijający z chwilą zakończenia robót.

W trakcie realizacji przedsięwzięcia występować będzie emisja wibracji, która spowodowana będzie ruchem maszyn budowlanych, wykorzystywanych powszechnie w większości robót budowlanych. Zasięg oddziaływania emisji powinien ograniczyć się do placu budowy, ponieważ wibracje tego typu mają niewielką energię, a ich charakter będzie krótkotrwały i niezorganizowany. Generowane drgania mogą jedynie potencjalnie oddziaływać na mniejszą faunę bytującą w gruncie, jednak będzie to oddziaływanie lokalne i ograniczy się wyłącznie do najbliższego sąsiedztwa prowadzonych robót.

Etap realizacji przedsięwzięcia, tj. prace budowlane i montażowe będą również źródłem niezorganizowanej emisji gazów i pyłów do powietrza. Wpływ przedsięwzięcia na stan jakości powietrza atmosferycznego związany będzie głównie z emitowaniem spalin na skutek spalania paliw w maszynach pracujących w związku z prowadzonymi pracami budowlano-montażowymi (ciągniki kołowe, koparki, spychacze, agregaty prądotwórczo-spawalnicze, dźwigi, sprężarki). Emisja związana będzie również z prowadzonymi pracami spawalniczymi i pracami ziemnymi. Emisja pyłu powstającego w wyniku prowadzonych prac ziemnych, związanych głównie z wykonaniem niezbędnych wykopów pod planowany gazociąg oraz infrastrukturę towarzyszącą i ich zakopywanie, jak również składowanie materiałów sypkich, będzie miała niewielki zasięg. Biorąc pod uwagę fakt, iż w tym przypadku będziemy mieli do czynienia z materiałami powodującymi emisję pyłów o dużych frakcjach, charakteryzujących się dużą prędkością opadania, odległość ich unoszenia będzie stosunkowo niewielka i ograniczy się do bezpośredniego sąsiedztwa gazociągu.

Oddziaływanie przedsięwzięcia w fazie realizacji na stan powietrza atmosferycznego można określić jako lokalne, nieciągłe o niewielkim natężeniu (ustające z chwilą zakończenia prac). Prowadzone prace będą miały charakter przejściowy, zatem związana z nimi emisja zanieczyszczeń do powietrza nie będzie skutkowała trwałymi zmianami jakości powietrza. Emisja ta będzie miała charakter niezorganizowany, okresowy i ustąpi z chwilą zakończenia prac budowlano-montażowych. Ponadto, w celu zminimalizowania tego oddziaływania prace prowadzone będą z wykorzystaniem sprawnego technicznie sprzętu, transport materiałów sypkich prowadzony będzie pojazdami do tego przystosowanymi, skrzynie ładunkowe będą przykrywane plandekami lub transportowany materiał utrzymywany będzie w stanie wilgotności ograniczającej pylenie, składowane materiały sypkie zostaną zabezpieczone przed nadmiernym pyleniem (np. przez przykrywanie), potencjalne miejsca wtórnego pylenia materiałów oraz dróg wewnętrznych będą zraszane w dni słoneczne i wietrzne, prędkość ruchu pojazdów w rejonie prowadzonej budowy zostanie ograniczona oraz zapewnione zostaną efektywne dojazdy na teren budowy.

Na podstawie przeprowadzonych analiz i obliczeń prognostycznych zaprezentowanych w raporcie stwierdzono, iż uciążliwość projektowanego przedsięwzięcia w zakresie emisji do powietrza na etapie realizacji (prac budowlanych i montażowych) może nieznacznie przekroczyć dopuszczalne standardy środowiskowych określonych dla powietrza atmosferycznego określonych w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 26 stycznia 2010 r. w sprawie wartości odniesienia dla niektórych substancji w powietrzu (Dz. U. 2010 nr 16, poz. 87).

W związku z prognozowaną ilością emitowanych zanieczyszczeń do powietrza na etapie jego realizacji oraz jej niezorganizowanym charakterem, a także stosunkowo krótkim czasem realizacji (pora dnia, jedynie w przypadku realizacji inwestycji metodą bezwykopową również w porze nocy), można stwierdzić, że nie będzie miała ona wpływu na stan czystości powietrza w miejscu realizacji inwestycji oraz jego sąsiedztwie.

Etap realizacji przedmiotowego przedsięwzięcia wiązał się będzie również z oddziaływaniem na faunę, co może być związane z czasowym płoszeniem zwierząt, jednak oddziaływanie to będzie krótkotrwałe i odwracalne. Ponadto, realizacja inwestycji może wiązać się z czasowym płoszeniem zwierząt występujących na terenach sąsiadujących z pasem montażowym, poprzez wzmożony hałas, obecność ludzi i ruch pojazdów budowlanych. Jednak oddziaływanie to będzie krótkotrwałe i ograniczone jedynie do terenów sąsiadujących z prowadzonymi pracami. Dzięki remediacji terenu, szata roślinna po zasypaniu wykopów ulegnie odtworzeniu. Realizacja zadania pomimo, iż na przeważającej długości trasa planowanego przedsięwzięcia omija tereny gęsto zadrzewione, wiązać się będzie z koniecznością przeprowadzenia wycinki drzew i krzewów, których występowanie stwierdzono na obszarze trasy gazociągu oraz pasa montażowego. Działania

te spowodują zmianę warunków świetlnych i cieplnych na terenach leśnych. Przewidywane wycinki drzewostanu na trasie gazociągu nie będą stanowiły znaczącego ubytku w siedliskach, ponadto prace związane z wycinką prowadzone będą poza okresem lęgowym zinwentaryzowanych gatunków ptaków lub w przypadku konieczności przystąpienia do wycinki w okresie lęgowym, poprzedzona będzie kontrolą pod kątem zasiedlania przez ptaki. W przypadku ichtiofauny oddziaływanie inwestycji również będzie niewielkie, ze względu na fakt, iż ciek wodny, w których zinwentaryzowane zostały gatunki ichtiofauny przekraczane będą metodą bezwykopową. W związku z powyższym nie dojdzie do trwałych ingerencji w siedliska. Po zakończeniu inwestycji, teren przywrócony zostanie do stanu najbardziej przypominającego stan pierwotny (sprzed inwestycji). Na trasie gazociągu widoczne będą jedynie słupki znacznikowe, a na terenach leśnych niewielkie przecinki.

Stan wierzchniej warstwy gleby zostanie przywrócony do stanu zbliżonego do obecnego, w związku z tym przewiduje się, że niska roślinność po upływie czasu zostanie odtworzona. W pierwszej kolejności będzie miało miejsce wykonanie zasypki gazociągu, odbudowa urządzeń melioracyjnych (rowy melioracyjne, drenaż) oraz humusowanie. Całość pasa zostanie dokładnie splantowana z nawiązaniem do terenu istniejącego.

Etap realizacji i eksploatacji przedsięwzięcia będzie się wiązał również z powstawaniem pewnej ilości odpadów. Należy podkreślić, iż sposób postępowania oraz dalsze zagospodarowanie odpadów wytworzonych na etapie realizacji i eksploatacji planowanego przedsięwzięcia będzie zgodne z zasadami gospodarowania odpadami i wymaganiami ochrony środowiska. Gospodarowanie wytworzonymi odpadami na każdym etapie inwestycji, odbywać się będzie zgodnie z obowiązującymi przepisami w tym zakresie określonymi w ustawie z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz. U. z 2021 r., poz. 779 ze zm.) oraz stosownych aktach wykonawczych do ww. ustawy. Zgodnie z ww. ustawą o odpadach, podstawową zasadą postępowania z wytwarzanymi odpadami będzie zapobieganie powstawaniu odpadów, ograniczanie ich ilości do minimum poprzez stosowanie racjonalnej gospodarki materiałowej, a w przypadku powstawania odpadów, dalsze gospodarowanie odpadami w sposób selektywny poprzez umieszczanie ich w wyznaczonych do tego celu miejscach wyposażonych w odpowiednio dobrane do rodzaju i ilości danego odpadu oznakowane pojemniki do magazynowania odpadów w sposób selektywny.

W trakcie etapu realizacji, będą wytwarzane odpady, które zgodnie z rozporządzeniem Ministra Klimatu z dnia 2 stycznia 2020 r. w sprawie katalogu odpadów (Dz. U. poz. 10), zakwalifikowano do następujących grup:

- grupa 8 – odpady z produkcji, przygotowania, obrotu i stosowania powłok ochronnych (farby, lakiery, kleje i szczeliwa);
- grupa 12 – odpady z kształtowania oraz fizycznej i mechanicznej obróbki powierzchni metali i tworzyw sztucznych (odpady spawalnicze i zużyte elektrody);
- grupa 15 – odpady opakowaniowe (papier, tektura, z tworzyw sztucznych, z drewna i z metali oraz sorbenty, odzież ochronna, materiały filtracyjne, szmaty i in.);
- grupa 17 – odpady z budowy (odpady betonu, ceramiki, fragmenty kabli, tworzywa sztuczne, materiały izolacyjne i in.);
- grupa 20 – odpady komunalne.

W sytuacjach awaryjnych, tj. niekontrolowanych wyciekach płynów eksploatacyjnych, powstawać mogą odpady z grupy odpadów niebezpiecznych o kodzie 17 05 03* – gleba i ziemia, w tym kamienie zawierające substancje niebezpieczne. Na placu budowy zachowana zostanie należyta dyscyplina prac, jak również ostrożność i dbałość o wykorzystywany sprzęt, dlatego Wnioskodawca przyjął założenie, że odpady oznaczone kodem 17 05 03* nie będą powstawać.

Zgodnie z art. 2 przepisów ustawy o odpadach nie stosuje się do niezanieczyszczonej gleby i innych materiałów występujących w stanie naturalnym, wydobytych w trakcie robót budowlanych, pod warunkiem, że materiał ten zostanie wykorzystany do celów budowlanych w stanie naturalnym na terenie, na którym został wydobyty. Wnioskodawca przewiduje, że powstały podczas budowy nadmiar rodzimych mas ziemnych zostanie rozplantowany w miejscu realizacji przedsięwzięcia do wyrównania terenu po zakończeniu prac budowlanych. W przypadku wystąpienia gruntów zanieczyszczonych, o przekroczonych standardach jakościowych, zastosowanie będą miały przepisy ustawy o odpadach.

Podczas wykonywania przewiertów kierunkowych na odcinkach gazociągu wykonywanych w technologiach bezwykopowych stosowana będzie płuczka wiertnicza bentonitowa, która jest materiałem naturalnym i nie zawiera w swoim składzie substancji niebezpiecznych. Technologie wiercenia z użyciem płuczek wiertniczych wykorzystują systemy oczyszczania płuczki wiertniczej, wprowadzając ją w obieg zamknięty. Zamknięcie obiegu płuczki dzięki zastosowaniu odpowiednich urządzeń pozwala na znaczną redukcję zużycia wody i materiałów płuczkowych, a co za tym idzie również zmniejszenie ilości wytwarzanych odpadów.

Odpady charakteryzujące się właściwościami niebezpiecznymi będą magazynowane w specjalnie dostosowanych do rodzaju odpadu i oznakowanych nazwą i kodem odpadu pojemnikach (kontenerach) na odpady niebezpieczne, o szczelnym podłożu, w miejscach zabezpieczonych przed dostępem osób postronnych i zwierząt. Odpady inne niż niebezpieczne mogą być przechowywane w opakowaniach z tworzyw sztucznych (worki foliowe, worki typu BIG-BAG, pojemniki plastikowe itp.), metalowych (pojemniki, kontenery, beczki, kosze siatkowe itp.), bądź drewnianych (palety, palety-pojemniki itp.) w sposób niepowodujący zagrożenia dla środowiska.

Wszystkie wytworzone na etapie realizacji inwestycji odpady zostaną odebrane przez wyspecjalizowane firmy posiadające stosowne decyzje i uprawnienia w zakresie gospodarki odpadami i zagospodarowane zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami.

Nie przewiduje się negatywnego oddziaływania na wody powierzchniowe i podziemne w związku z prawidłowo prowadzoną eksploatacją gazociągu. Negatywne oddziaływanie na wody powierzchniowe i podziemne może wystąpić jedynie w przypadkach awaryjnych. Awaryjne rozszczelnienie gazociągu może spowodować migrację gazu do wód gruntowych, a co za tym idzie zanieczyszczenie wód. Prawdopodobieństwo wystąpienia awarii jest jednak niewielkie, projektowany gazociąg będzie posiadał zabezpieczenie antykorozyjne oraz system ochrony katodowej. Ewentualne korozje będą wcześniej wykrywane dzięki badaniom szczelności tłokiem inspekcyjnym, co pozwoli na dokonywanie we właściwym czasie działań zapobiegawczych i naprawczych. Opisane powyżej działania i środki zapobiegawcze pozwolą ograniczyć sytuacje awaryjne do minimum. Jednak w przypadku gdyby doszło do awarii gazociągu, awaria ta zostanie natychmiast wykryta dzięki systemowi monitoringu. Uszkodzony odcinek gazociągu będzie automatycznie wyłączany z eksploatacji. Zatem ewentualne emisje związane z sytuacjami awaryjnymi będą związane z bardzo krótkotrwałym wypływem gazu, który będzie trwał do czasu zamknięcia zaworów odcinających dopływ gazu do uszkodzonego odcinka. W związku z powyższym niebezpieczeństwo zanieczyszczenia wód powierzchniowych i podziemnych jest znikome.

Wody opadowe i roztopowe z terenów projektowanych obiektów nieliniowych, tj. stacje redukcyjno-pomiarowe czy zespoły zaporowo-upustowe, będą typowymi zmieszanyimi wodami deszczowymi i roztopowymi pochodzącymi z odwodnienia dachów oraz terenów utwardzanych. Wody opadowe i roztopowe odprowadzane będą do gruntu, na teren będący własnością Wnioskodawcy (nie będą ujmowane w zamknięte systemy kanalizacyjne), w sposób niepowodujący

zalewania terenów sąsiednich oraz niezmieniający stanu wody na gruncie, w szczególności kierunku i natężenia odpływu ww. wód ze szkodą dla gruntów sąsiednich. Ze względu na charakter wykorzystywania przedmiotowych powierzchni, w tym przewidywaną małą częstotliwość wykonywania prac serwisowych, możliwa ilość środków ropopochodnych jest znikoma. Zaproponowane rozwiązania techniczne dla planowanego przedsięwzięcia pozwolą zabezpieczyć środowisko wodne przed emisją zanieczyszczeń do wód powierzchniowych i podziemnych, a zatem eksploatacja przedmiotowego przedsięwzięcia nie będzie powodować znaczących oddziaływań.

W ramach eksploatacji przedmiotowej inwestycji nie będą powstawać ścieki bytowe.

Na etapie eksploatacji przedmiotowego przedsięwzięcia emisja hałasu związana będzie z funkcjonowaniem stacji redukcyjno-pomiarowych (SRP) oraz zespołów zaporowo-upustowych (ZZU). W stacjach SRP (wewnątrz kontenerów technologicznych) zamontowane będą reduktory ciśnienia osiowe z tłumikami hałasu. Reduktor ciśnienia osiowy z tłumikiem hałasu (tłumienie ok. 20 dB) będzie posiadał moc akustyczną ok. 65 dB (w zależności od warunków pracy, po zastosowaniu tłumika). Dodatkowo obudowa kontenera technologicznego znajdującego się na stacji będzie wykonana z paneli wielowarstwowych, które będą pochłaniały i rozpraszały fale dźwiękowe generowane przez ciągi redukcyjne stacji SRP. Jak wynika z obliczeń poziomu hałasu, które stanowią załącznik do raportu oos, na terenie projektowanych SRP zasięg izofon o wartości 55 dB i 45 dB kształtuje się tylko w granicach ogrodzenia stacji. Lokalizacja SRP na terenach rolnych, w znacznej odległości od terenów chronionych akustycznie, jak również odpowiednia izolacja akustyczna ścian kontenerów technologicznych stacji oraz projektowany tłumik na zaworze redukcyjnym będą skutecznie ograniczać emisję hałasu, przez co eksploatacja obiektów nie będzie wpływała negatywnie na otoczenie i nie spowoduje przekroczeń dopuszczalnych norm hałasu na terenach podlegających ochronie akustycznej. Podczas eksploatacji źródłem hałasu będą również ZZU, gdzie emisja hałasu może zaistnieć wyłącznie awaryjnie w przypadku konieczności upustu gazu rurami wydmuchowymi. Upust gazu wiąże się z hałasem rzędu ok. 120 dB, jest jednak krótkotrwały, bo trwa ok. 5 – 15 min. Należy podkreślić, że awaryjne upusty gazu mają sporadyczny i losowy charakter, a emisja hałasu z nimi związana jest największa w okresie początkowych kilkudziesięciu sekund – kilku minut, a następnie natężenie hałasu stopniowo, znacząco maleje. Znaczna odległość do obiektów chronionych akustycznie oraz krótkotrwała i występująca łącznie w sytuacjach awaryjnych emisja hałasu na ZZU powoduje, że mimo wysokiego poziomu hałasu, nie będą one uciążliwe dla otoczenia.

Hałas związany z przepływem gazu nie występuje, ponieważ gazociąg na całej swojej długości będzie przebiegał pod powierzchnią ziemi.

Na podstawie przedstawionych w raporcie wyników obliczeń można stwierdzić, że planowane przedsięwzięcie w fazie normalnej eksploatacji i przy określonych założeniach projektowych, a także podczas upustów gazu nie będzie oddziaływać w sposób ponadnormatywny na klimat akustyczny środowiska. Obliczona wartość poziomów hałasu emitowanego przez obiekty towarzyszące (SRP, ZZU), nie spowodują przekroczeń hałasu dla poszczególnych obiektów w odniesieniu do ich funkcji. W związku z powyższym można stwierdzić, że emisja hałasu akustycznego na etapie eksploatacji inwestycji nie będzie stanowiła zagrożenia akustycznego dla najbliższych obiektów i terenów chronionych akustycznie.

Faza eksploatacji gazociągu nie będzie powodować znaczącej emisji substancji do atmosfery. Tłoczenie gazu gazociągiem jest procesem całkowicie hermetycznym, nie występuje, zatem kontakt medium z otoczeniem. Niewielka emisja do powietrza będzie występowała wyłącznie podczas procesu napełniania gazociągu gazem oraz podczas okresowych przeglądów. Podczas procesu napełniania gazociągów gazem w ramach instalacji technologicznych i urządzeń technologicznych tzw. „metodą pośrednią” (wypieranie powietrza przez medium robocze – gaz

ziemny) do powietrza emitowany jest azot (N) oraz gaz ziemny. Poza tym, na etapie eksploatacji gazociągu może dochodzić do sporadycznych, kontrolowanych upustów gazu do atmosfery, które mają na celu utrzymanie bezpieczeństwa transportu gazu bądź umożliwienie prowadzenia prac konserwacyjno-remontowych. Operacje „kontrolowanej” emisji gazu dokonywane będą przez odpowiednio przeszkolony zespół pracowników i będą sterowane przy pomocy specjalistycznych urządzeń technicznych. Będą to emisje krótkotrwałe, występujące jedynie podczas odgazowywania sieci pod kontrolą służb eksploatacyjnych. Zastosowane rozwiązania techniczne ograniczą emisję do niezbędnego minimum.

Projektowane przedsięwzięcie będzie również źródłem zorganizowanej emisji gazów i pyłów do powietrza związanej z funkcjonowaniem stacji gazowych. Źródłem emisji zanieczyszczeń ze stacji gazowych będą kotły gazowe o małych mocach, w których w procesie spalania gazu ziemnego powstawać będą: dwutlenek azotu, dwutlenek siarki, tlenek węgla i pył PM10. Na podstawie przeprowadzonych analiz i obliczeń przedstawionych w raporcie stwierdzono, iż przedmiotowe przedsięwzięcie nie będzie powodować występowania ponadnormatywnych wartości zanieczyszczeń w powietrzu. Uciążliwość projektowanej inwestycji w zakresie emisji do powietrza nie przekroczy dopuszczalnych poziomów określonych w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 26 stycznia 2010 r. w sprawie wartości odniesienia dla niektórych substancji w powietrzu (Dz. U. z 2010 r., nr 16, poz. 87).

Eksploatacja gazociągu w normalnych warunkach jest technologią praktycznie bezodpadową. Jedynie w trakcie bieżącej obsługi i konserwacji przewiduje się wytwarzanie niewielkiej ilości odpadów. Wytwarzane odpady zgodnie z rozporządzeniem Ministra Klimatu z dnia 2 stycznia 2020 r. w sprawie katalogu odpadów (Dz. U. z 2020 r., poz. 10):

- 05 07 99 – inne nie wymienione odpady: woda zanieczyszczona węglowodorami oraz nieznaczne ilości produktów korozji gazociągu,
- 08 01 11* – odpady farb i lakierów zawierających rozpuszczalniki organiczne lub inne substancje niebezpieczne,
- 08 01 12 – odpady farb i lakierów inne niż wymienione w 08 01 11*,
- 08 04 09* – odpadowe kleje i szczeliwa zawierające rozpuszczalniki organiczne lub inne substancje niebezpieczne,
- 08 04 10 – odpadowe kleje i szczeliwa inne niż wymienione w 08 04 09*,
- 12 01 01 – odpady z toczenia i piłowania żelaza oraz jego stopów,
- 12 01 21 – zużyte materiały szlifierskie inne niż wymienione w 12 01 20* (zużyte ścierniwo),
- 15 01 10* – opakowania zawierające pozostałości substancji niebezpiecznych lub nimi zanieczyszczone,
- 15 02 02* – sorbenty, materiały filtracyjne (w tym filtry olejowe nieujęte w innych grupach), tkaniny do wycierania (np. szmaty, ścierki) i ubrania ochronne zanieczyszczone substancjami niebezpiecznymi,
- 17 04 11 – kable inne niż wymienione w 17 04 10*,
- 20 03 01 – niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne.

Odpady charakteryzujące się właściwościami niebezpiecznymi należy umieszczać w specjalnie dostosowanych do rodzaju odpadu i oznakowanych nazwą i kodem odpadu pojemnikach (kontenerach) na odpady niebezpieczne, o szczelnym podłożu, wewnątrz pomieszczeń, w miejscach zabezpieczonych przed dostępem osób postronnych. Odpady wytwarzane podczas bieżącej eksploatacji gazociągu należy przekazywać do dalszego zagospodarowania wyłącznie odbiorcom posiadającym stosowne decyzje administracyjne w zakresie gospodarowania odpadami.

Przedstawione w przedłożonej dokumentacji, w tym w szczególności w raporcie informację pozwalają stwierdzić, że:

- w związku z eksploatacją przedsięwzięcia nie nastąpią niekorzystne zmiany z punktu widzenia ochrony krajobrazu czy dóbr kultury;
- eksploatacja przedmiotowego przedsięwzięcia nie będzie powodować przekraczania dopuszczalnych standardów jakości środowiska i naruszać interesów osób trzecich;
- planowane przedsięwzięcie w fazie normalnej eksploatacji nie będzie oddziaływać w sposób ponadnormatywny na klimat akustyczny środowiska;
- planowany sposób postępowania z wytwarzanymi na etapie eksploatacji odpadami nie będzie wywierał negatywnego wpływu na środowisko;
- emisja zanieczyszczeń do powietrza w fazie normalnej eksploatacji, nie spowoduje przekroczenia dopuszczalnych wartości odniesienia.

Na obecnym etapie Wnioskodawca nie planuje likwidacji projektowanego gazociągu. Etap likwidacji obiektów w postaci rurociągów podziemnych polega na demontażu obiektów naziemnych (przede wszystkich obiektów kubaturowych) oraz pozostawieniu wszystkich elementów sieci podziemnych. W ramach likwidacji nastąpi usunięcie zabudowy obiektami technicznymi, a następnie wywiezienie ich w formie odpadów głównie z budowy i remontów, tj. grupy 17. Likwidacja elementów sieci podziemnych gazociągu ma miejsce jedynie wówczas, gdy na odcinkach tych planowana jest budowa innej instalacji podziemnej lub naziemnej. Na odcinku gazociągu planowanym do likwidacji, po odłączeniu gazu, ma miejsce przedmuchanie azotem, ewentualnie wypełnienie niektórych odcinków masą wypełniającą, obustronne zaślepienia i pozostawienie w ziemi. Właściwie przeprowadzona likwidacja obiektów kubaturowych oraz infrastruktury naziemnej nie powinna spowodować negatywnego wpływu na środowisko. Oddziaływania związane z etapem likwidacji inwestycji, mając na uwadze pozostawienie elementów sieci podziemnej, będą znacznie mniejsze w stosunku do oddziaływań inwestycji na etapie realizacji.

Źródła konfliktów społecznych, które zidentyfikowano w raporcie o oś, związane z planowanym przedsięwzięciem to: obawa związana z wyrządzeniem szkody właścicielom działek, w obrębie których realizowana będzie inwestycja; niedogodności występujące na etapie realizacji przedsięwzięcia takie jak: utrudnienia w ruchu i dostępności do niektórych ciągów komunikacyjnych wskutek przekraczania dróg metodą wykopową, hałas i emisja zanieczyszczeń podczas budowy gazociągu, czy utrudnienia związane z tymczasowym zajmowaniem terenów rolnych na potrzeby realizacji przedsięwzięcia oraz prawdopodobieństwem wystąpienia zmian w strukturze gleb w obrębie pasa montażowego, a także obecnością ludzi i maszyn, zwłaszcza w okresie prowadzenia przez rolników sezonowych prac polowych; przebieg trasy przedmiotowego przedsięwzięcia, którą częściowo została zaprojektowana przez obszary podlegające ochronie na podstawie ustawy o ochronie przyrody. Przedmiotowa inwestycja realizowana będzie zgodnie z specustawą gazową, która przyspiesza i upraszcza proces legalizacyjny inwestycji. Uproszczone zostają procesy uzyskania pozwolenia do dysponowania nieruchomością, co może wiązać się z protestem właścicieli gruntów. Wyrównywanie strat związanych z budową gazociągu oraz wszelkie odszkodowania dla właścicieli gruntów będą stać po stronie Inwestora, bądź w przypadku strat związanych z robotami budowlanymi – wykonawcy prac budowlanych. Jednocześnie charakter prac związanych z budową oraz eksploatacją przedsięwzięcia nie wiąże się z występowaniem uciążliwości tj. pozbawienie możliwości korzystania z wody czy energii dla osób trzecich. W celu ograniczenia ewentualnych konfliktów z przyszłymi inwestycjami prywatnymi i samorządów gminnych, przeprowadzono analizę zgodności projektowanej inwestycji z aktami prawa miejscowego, które stanowią obowiązujące miejscowe plany zagospodarowania

przestrzennego. Planowana inwestycja jest strategiczna z punktu widzenia bezpieczeństwa i niezależności energetycznej Polski. Projekt ma znaczenie ponadregionalne, a jego bezpośrednim celem jest zapewnienie bezpieczeństwa zaopatrzenia w paliwo gazowe odbiorców na obszarze podlegającym Oddziałowi PSG Sp. z o.o. w Łodzi, umożliwienie pokrycia rosnącego zapotrzebowania na gaz w tej części Polski oraz zapewnienie możliwości rozwoju gazyfikacji na tym obszarze. Przyjęte przez Wnioskodawcę założenia techniczne, technologiczne i organizacyjne, a także szczegółowe procedury przeprowadzania prac, będą służyć minimalizacji potencjalnych strat dla środowiska oraz interesów gospodarczych miejscowej społeczności. Oddziaływanie przedsięwzięcia będzie się sprowadzało głównie do etapu budowy oraz będzie ono odwracalne i krótkotrwałe. Podczas etapu planowania i realizacji omawianego przedsięwzięcia są i będą podejmowane nadal wszelkie możliwe działania mające na celu ograniczenie eskalacji konfliktu społecznego oraz wzrost akceptacji społecznej dla proponowanej koncepcji.

Realizacja planowanego przedsięwzięcia będzie powodowała typowe dla okresu budowy uciążliwości związane z emisją hałasu oraz niezorganizowaną emisją zanieczyszczeń wprowadzanych do powietrza, powodowaną pracą maszyn budowlanych. Ponadto, faza budowy będzie związana z powstawaniem odpadów budowlanych oraz krótkotrwałą zmianą powierzchni ziemi – realizacja wykopów i tymczasowe składowanie wydobytego gruntu z wykopu. Prace prowadzone w okresie budowy polegać będą głównie na przygotowaniu placu budowy, w tym pasa montażowego (np. wycinka drzew, krzewów), zdjęciu warstwy humusu, wykonaniu odkładu gruntu, wykonaniu i zabezpieczeniu wykopów pod projektowany gazociąg, ewentualnym odwodnieniu wykopów, budowie obiektów kubaturowych, ułożeniu gazociągu i przywróceniu terenu do stanu pierwotnego. Odpowiednio zorganizowane zaplecze budowlane, stosowanie wyłącznie sprawnego, będącego w dobrym stanie technicznym sprzętu budowlanego oraz środków transportu, eliminowanie pracy maszyn budowlanych na tzw. „biegu jałowym”, ograniczenie pracy ciężkiego sprzętu wyłącznie do pory dnia spowoduje, iż realizacja planowanego przedsięwzięcia nie będzie wywierała znaczącego wpływu na środowisko. Realizacja przedsięwzięcia może powodować przekroczenie dopuszczalnych norm w stosunku do emisji hałasu i do powietrza atmosferycznego. Zarówno emisja hałasu jak i zanieczyszczeń do powietrza podczas prac budowlanych będzie krótkotrwała o zasięgu lokalnym, dodatkowo, prace budowlane związane z realizacją przedsięwzięcia metodą wykopu otwartego prowadzone będą w porze dnia. Wnioskodawca dopuszcza prowadzenie prac metodą wykopu otwartego całodobowo na terenach nie chronionych akustycznie. W celu zminimalizowania emisji zanieczyszczeń do powietrza zastosowane będą odpowiednie rozwiązania techniczne oraz organizacyjne wskazane i opisane w niniejszej decyzji. Przedmiotowe prace związane z budową gazociągu będą miały charakter miejscowy, okresowy (przemijający z chwilą zakończenia robót). Trwałe oddziaływanie inwestycji na środowisko może być związane z wycinką drzew w obrębie pasa montażowego. Jednak biorąc pod uwagę przebieg trasy gazociągu i fakt omijania w dużym stopniu terenów leśnych oddziaływanie to nie będzie znaczące.

Przy zastosowaniu działań minimalizujących określonych w sentencji niniejszej decyzji, tj. prowadzenie nadzoru przyrodniczego, w tym przenoszenie osobników poza teren budowy, przedsięwzięcie nie będzie znacząco wpływać na bezkręgowce. Budowa gazociągu może negatywnie oddziaływać na ryby poprzez pogorszenie warunków ich życia. Dzięki zastosowaniu odpowiednich metod budowy, stosowanie się do zaleceń określonych w sentencji niniejszej decyzji, oddziaływanie to zostanie zminimalizowane. Przekroczenia większych rzek, które występują na trasie gazociągu wykonane zostaną metodą bezwykopową, która unika ingerencji w koryto i brzeg cieków, a co za tym idzie w siedliska ryb i zwierząt związanych ze środowiskiem wodnym. Przekraczanie cieków metodą wykopu otwartego wiąże się z ingerencją w wody powierzchniowe,

jednak jest to oddziaływanie krótkotrwałe. Oddziaływanie planowanego przedsięwzięcia wystąpi również w stosunku do płazów i gadów i związane będzie z wykonywaniem wykopów, a co za tym idzie możliwością uwięzienia osobników w pułapkach. Oddziaływanie to będzie jednak lokalne i krótkotrwałe, a zmiany w obrębie siedlisk najczęściej będą odwracalne (zasypanie wykopów i przywrócenie terenu do stanu pierwotnego). Ponadto, zgodnie z zaleceniami z inwentaryzacji przyrodniczej, które zostały zawarte również w niniejszej decyzji, prowadzony nadzór przyrodniczy, stosowanie tymczasowych płotków ochronnych, przenoszenie osobników do stanowisk zastępczych oraz kontrolowanie wykopów przyczyni się do zniwelowania zagrożeń etapu budowy planowanego przedsięwzięcia w stosunku do gadów i płazów. Realizacja przedsięwzięcia będzie niosła za sobą także zagrożenie dla populacji ptaków, poprzez ich płoszenie oraz niszczenie siedlisk – wycinka drzew i krzewów. W związku z powyższym, prace przygotowawcze przedmiotowego przedsięwzięcia ingerujące w pokrycie glebowe oraz wycinka drzew i krzewów w zwartym drzewostanie, kolidujących z planowanym gazociągiem przeprowadzona zostanie poza okresem lęgowym ptaków, tj. w terminie od 1 sierpnia do końca lutego. Wycinka pozostałych drzew i krzewów – pojedynczych i rozproszonych, w innym terminie, jednakże planowaną wycinkę poprzedzi bezpośrednio ekspertyza ornitologiczna stwierdzająca brak zasiedlenia ptaków w rejonie drzewa, w przestrzeni o promieniu równym wysokości drzewa planowanego do usunięcia. Nadzór ornitologiczny obecny przy procesie wycinkowym będzie badał zadrzewienia pod kątem obecności czynnych gniazd i wstrzyma wycinkę do czasu trwałego opuszczenia gniazda lub wystąpi o stosowną derogację do organu ochrony przyrody. Etap budowy przedsięwzięcia może pociągać za sobą negatywne oddziaływanie dla ssaków, poprzez ich czasowe płoszenie, utratę siedlisk, przypadkowe zabijanie oraz czasową barierę w przemieszczaniu się. Zastosowanie się do proponowanych rozwiązań i działań minimalizujących wpłynie na ograniczenie skutków oddziaływania planowanego przedsięwzięcia na ssaki.

Oddziaływanie na powierzchnię ziemi będzie miało miejsce głównie w fazie realizacji przedsięwzięcia, oddziaływanie to nie będzie znaczące, ponadto będzie oddziaływaniem krótkotrwałym, które ustanie po zakończeniu prac. Stan wierzchniej warstwy gleby po zakończeniu robót zostanie doprowadzony do stanu zbliżonego do obecnego. Oddziaływanie w fazie eksploatacji związane będzie z trwałym zajęciem powierzchni ziemi pod obiekty nieliniowe oraz w przypadku wystąpienia awarii. Obiekty kubaturowe zlokalizowane są poza obszarami cennymi pod względem przyrodniczym.

Przeprowadzona analiza oddziaływania planowanego przedsięwzięcia na środowisko w trakcie eksploatacji, w zakresie emisji hałasu, emisji zanieczyszczeń wprowadzonych do powietrza, a także wytwarzania odpadów wykazała brak ponadnormatywnego oddziaływania na środowisko. W okresie funkcjonowania przedmiotowej instalacji, przy prawidłowej opiece nad obiektami, eksploatacja inwestycji nie będzie wiązać się z zanieczyszczeniem któregośkolwiek z elementów środowiska. Przy zachowaniu procedur bezpieczeństwa, higieny pracy, zasad ochrony środowiska oraz przepisów przeciwpożarowych etap ten nie będzie się też wiązał z zagrożeniami zdrowia ludzi. Ponadto, eksploatacja przedsięwzięcia nie przyczyni się do negatywnego oddziaływania przedsięwzięcia na przyrodę. Obiekty liniowe (gazociąg) zlokalizowane zostaną pod powierzchnią ziemi, więc nie będą stanowiły bariery infrastrukturalnej i ekologicznej. Obiekty kubaturowe projektowane są na terenach, które nie odznaczają się większą bioróżnorodnością. Eksploatacja przedmiotowego przedsięwzięcia wiązać się będzie z ochroną powietrza atmosferycznego poprzez dywersyfikację źródeł dostaw gazu i zastąpieniem nim paliw stałych.

Niniejsza decyzja nie zwalnia od konieczności uzyskania odrębnego zezwolenia na odstępstwo od zakazów wymienionych w art. 51 i 52 ustawy o ochronie przyrody, wydawanego przez właściwy organ ochrony środowiska, w przypadku, gdy realizacja prac wiąże się

z naruszeniem zakazów obowiązujących w stosunku do gatunków roślin, grzybów i zwierząt, podlegających ochronie gatunkowej.

Biorąc powyższe pod uwagę orzeczono jak w sentencji.

Pouczenie

Od niniejszej decyzji służy stronie odwołanie do Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska, za pośrednictwem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Łodzi w terminie 14 dni od daty doręczenia decyzji.

W trakcie biegu terminu do wniesienia odwołania strona może zrzec się prawa do wniesienia odwołania wobec Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Łodzi.

Z dniem doręczenia Regionalnemu Dyrektorowi Ochrony Środowiska w Łodzi oświadczenia o zrzeczeniu się prawa do wniesienia odwołania przez ostatnią ze stron postępowania, decyzja staje się ostateczna i prawomocna.

Organ pobrał opłatę skarbową za wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach w kwocie 205 zł oraz za dokument stwierdzający udzielenie pełnomocnictwa w kwocie 17 zł, zgodnie z załącznikiem do ustawy z dnia 16 listopada 2006 r. o opłacie skarbowej (t.j. Dz. U. z 2021 r., poz. 1923).

**Regionalny Dyrektor
Ochrony Środowiska w Łodzi**

Arkadiusz Malec

/podpisane kwalifikowanym podpisem elektronicznym/

/pismo zostało wydane w formie dokumentu elektronicznego/

Otrzymują:

1. Strony postępowania – zawiadomione w trybie art. 49 k.p.a

Do wiadomości:

1. Wojewódzki Inspektor Sanitarny w Łodzi

2. Dyrektor Zarządu Zlewni Wód Polskich w Sieradzu

Sprawę prowadzi: Monika Olczak 42 665 09 61

REGIONALNY DYREKTOR OCHRONY ŚRODOWISKA W ŁODZI

Załącznik nr 1 do decyzji Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Łodzi Nr 19/2021 z 17 listopada 2021 r. – Charakterystyka przedsięwzięcia.

Przedmiotowe przedsięwzięcie polega na budowie nowego gazociągu wysokiego ciśnienia MOP 6,3 MPa i średnicy nominalnej DN500 relacji Sieradz-Piotrków Trybunalski o długości maksymalnej 124 km wraz ze światłowodem. W zakres opracowania wchodzi również obiekty towarzyszące.

Planowany do realizacji gazociąg będzie miał następujące parametry:

- średnica nominalna: DN500,
- średnica zewnętrzna: Dz = 508,0 mm,
- grubość ścianki dla I kl. lokalizacji: g = 14,2 mm,
- grubość ścianki dla III kl. lokalizacji: g = 11,0 mm,
- maksymalne ciśnienie robocze: MOP = 6,3 MPa,
- minimalne przykrycie gazociągu: 1,2 m p.p.t.,
- rodzaj gazu: gaz z grupy E wysokometanowy.

Kanalizacja kablowa:

- kabel optotelekomunikacyjny tubowy
- odległość linii od gazociągu DN500: min. 1,0 m od ścianki gazociągu,
- kanalizacja teletechniczna (światłowodu): 2 rury DN50,
- przejście przez cieki, drogi, tory: przepusty,
- zasobniki kablowe: co ok. 1000 m.

Przedmiotowe przedsięwzięcie realizowane będzie etapowo.

Projektowana trasa przebiega przez następujące jednostki administracyjne:

Lp.	Obręb	Gmina	Powiat
1	30	m. Sieradz	sieradzki
2	26		
3	38-Woźniki	Sieradz	
4	25-Monice		
5	36-Kolonia Wiechutki		
6	4-Bogumiłów		
7	9-Dąbrowa Wielka		
8	31-Sokolów		
9	11-Dębina		
10	34-Wola Będkowska	Burzenin	
11	20-Prażmów		

Lp.	Obręb	Gmina	Powiat
12	2-Będków		
13	23-Ręszew		
14	14-Marianów i Kamilew		
15	24-Rokitowiec		
16	7-Gronów		
17	16-Nieczuj		
18	19-Niechmirów Kolonia		
19	17-Niechmirów		
20	6-Gacki Światłowizna		
21	12-Mała Wieś		
22	8-Rychłocice		
23	5-Konopnica		
24	3-Głuchów		
25	19-Zakurowie	Rusiec	bełchatowski
26	15-Prądzew		
27	5-Dąbrowa Rusiecka		
28	6-Dębina		
29	28-Sewerynów	Widawa	łaski
30	27-Sarnów		
31	23-Restarzew Cmentarny		
32	6-Dubie	Szczerców	
33	28-Szczercowska Wieś		
34	9-Grudna		
35	31-Zagadki		
36	32-Załuże		
37	15-Magdalenów		
38	8-Osina	Kluki	
39	5-Kluki		
40	14-Wierzchy Kluckie		
41	19-Ludwików	Bełchatów	bełchatowski
42	21	m. Bełchatów	
43	18		
44	29-Poręby	Bełchatów	
45	26-Oleśnik		
46	16-Księży Młyn		
47	19	m. Bełchatów	
48	20		
49	22-Mazury	Bełchatów	
50	2-Augustynów		
51	14-Kielchinów		
52	41-Zdzieszulice Górne		
53	23-Mokracz		
54	Janina-Michałów		
55	22-Miłaków	Wola Krzysztoporska	piotrkowski
56	1-Bogdanów		
57	15-Kozierogi		
58	9-Kacprów		

Lp.	Obręb	Gmina	Powiat
59	39-Wola Krzysztoporska		
60	16-Krężna		
61	36-Siomki		
62	17-Krzyżanów		
63	5-Gąski		
64	4-Bujny		
65	12- Longinówka	Rozprza	
66	40	m. Piotrków Trybunalski	
67	39		
68	38		
69	35		
70	37		
71	17-Poniatów	Sulejów	
72	45	m. Piotrków Trybunalski	
73	46		
74	17		
75	8		

Przedmiotowe przedsięwzięcie ma swój początek na terenie miasta Sieradz, w obrębie 30 (powiat sieradzki, woj. łódzkie), gdzie zlokalizowany zostanie węzeł zaporowo-upustowy Sieradz/miasto Sieradz (w ramach projektowanego odcinka Kalisz – Sieradz). Trasa gazociągu będzie przebiegać przez gminę Sieradz, gdzie przebiega przez tereny rolne. Na terenie gminy Burzenin w km ok. 25 gazociąg zostanie zlokalizowany ZZUP wraz ze stacją redukcyjno-pomiarową Złoczew/Burzenin. W dalszej części trasy gazociąg przebiega przez tereny gminy Konopnica. Dalej, gazociąg będzie przebiegać przez tereny leśne i rolne gminy Rusiec, w km ok. 51,6 zlokalizowane są tereny leśne podlegające pod zarządek Nadleśnictwa Wieluń. Po przekroczeniu gminy Rusiec i Widawa projektowany gazociąg wchodzi na teren gminy Szczerców, gdzie na niektórych odcinkach przebiega przez tereny leśne podlegające pod zarządek Nadleśnictwa Bełchatów. W km ok. 57 zostanie zlokalizowany ZZU wraz ze stacją redukcyjno-pomiarową oraz zespołem służ: nadawczej i odbiorczej – Rusiec/Szczerców. Dalej, gazociąg został zaprojektowany przez teren gminy Kluki, gdzie w km ok. 72,4 zostanie zlokalizowany ZZUP Kluki wraz ze stacją redukcyjno – pomiarową Kluki. Dalej, gazociąg będzie przebiegać przez tereny leśne i rolne gminy Bełchatów, gdzie w km ok. 81,7 zostanie zlokalizowany ZZUP Bełchatów wraz ze stacją redukcyjno – pomiarową. Po przekroczeniu gminy Bełchatów gazociąg wchodzi na teren gminy Wola Krzysztoporska, gdzie w km ok. 101,7 zostanie zlokalizowany ZZUP Wola Krzysztoporska. Dalej, przebieg gazociągu został zaprojektowany przez teren gminy Rozprza, gdzie po przekroczeniu drogi krajowej DK91 zostanie zlokalizowany ZZUP Piotrków Trybunalski Południe wraz ze stacją redukcyjno – pomiarową na kierunku Radomsko. Końcowy odcinek gazociągu Sieradz – Piotrków Trybunalski do połączenia z węzłem Meszcze prowadzi przez teren leśny otuliny Sulejowskiego Parku Krajobrazowego aż do istniejącej instalacji stacji gazowej Meszcze, gdzie gazociąg zostanie zakończony służą odbiorczą tłoka oraz ZZUP Piotrków Trybunalski – Meszcze.

Na trasie projektowanego gazociągu zostały zaprojektowane zespoły zaporowo-upustowe przyłączeniowe (w miejscu, gdzie przewidywane jest odejście np. na stację redukcyjno-pomiarową). Zespoły zaporowo-upustowe na gazociągu zostały zaprojektowane jako podziemne.

Obiekty technologiczne wchodzące w skład zespołów zaporowo-upustowych kątowych (analogicznie dla ZZUP Złoczew/Burzenin, ZZUP Rusiec/Szczerców wraz z dwoma śluzami (nadawczą i odbiorczą), ZZUP Kluki, ZZUP Wola Krzysztoporska, ZZUP Bełchatów, ZZUP Piotrków Trybunalski Południe, ZZU Piotrków Trybunalski/Meszcze wraz z jedną śluzą (odbiorczą)):

- zespół zaporowo-upustowy kątowy (zawory kulowe, zasuwki klinowe oraz główny zawór kulowy liniowy pełnoprzelotowy – przystosowany do tłokowania),
- kolumna upustowa,
- kanalizacja światłowodowa,
- dodatkowo dla ZZUP Rusiec/Szczerców zabudowa 2 śluz (nadawczej, odbiorczej),
- dodatkowo dla ZZU Piotrków Trybunalski/Meszcze zabudowa 1 śluzy (odbiorczej).

W ramach przedmiotowego przedsięwzięcia zaplanowano także wykonanie stacji redukcyjno-pomiarowych: SRP Złoczew/Burzenin, SRP Rusiec/Szczerców, SRP Kluki, SRP Bełchatów, SRP Piotrków Trybunalski Południe dla potrzeb zasilania nowych obszarów lub zapewnienia drugostronnego zasilania obszarów już zgazyfikowanych.

Obiekty technologiczne wchodzące w skład ww. stacji redukcyjno-pomiarowych:

- zespół zaporowo-upustowy wejściowy,
- zespół filtrseparatorów,
- stacja redukcyjna (zlokalizowana w kontenerze),
- kotłownia zlokalizowana w kontenerze, w sąsiedztwie kontenera SRP; zawiera dwa kotły, jeden podstawowy, prądowy, drugi rezerwowo, bezprądowy,
- pomieszczenie armatury kontrolno-pomiarowej i automatyki, zwane dalej AKPiA, (obiekt przyległy do kontenera),
- podgrzewacze gazu,
- nawalnia,
- układ pomiarowy,
- zespół zaporowo-upustowy wyjściowy,
- układ obejściowy,
- kanalizacja światłowodowa,
- drogi dojazdowe, place wewnętrzne,
- przyłącze energetyczne.

Parametry techniczne projektowanej SRP Złoczew/Burzenin:

- przepustowość nominalna: $Q_n = 2\,000\text{ m}^3/\text{h}$,
- maksymalne ciśnienie wejściowe: $P_{1\max} = 6,3\text{ MPa}$,
- minimalne ciśnienie wejściowe: $P_{1\min} = 2,542\text{ MPa}$,
- temperatura gazu przed redukcją: $T_{\text{wej}} = 0-10\text{ }^\circ\text{C}$,
- maksymalne ciśnienie wyjściowe: $P_{2\max} = 0,5\text{ MPa}$,
- minimalne ciśnienie wyjściowe: $P_{2\min} = 0,2\text{ MPa}$,
- temperatura gazu po redukcji: $T_{\text{wyj}} = +10\text{ }^\circ\text{C}$,
- rodzaj gazu zgodnie z PN-C-04750: symbol E,
- ciśnienie nominalne urządzeń i armatury: Class 600.

Parametry techniczne projektowanej SRP Rusiec/Szczerców:

- przepustowość nominalna: $Q_n = 2\,500\text{ m}^3/\text{h}$,
- maksymalne ciśnienie wejściowe: $P_{1\max} = 6,3\text{ MPa}$,
- minimalne ciśnienie wejściowe: $P_{1\min} = 2,463\text{ MPa}$,
- temperatura gazu przed redukcją: $T_{\text{wej}} = 0-10\text{ }^\circ\text{C}$,
- maksymalne ciśnienie wyjściowe: $P_{2\max} = 0,2\text{ MPa}$,

- minimalne ciśnienie wyjściowe: $P_{2min} = 0,1 \text{ MPa}$,
- temperatura gazu po redukcji: $T_{wyj} = +10 \text{ }^{\circ}\text{C}$,
- rodzaj gazu zgodnie z PN-C-04750: symbol E,
- ciśnienie nominalne urządzeń i armatury: Class 600.

Parametry techniczne projektowanej SRP Kluki:

- przepustowość nominalna : $Q_n = 2\ 000 \text{ m}^3/\text{h}$,
- maksymalne ciśnienie wejściowe: $P_{1max} = 6,3 \text{ MPa}$,
- minimalne ciśnienie wejściowe: $P_{1min} = 2,431 \text{ MPa}$,
- temperatura gazu przed redukcją: $T_{wej} = 0-10 \text{ }^{\circ}\text{C}$,
- maksymalne ciśnienie wyjściowe: $P_{2max} = 0,2 \text{ MPa}$,
- minimalne ciśnienie wyjściowe: $P_{2min} = 0,1 \text{ MPa}$,
- temperatura gazu po redukcji: $T_{wyj} = +10 \text{ }^{\circ}\text{C}$,
- rodzaj gazu zgodnie z PN-C-04750: symbol E,
- ciśnienie nominalne urządzeń i armatury: Class 600.

Parametry techniczne projektowanej SRP Bełchatów:

- przepustowość nominalna: $Q_n = 4\ 000 \text{ m}^3/\text{h}$,
- maksymalne ciśnienie wejściowe: $P_{1max} = 6,3 \text{ MPa}$,
- minimalne ciśnienie wejściowe: $P_{1min} = 2,412 \text{ MPa}$,
- temperatura gazu przed redukcją: $T_{wej} = 0-10 \text{ }^{\circ}\text{C}$,
- maksymalne ciśnienie wyjściowe: $P_{2max} = 0,5 \text{ MPa}$,
- minimalne ciśnienie wyjściowe: $P_{2min} = 0,2 \text{ MPa}$,
- temperatura gazu po redukcji: $T_{wyj} = +10 \text{ }^{\circ}\text{C}$,
- rodzaj gazu zgodnie z PN-C-04750: symbol E,
- ciśnienie nominalne urządzeń i armatury: Class 600.

Parametry techniczne projektowanej SRP Piotrków Trybunalski Południe:

- przepustowość nominalna: $Q_n = 25\ 000 \text{ m}^3/\text{h}$,
- maksymalne ciśnienie wejściowe: $P_{1max} = 6,3 \text{ MPa}$,
- minimalne ciśnienie wejściowe: $P_{1min} = 2,353 \text{ MPa}$,
- temperatura gazu przed redukcją: $T_{wej} = 0+10 \text{ }^{\circ}\text{C}$,
- maksymalne ciśnienie wyjściowe: $P_{2max} = 2,4 \text{ MPa}$,
- minimalne ciśnienie wyjściowe: $P_{2min} = 1,6 \text{ MPa}$,
- temperatura gazu po redukcji: $T_{wyj} = +10 \text{ }^{\circ}\text{C}$,
- rodzaj gazu zgodnie z PN-C-04750: symbol E,
- ciśnienie nominalne urządzeń i armatury: Class 600.

Na zewnątrz pomieszczenia technologicznego SRP zabudowane zostaną filtroseparatory gazu, każdy dobrany na pełną przepustowość stacji.

Filtroseparatory zostaną wyposażone w pomiar różnicy ciśnień i sygnalizację. Każdy z filtroseparatorów posiadać będzie również indywidualny, stabilny przewód odgazowujący. Gaz oczyszczony w filtroseparatorach przepływa następnie do podgrzewacza gazu, gdzie nastąpi jego podgrzanie do takiej temperatury, aby po redukcji temperatura gazu wynosiła min. 7°C . Po podgrzaniu strumień gazu zostanie skierowany na układ redukcyjny.

Dla stacji na wylocie z kontenera SRP został przewidziany punkt wtrysku nawaniacza gazu. Nawaniacz zlokalizowana zostanie w oddzielnym pomieszczeniu. Za stacją został zaprojektowany naziemny zespół zaporowo-upustowy. Wszystkie upusty gazu zostaną wyprowadzone na wysokość min. 3,0 m nad poziom terenu.

Projektowany kontener SRP będzie budynkiem niepodpiwniczonym, jednokondygnacyjnym niskim, mieszczącym na poziomie posadzki m.in. ciągi redukcyjne i pomiarowe wraz z niezbędną armaturą odcinającą i zabezpieczającą oraz pomiarową. Kontener technologiczny nie jest przewidziany na stały, jak i czasowy pobyt ludzi, a jedynie na okresowy pobyt związany z krótkotrwałym dozorem instalacji.

Ze względu na znaczne wychłodzenie gazu w wyniku redukcji ciśnienia i konieczności utrzymania temperatury gazu na poziomie 10°C, dla każdej stacji zostanie zaprojektowana kotłownia o odpowiedniej mocy. Każda kotłownia zostanie wyposażona w minimum 2 kotły (1 podstawowy prądowy oraz 1 rezerwowy bezprądowy).

1. $Q_n = 2\ 000$ [m³/h], szacunkowa moc kotłów ok. 50 kW – SRP Złoczew /Burzenin (ok. 25 kW – pracujący, ok. 25 kW – rezerwowy),
2. $Q_n = 2\ 500$ [m³/h], szacunkowa moc kotłów ok. 64 kW – SRP Rusiec /Szczerców (ok. 32 kW – pracujący, ok. 32 kW – rezerwowy),
3. $Q_n = 2\ 000$ [m³/h], szacunkowa moc kotłów ok. 50 kW – SRP Kluki (ok. 25 kW – pracujący, ok. 25 kW – rezerwowy),
4. $Q_n = 4\ 000$ [m³/h], szacunkowa moc kotłów ok. 100 kW – SRP Bełchatów (ok. 50 kW – pracujący, ok. 50 kW – rezerwowy),
5. $Q_n = 25\ 000$ [m³/h], szacunkowa moc kotłów ok. 465 kW – SRP Piotrków Trybunalski Południe (ok. 155 kW – pracujący, ok. 155 kW – pracujący, ok. 155 kW – rezerwowy).

Projektowana jest wentylacja grawitacyjna pomieszczeń technologicznych. Nawiew do pomieszczenia technologicznego zapewniony zostanie przez otwory nawiewne zlokalizowane w dolnej części drzwi wejściowych. Wywiew powietrza przez wyrzutnie zlokalizowane pod stropodachem oraz wyrzutnie dachowe zlokalizowane w najwyższych punktach, na dachu kontenera.

Dla pomieszczenia AKPiA zostanie zapewniona klimatyzacja gwarantująca temperaturę w pomieszczeniu nie wyższą niż +25°C. Skropliny z jednostki wewnętrznej klimatyzatora będą odprowadzane na zewnątrz kontenera. Ponadto, pomieszczenie AKPiA będzie pomieszczeniem ogrzewanym grzejnikiem elektrycznym, w celu zapewnienia w pomieszczeniu temperatury nie niższej niż +5°C. Temperatury w kontenerze AKPiA zostaną przyjęte zgodnie z wymaganiami branży AKPiA określonymi dla zabudowanych tam urządzeń.

Na ogrodzonym terenie SRP zostaną zabudowane złącza kablowo-pomiarowe, w których zainstalowana zostanie aparatura zabezpieczeniowa oraz układ pomiaru rozliczeniowego energii elektrycznej, zrealizowany w systemie bezpośrednim.

Dla kontenerów SRP zaprojektowane będzie oświetlenie energooszczędne, ze źródłami LED. W ramach oświetlenia zewnętrznego zastosowane zostaną oprawy energooszczędne ze źródłem LED, montowane na słupach aluminiowych.

Na instalacji technologicznej SRP przewiduje się zamontowanie modułowego systemu zdalnego sterowania i nadzoru przepływu gazu (AKPiA), który będzie spełniał następujące funkcje:

- zabezpieczenie przed przekroczeniem maksymalnej przepustowości stacji (regulacja przepływu gazu),
- zabezpieczenie przed spadkiem ciśnienia wylotowego w gazociągu poniżej gwarantowanej wartości (regulacja ciśnienia gazu),
- okresową zmianę funkcji ciągów (np. ciąg główny, ciąg rezerwowy, ciąg zapasowy itp.). Może to być realizowane lokalnie, zdalnie lub automatycznie.

Na stacjach redukcyjno-pomiarowych zostaną zainstalowane urządzenia zapewniające pomiar oraz rejestrację parametrów pracy stacji gazowej, tj. ciśnienia gazu przed i po redukcji oraz temperatury gazu po redukcji działające w oparciu o rejestrator wyposażony w przetworniki

ciśnienia oraz w czujnik temperatury. Ponadto, zabudowany będzie system eksplozymetryczny w celu monitorowania występowania stężenia mieszaniny gazu ziemnego z powietrzem.

W ramach przedmiotowego przedsięwzięcia przewiduje się budowę kabla światłowodowego biegnącego w kanalizacji kablowej pierwotnej wzdłuż projektowanego gazociągu DN500 Sieradz-Piotrków Trybunalski. Łączność światłowodowa dla obsługi gazociągu i obiektów na nim zabudowanych zostanie zrealizowana w postaci pojedynczego obwodu (ringu). Dzięki pierścieniowemu rozwiązaniu łączności światłowodowej, ewentualne przerwanie pierścieni w dowolnym miejscu nie powoduje utraty łączności między poszczególnymi obiektami układów technologicznych (SRP i ZZUP). Przewidziano zapewnienie łączności światłowodowej przy użyciu kabla światłowodowego ułożonego w podziemnej kanalizacji wtórnej. Kanalizacja kablowa ułożona zostanie równoległe do projektowanego gazociągu DN500, w jednym wykopie. Projektowany kabel światłowodowy będzie zabezpieczony przez układanie w rurociągu ochronnym. Po wykonaniu rurociągu kablowego przeprowadzona zostanie próba ciśnieniowa szczelności sprężonym powietrzem.

Dojazd do projektowanych SRP i ZZUP odbywał się będzie z sieci istniejących dróg lokalnych. Zjazd z drogi lokalnej do terenu stacji, ZZUP powinien zostać wykonany z betonowych płyt drogowych ułożonych na podsypce piaskowej. Na terenie projektowanych stacji przewiduje się drogi wewnętrzne i place oraz ciągi komunikacyjne piesze z kostki betonowej ułożonej na odpowiednio dobranej podbudowie. Pozostała część terenu zostanie wyźwirowana. Teren wewnątrz ogrodzenia ZZUP zostanie wysypany warstwą żwiru.

Na terenach, gdzie jest wysoki poziom wód gruntowych gazociąg zabezpieczony zostanie przed wypieraniem przez zastosowanie obciążników betonowych.

W związku z realizacją przedmiotowego przedsięwzięcia konieczna będzie wycinka drzew i krzewów znajdujących się w pasie montażowym. Wycinka zostanie przeprowadzona w celu umożliwienia budowy gazociągu, wykonania wykopu, składowania ziemi, spawania rur, przeprowadzenia prób ciśnieniowych gazociągu oraz zasypania wykopu. Szacunkowa liczba drzew przewidzianych do usunięcia wynosi ok. 38 100 szt., natomiast powierzchnia krzewów do wycinki to ok. 6 050 m². Ponadto, w związku z realizacją przedsięwzięcia niezbędne będzie przeprowadzenie wycinki na terenach oznaczonych w ewidencji jako Ls – ok. 55 ha lasów. Wnioskodawca dokona nasadzeń zastępczych kompensacyjnych drzew w liczbie nie mniejszej niż liczba usuwanych drzew, nasadzenia zastępcze krzewów o powierzchni nie mniejszej niż powierzchnia usuwanych krzewów oraz nasadzenia zastępcze powierzchni lasów o powierzchni nie mniejszej niż powierzchnia usuwanych lasów (oznaczonych w ewidencji jako Ls). W pierwszej kolejności nasadzenia realizowane będą w pasie montażowym, pozostawiając przy tym pas bez zadrzewień po 3 m na stronę od osi gazociągu (na terenach leśnych po 2 m na stronę). Pozostałe nasadzenia zaplanowano do realizacji na terenie gmin, przez które przebiegać będzie przedmiotowy odcinek gazociągu lub innych gmin na terenie województwa łódzkiego. W przypadku braku zgody właścicieli nieruchomości, Wnioskodawca zaproponował wykonanie nasadzeń na terenach przewidzianych do rekultywacji (wskazanych przez gminy zlokalizowane w sąsiedztwie przedsięwzięcia). W przypadku braku takich terenów, dopuszczono możliwość wykonania nasadzeń o charakterze ochronnym wokół zakładów przemysłowych i innych. W razie braku zgody właścicieli nieruchomości, nasadzenia zastępcze zaplanowano na terenach Skarbu Państwa i/lub na terenie gmin, przez które przebiega przedsięwzięcie lub na gruntach Lasów Państwowych na terenie województwa łódzkiego lub województw sąsiednich. W celu wykonania nasadzeń zastępczych na gruntach Lasów Państwowych w pierwszej kolejności Wnioskodawca zwróci się do właściwych Nadleśnictw, o udzielenie informacji odnośnie możliwości przyjęcia nasadzeń drzew na powierzchni równej powierzchni usuwanych drzew z terenu lasów.

W przypadku gruntów prywatnych oznaczonych w ewidencji jako Ls, nasadzenia zostaną wykonane po uzyskaniu zgody właścicieli/użytkowników. Skład gatunkowy, kryteria doboru sadzonek, ich pielęgnację, a także okres dokonania nasadzeń szczegółowo określono w sentencji niniejszej decyzji.

**Regionalny Dyrektor
Ochrony Środowiska w Łodzi**

Arkadiusz Malec

/podpisane kwalifikowanym podpisem elektronicznym/